

Page 57

W-168

C, 7, 41

June

186

1
Thomas de Aquino
De humanitate Christi

Leide 1484.

Pellechet, 975; Hain, 1363.

AR. 15-1-23.

Inc

186

Incipit Tractatus beati Thome de Aquino
de humanitate Christi.

Quistus Jhesus venit in hunc mundum
peccatores saluos facere j ad Thim̄ .ij.
Apl's in verbis ppositis describit sac-
ramētū diuine incarnatōis ⁊ huma-
ne receptōis. Pri^mo igit̄ xps Jhesus Dicit enim
Dam̄. q̄ ih̄s facit deum humanatū. xps ecōtra
hominez deificatū. q̄ due nature in vna persona
filij se totū ostēdit. q̄ deitas potētiaz exeret in
actib? hūanis. dū leprosus tact? mūdāf. mortu?
tact? viuificat. cecus tact? illūiat. et sic de alijs.
Et humana natura ppetatē suā seruās i potētia
deitatis se ostēdit. duz solem obscurans moritur
dum petras scindēs crucifigitur. dum ptāte p̄
animam ponens ⁊ iteruz eam sumens sepelitur.

Dicit autē sacmētū iuxta et hmiologiaz quasi
sacrū secretū. Reuera hoc sacramētū diuine incar-
natōis est sacratissimū ⁊ secretissimū. Sacratis-
simuz Joānis .x. Quem p̄ s̄ificauit et misit in
mūdū luce .ii. Qd̄ nascet̄ ex te sanctuz vocabit̄
filius dei Unde vocat̄ sc̄us sc̄oz. Secretissimū q̄dē
Mathei .xi. Nemo nouit̄ filiuz nisi pater Unde
Apl's ad Ephe .iiij. Hoc sacramētū absconditū a
deo. i. in sola dei noticia Vbi glo. Verūtāmē sci-
enduz q̄ hoc sacrū a p̄cipio fuit angelic̄ sp̄ici-
tibus manifestatū. demomb? occultatū. fidelib?

vero misericordie reuelatum. De p^o dicitur ꝛ ad
Thimo. iij. Apparuit angel^{us} illud magnum pieta-
tis sacramētum. Unde Aug⁹. Sic fuit hoc miste-
rium absconditū a seculis in deo. vt tñ innotesce-
ret principatibus et potestatibus in celestibus
Huius ratio est q^{od} ones sūt amministratorij spūs
vt dicit heb. ij. Missi in ministeriū ppter eos q^{od}
hereditatē capiunt salutis. Quod quidē sit per
incarnatiōis misterium. Unde oportuit ipsis oib^{us}
hoc misterium a p^{ri}ncipio manifestari. Hec autē
manifestatio fuit in generali nō in spāli. Unde
dicit Dionisi⁹ c. ce. per arch^{iepiscopum}. q^{od} scriptura sacra in-
ducit quosdā celestes essētias ad ih̄m questionē
faciētes perfēsus scire cupiētes ad ipso hui^{us} mis-
terij ratiōes vt patet. Psal^{me} lliij. vbi querētib^{us}
Quis est iste rex glorie. respōdit ih̄s. Ego qui
loquor iustitiā x̄c. Unde Marci⁹. Vtrū angeli igit^{er}
noauerūt futurā incarnatiōez abigere nō licet.
latuit autē eos inuestigabil^{is} cōceptio domini atq^{ue}
modus qualiter totus in gēitore tot^{us} manebat
in oibus atq^{ue} virginis cellula. ¶ De scdo dicitur
p^{ri}ma chor^o. ij. Quod nemo p^{ri}ncipuz hui^{us} seculi
cognouit. i. demonū vt dicit glosa. ¶ Vbi notā-
duz q^{od} demones p^{ri}m nō cognouerūt certitudina-
liter ppter m^{er}itū atē carnis quā in ipso videbāt
h^{oc} cōiecturaliter ppter opera que faciebat diuinitus.
Unde super illud luce. iij. Scio q^{od} his sanctus dei
dicit glo. i. rehem^{iter} opior. Si eiz cognouisset nū-

quam dominū glorie crucifixissent id ē crucifigi
suggessisset . vt dicit glos . j . choz . ij . Rab . sup
illud Math . xxvij . Multa passa sū per visū pp̄
eam . Tunc demū dyabolus intelligēs per xpm
se spolia sua amissurum . sicut pmū per mulierē
mortē intulerat . ita nō per mulierē vlt xpm de
manib⁹ iudeoz liberare . ne per ei⁹ mortē mortis
amittat imperiū . ¶ De tertio Luce . iij . Beati
oculi qui vidēt que vs videtis . Vbi dicit glos
Bede Nō oculi scribarū ⁊ pharizeoz beati sunt
qui tm̄ corpus domini viderūt . sed illi oculi bñ
qui possūt ei⁹ cognoscere sacramēta . De quibus
dicitur Et reuelasti ea paruulis . Ephe . iij . Mi/
steriū xpi alijs generatiōib⁹ nō est agnitū filijs
hoim̄ sicuti nūc sc̄is apostolis et pphetis . Glos
Ita plene sicut nūc . ¶ Notādum p̄mo q̄ sacra/
mētū dominice incarnatiōis fuit ab eterno pze
ordinatū . in veteri lege pze figuratū . a pphe/
tis pzeconisatū . a santis patrib⁹ deliberatū .
ab archangelo nunciatū . et in beata virgine cō/
summatū . ¶ De primo Prouerbioz . viij . Ab
eterno ordinata sū . Romanos primo Qui pze
destinatus est filius dei in virtute Glos . Pzedes/
tinatio est gratie pparatio qua ab eterno deus
homini chzisto et cunctis quos pze stiuūt cōsozi
mes fieri gratie ymaginis filij sui bona sine me/
ritis preparauit Pzeclarissimum enim lumen
pzedestinationis et gratie est ipse mediator dei

et hominam Christus Jesus Infra Glo. Appa
ret itaque nobis in nostro capite ipse fons gratie
a quo in cuncta membra eius gratia diffunditur.
C Sciendum vero quod sacramentum illud con
gruentissime preordinatum fuit ad salutem homi
nibus. quia licet alius modus deo fuisset possi
bilis. nullus tamen ita congruus ut dicit Aus
gustinus. **C** Congruerat enim ipsi reparatori
et reparabili ac reparandi. Congruerat reparatori
quod decebat ostendere suam potentiam sapientiam et bonitatem.
Quid autem potentius quod coniungere extre
ma summe distantia Magna enim fuit potentia
in coniunctione disparium elementorum. ma
ior in coniunctione illorum ad spiritum creatur
maxima in unione istorum omnium ad spiritum
increatedum. ubi maxima est disparitas. **C** Quid
vero sapientius quam quod ad expletionem tot
ius uniuersi fieret coniunctio primi et ultimi
hoc est uerbi dei quod est omnium principium
et humane nature que in operibus septem dierum fu
it ultima omnium creaturarum. **C** Quid etiam ben
iuolentius quam quod creator noster commu
nicare se uoluit rebus creatis. et hec benignitas
magna fuit in coniunctione sui omnibus rebus per
presentiam. maior quia communicat se bonis per
gratiam. maxima quia communicat se homini
et per conueniens generibus singulorum in unit
ate persone. **C** Fuit etiam iste modus congruus

endissimus ipsi reparabili • quia homo per peccatum
 corruit in infirmitate; ignorantiam et maliciam • per
 que ineptus factus est ad virtutes diuinam imitandam •
 ad veritatem cognoscendam • et bonitatem diligendam •
 Ideo deus homo factus est per quod tradidit se homini imitabilem
 cognoscibilem et amabilem • ¶ Fuit etiam iste modus
 congruentissimus similiter nostre reparationi quod dominus
 in forma serui procuraret salutem serui • ¶ Sciendum vero quod
 licet operatio trinitatis sit indiuisa • solus tamen
 filius incarnatus est • Exemplum de tribus dominicellis
 induentibus tunicam de quibus potest dici • quicquid
 facit vna facit alia • vna tamen sola induitur • quia
 incarnatio non solum operationem sed etiam trium
 operationis • Et licet operatio sit communis non tamen trinus •

¶ Fuit autem congruum filium incarnari • que quidem
 congruitas attenditur secundum propria filii et secundum
 appropziata • Secundum propria quia filius est ymago
 verbum et filius • Non vero per peccatum tria perdidit • scilicet
 cognitionem sapientie • similitudinem gratie • et hereditatem
 glorie • Ideo missus est verbum ymago et filius • Sed
 etiam appropziata et magis congruit filio • quia in
 opere creationis precipue replet potentia in opere
 recreationis sapientia • in opere retributionis bonitas •

De hoc dicit Chrysostomus • Quia contingebat illi in figuram
 Unde Bernardus dicitur per prophetas figurantibus sic dicit Maria dicit

celo descendit. gaudeat esurientes. de vinea celi
etupiuit gaudeant sitientes. oleum effusum est
gaudeant egrotantes. inspirauit dominus spica
culum vite reuiuiscant morientes. lapis de mo
te prescisus est timeant superbientes. fons in
ablutione patet cedant preuaticatores. A do
mino factum est istud et est mirabile in oculis
nostris Item Quod Moyse monstratum est in
igne et rubo. Aaron in virga et floce Gedoni
in vellere et roze. hoc apte vidit Salomon in
forti muliere et eius precio. apertius precinit
Jeremias de femina et viro. apertissime Vlayas
in virgine et deo. ¶ Fuit autem conueniens chri
stum prefigurari. ¶ Primo connaturale est ho
mini vt per sensibilia deueniat in cognitionem
intelligibilium. Romanos scdo Inuisibilia dei
per ea sc̄. Dionisi⁹. i. c. ce. Veracib. Neq; possi
bile est aliter nobis lucere diuinum raduz. nisi
varietate sacrozum velaminum enigmate circa
velatum id est inclusum diuersis figuris sacre
scripture ipsum representantibus. ¶ Secundo
vt mirabili misterio fidem preberent facta mira
biliora luce scdo Non erit impossibile apud de
um omne verbu; Augustin⁹. dicat michi vides
incredulus. quemadmoduz virga arida si oruit
frondiuit et nuces protulit. et ego dicam illi
quemadmodum virgo concepit et peperit.

¶ Tertio vt infidelibus et indignis misteria.

diuina occultaretur. **U**saye quadesagesimoquin-
 to Vere tu es deus absconditus **M**athej vnde dicit
 Abscondisti hec a sapientibus et prudentibus
 et reuelasti ea paruulis. **G**los. id est humilib?
Et sequitur inde Ita pater quoniam sic fuit pla-
 citum ante te **U**bi dicit **G**regorius His verbis
 exempla humilitatis accipimus. ne temere dil-
 cutere presumamus de aliorum vocatione alio-
 tum que repulsiōe ostendens quoniam iniustu
 esse nō potest quod placuit iusto. **¶** **D**e Tercio
Luce primo **B**enedictus dominus deus israel.
Sequitur **S**icut locutus est per os sanctorum
¶ **I** fuit autem conueniens **C**hristus a prophetis
 preconisari. **¶** **P**rimeo propter ipsius glorie delecta-
 tionem. **U**saye. pliiij. A finibus terre laudes
 annum. dicit **G**losa **P**redicare gloriam iusti
Glosa id est **C**hristi omnis iustificantis **A**ugusti?
Gloria est clara cum laude noticia. **P**er prophetas
 vero **C**hristus laudabiliter claruit in noticia ho-
 minum **I**ta ut omnes qui precedebant eius ad-
 uentum et qui sequebantur clamabant **O**anna
 filio dauid benedictus qui venit etc. **¶** **S**ecundo
 propter expectatiōis consolatiōem. **P**rouer. xiiij.
Spes que differet affligit animam. **G**los. tū pro
 dilatiōe bonorum tū pro illatiōe malorum. **S**ancti vero
 patres totam spem posuerunt in aduentum domini
Et ideo ex eius dilatiōe affligebant. **¶** **P**ropt
 quod conueniens fuit ipsos per prophetas consolari.

Plage. xxxv. Dicitur pusillanimes confortamini
Glosa. in spe et nolite timere etc. Tertio pp̄
condignam p̄parationē. Amos. iij. Preparare
in occursum domini tui israel. Glosa. vt venien
tem ad te per misterii incarnationis auide susci
pias liberatozem. ¶ De quarto aggei. secundo.
Veniet deliberatus actus gentibus Augustinus
Sciebant antiqui patres sancti Christum ven
turum. et omnes qui p̄te vivebant dicebant O
h̄ h̄ me inueniat illa. natiuitas. o si qd̄ credo in
scripturis videam oculis meis. ¶ Sunt autem
tres cause p̄pter quas tantuz̄ deliberabāt. ¶ Pri
ma est p̄pter inuandantiam miserie terrene quaz̄
sustinuerunt Unde psalmista In tribulatione
mea innocaui dominum et exaudiuit de templo
sancto suo vocem meaz̄ Glosa. id est de venturo
Christi corpore In cuius incarnatione effectum
exauditionis consecuti sumus. Exodi quarto.
Obsecro domine mitte quem missurus es qui li
beret populum tuum israel. sicut locutus es veni
et libera nos. Vbi notandum quod afflictio et
liberatio populi israelitici fuit figura afflictio
nis et liberatiōis totius generis humani. ¶ De
secunda est p̄pter habundantiam pacis inēne et
eterne quam in eius aduentu sperauerūt Unde
in psalmo. Ozietur in diebus domini iusticia et
habundantia pacis donec auferatur luna. Glosa
id est pax erit donec morte destructa iam non

sic iusta id est carnis mortalitas Cantid. primis
 Osculetur me osculo oris sui. Oculum enim est
 signum pacis. Petit ergo sponsa incarnationē
 filij dei. que est prelibatio coniunctio nis nostre
 ad deum ut dicit Glo. a. In qua quidēz cō iunctio
 pat. cordis nostri consistit. **T**ectio est p. re
 affluentia n leticie mēne quam pregestane ut
 Baruch quarto Circumspice iherlm ad orientez
 et vide iocunditatez que veniet tibi a deo. Hanc
 iocunditatem sancti patres videndo pregestau
 runt Joannis septo Abraham pater vester ex
 ultauit ut videret diem meum. vidit et gaudius
 est. Glo. a id est intellexit diem incarnationis
 mee. August. n. Quale autem gaudium fuit
 cordis videntis verbuz manens. splendorēz pijs
 mentibus resurgente n. apud patrem manentē
 dm et aliquando in carne venturū non de patris
 gremio recessurum. Bernardus Cui namque
 vestrum ingerat tantum gaudium huius gratie
 exhibitio quantum in veteribus accenderat sola
 promissio. **D**e quinto Luce primo. Missus est
 angelus Gabriel Cieca hanc vero annūciatōez
 tria sunt per ordinem notanda scilz actus mis
 sionis. modus apparitionis. et ordo executiois
Primū tangit i. Missus est ag. s. Gabriel a deo
 Ubi tria dē. n. notat. s. tāti nūcij dignitate. tāti
 misterij pfūditate. tāti misterij cōgeuitate. Pri
 mū ibi Missus ē ag. s. Est. n. ag. s. dignissimā creat

turarum. eo quod inter creaturas creatoꝝ suo
similior inuenitur. Unde dicitur Ezech. xxviii. de
primo angelo. Tu signaculuz similitudinis zc
Ubi gloꝝ Quanto in eis est natura subtilior: ta
to ymago dei inuenitur in eis magis epressa.
Gabriel autem fuit de numero archangelozum
ideo magne fuit dignitatis Gregoꝝ? Ad Mari
am non quilibet angelus sed Gabriel mittitur
archangelus. Ad hoc quippe misterium sum
mum venire dignum fuit. qui summuz omnium
nunciabat. ¶ Secundum innuatur in nomine
Gabrielis quod interpretatur fortitudo dei. Gre
goꝝius Ad Mariam Gabriel mittitur qui for
titudō dei nominatur. Illam quippe nunciare ve
niebat qui ad debellandas aereas potestates hu
milis appareꝝ dignatus est. De quo psalmista
dicitur Tollite portas Et infra Quis est iste rex
glorie. Reuera profundum misterium. in quo
vt dicit Cassianus monstratur simul bonitas. iu
sticia. sapientia. et potentia. Bonitas quide
quoniam non desperit propꝝij plasmatis in fir
mitatem. sed viscera eius mota sunt in ipso ca
dēte et manum porrexit. Iusticia quia homine
victo nō aliuꝝ fecit vincere tyrannū. Sed quem
quādam per peccatuꝝ in seruitutē redegit hūc rur
sum victozem fecit. Sapientia quā inuenit diffi
ci^m solucoeꝝ decētissiaꝝ. Potētia siue virt? ifita
qꝝ nichil mai? qꝝ dñm hoĩz fieri. ¶ Tertiū ibi A

4
deo Quae enim a deo sunt ordinata sunt Rom.
piij. Attingit enim a fine usque ad finem fortiter. ut
dicit Sapie. viij. et disponit omnia suavit. glo.
Ab eterno usque in eternum ubique perfecte operatur
ffinis enim perfectio signat. ¶ Reuera magna
huius misterij congruitas Congruit enim diuine or-
dinationi secundum quae diuina mediata angelis
ad homines perueniunt Dio. iij. c. ce. vera. dicit
quod celestes essentiae primo in se ipsas redeunt. i. re-
cipiunt illuminationem et in nos per se deferunt
que supra nos sunt manifestationes Et postea
subdit quod diuinum Christi et humanitatis misterium pri-
mo angeli docere debent per ipsos in nos scire gra-
tia dndit Sic gabriel Zachariae edocuit propheta
tam ex ipso contra spem diuina gratia nasciturum filium
Mariam quoque quomodo in ipsa futurum foret
diuine formationis misterium Ac alius angelus
Ioseph erudiebat Alius pastoribus ewan-
gelizauit et cum eo multitudo celestis exercitus
illam valde delectabiliter tradebant his qui in
terra sunt dolo id est gloriam Dopa enim
gloria dicitur ¶ Congruit et humane reparatio-
ni Unde Beda Aptum profecto humane repa-
rationis principium fuit. ut angelus a deo mit-
teretur ad virginem diuino partui consecran-
dam. quia prima perditionis causa fuit. cum
serpens a dyabolo mitteretur ad mulierem spiritu
superbie deapienda. ¶ Congruit etiam virginitas

li p̄fōi Dñ Jero. Bene ad virginez āgel? mīttī
tur qz semper cognata est angelis virginitas. qz
in carne p̄t carnem viuere: nō est vita terrena h̄
celestis. **M**od? āgelice apparitōis t̄plex ē km
ēplicem visionem. s. intellātalē ymaginaria; et
corporeale; Priō mō videt̄ in p̄p̄a s̄ba. z iste mo
dus erit in p̄ria. scdo mō videtur sub q̄busdam
figuris et similitudinib? rerum corporealiuz et sic
apparuit ioseph in sōpnis Math. ij. Tertio appa
ret in assūpto corpore. et sic apparuit b̄tē virgini
Vnde Augustin? in persona b̄tē virginis Venit
ad me angelus gabriel facie rutilans. veste cho
ruscans. in cessu mirabilis Ambrosius super illū
Luce p̄mo Turbata est in sermone angeli Tre
pidare virginū est et ad oīs viri ingress? pauere
id ē oīs affat? viri veteri Ex his apparet Gabrie
lem appuisse in visione corporeali. **F**uit autē ta
lis apparitio cōueniēs. tū vt ostendret̄ incarna
tio inuisibil? dei Vñ etiā oēs apparitōes veteris
legis ad hanc ordinātur: qua filius dei in carne
apparuit. tū et qz beata virgo non solum mētē
h̄ et i v̄tre erat dominū receptura Cōgruū est
fuit vt eius sensus corporei angelica visione fo
ueret̄. tū et p̄t certitudinē ei? qd ānūciabatur
qz certū cōphendim? ea q̄ sūt oculis subiecta q̄
ea que ymaginamur Vñ Crisost. dicit qz āgel?
nō in sōpnis h̄ visibilē virgini apparuit Vnde qz
valde magnā ab āglō recepit relatōez epigebat

tate rei enēt? solēpnez visionem Quā autē dicit
 Aug? qd visio intellāial sic nobilioe q̄ cozpozal
 intelligēd si fuerit sola Virgo vero b̄ta nō soluz
 percepit visionem cozpozalē h̄ etiā intellāalem
 illūiatōez Unde talis apparitio fuit nobilioe fū/
 isset tñ nobilissā h̄ āglm in sua substātia vidiss̄
 h̄ hoc nō patiebat stat? hui? vite ¶ Ordo filiter
 executōis fuit cōgru? Nā p̄ aggressus est ipaz
 virginie salutādo. scdo turbataz cōsolādo. tertio
 cōceptū z modū cōceptus insumādo. In p̄ oñdi?
 virgis excellētia. In scdo ei? desiderij vehemētia
 scil; quā habuit p̄ salute generis hūani. In ter
 tio pietatē magnificētia ¶ Primū ibi Ave grā
 plena Gregori? Vere grā plena. qz ceteris per
 ptes prestabat: marie vero fil se totam infudit
 grē plenitudo Vere grā pleñ per quā large spūs
 facti ymbze perfusa est oīs creatura. Bern. De
 plenitudine ei? recipiūt vniuersi. eger curatōez.
 captiu? redēptiōez. t̄stis cōsolatōez. peccōz veniā.
 iust? grām. angeli leticiā. tota t̄nitas glaz. fili?
 homis humane carnis substātiā. J̄s In ventre
 grā deitat. in corde grā caritat. in ore grā affa/
 bilitatis. in mamib? grā misericordie z largitat.
 ¶ Sequē Dñs tecū Gregori? Jā erat cū virgīe
 qui ad virginie mittebat āglm: et p̄cessit nūciū
 suū dñs Aug? Domin? tecū magis q̄ meū Ipe
 enī est in tuo corde sic in tuo vtero adimpleat
 mētē: adimpleat ventrē Bern. Nō tñ domin?

filii? tunc q̄ carne induis h̄ etiā dñs spūs sc̄is t̄
tū de quo cōcipis. z dñs p̄ t̄cū q̄ induit q̄ cōci/
pis. **De** Bñd̄cā tu in mulierib? .s. vna p̄ cūct̄
ml̄ierib? .vt dicit Greco? grec? Jerom?. Quā/
tū maledcōis infusū est p̄ Enā te tū abstulit bñ/
dictio Marie. **Notādū** q̄ t̄plici maledcōi sub/
iecte erāt ml̄ieres. .s. maledcōi obpbz̄ij q̄ ad nō
cōcipiētes. Vñ Rachel dixit gen. xxx. Abstulit
de? obpbz̄iū meū. Maledcōi p̄cā q̄ ad cōcipiētes
Vnde in ps̄ Ecce enim in iniquitatib? cōcept? sū.
Maledcōi pene quo ad p̄uriētes. Gene. ij. In do/
loze paries filios tuos. Sola aut̄ btā virgo bene/
d̄cā est inter ml̄ieres. c? virgītatī addi? fecūdi/
tas: z fecūditati in cōceptu sc̄itas: z sc̄itati in p̄tu/
io cūditas. Pz 3° ex his virginis excellētia. tū
ap̄t̄ grāz habūdātīā. tū ap̄t̄ dīnā p̄sentīā. tū et̄
ap̄t̄ bñd̄cōnis excellētīā. **S**c̄dm̄ igif̄. De t̄ie/
as Maria Inuenisti eiz grāz apud dō^m. Hec sunt
verba āglice cōsolatōis. fuit eiz btā virgo tur/
bata in kmōe nō in vifōe āglicī. Vnde Greco? Cū
assueta foret his vifōib? āglicis nō vifōi h̄ rela/
tionib? f̄batōez at̄ribuit Pe. ra. Venit gabriel
archāgel? blād? in sp̄e h̄ t̄ribil in kmōe. z leuic
sollicitauit visus nimmū f̄bauit audit? Cui āglics
De t̄ieas zc̄ Bern̄. Cōstat eā p̄ toti? hūam ge/
neris salute fuisse sollicitaz. cui dcm̄ ē Inuenisti
grām ap̄d dō^m. Inuenit eiz grāz ap̄d dēū q̄ que/
rebat. S; quā grāz Bern̄. Dei z hoim̄ pacē. moz

tis destruōez. vite reparatōez. **E**x his patet
 vehemēs virgīs desiderū circa salutē hōis. tū qz
 salutē hūane grāz q̄rebat. tū qz q̄sita iueiebat. tū
 etiā qz iuētā oib? relin̄debat. Bern. Maria whe
 mētā desiderij. feruore dilectōis. puritate orōis fō
 tē attigit tā sblimē cui? plēitudinē tēp̄ aq̄ ductū
 de corde pr̄is excipies nob̄ edidit illū nō put est
 h̄ put capere poteram? **N**otādū autē qz Gabri
 el fili? dixit Zacharie Ne timeas Luce. i. Et an
 gel? ali? pastorib? Nolite timere Luce. ij. qz h̄
 ē xp̄ū boni aḡli. Vñ le? i vita b̄ti Antoni Nō dif
 ficilē ē bōz maloz qz sp̄ūū discre. Si n. p? t̄ozē
 successerit gaudiū: a dño scia? venisse auxiliū. qz
 securitas aie p̄ntis maiestati? iudiciū ē. si autē in
 cussa formido p̄māserit hostis ē q̄ videt. **T**er
 ciū ibi Ecce cōcipies zc. Ecce ē aduerbiū demō/
 strādi. qz mira z iaudita b̄tē virginī nō ad sēsū h̄
 ad it̄ellc̄m z sub lūie fidei demōstrāf. Vñ Jerō.
 Quid natura nō habuit. vsus nesciuit. ignora uit
 vō. mēs nō capit hūana. pauet celū. stupet terrea
 cēatura om̄is eēt celū mirat. h̄ to? p̄ Gabriele
 Marie nūcia? diuinit? z p̄ xp̄z adiplef. Reueta
 h̄ m̄gne pietatē z ptatē iudiciū cēdi? Vñ b̄tā vic
 go Luce. ij. dicit Quia fecit m̄ m̄gna q̄ potēs est
 Bern. Hoc ip̄m qz me b̄tificat oēs generatiōes
 nō m̄ atēbuo. nō meis meritis ascribo. h̄ ei potēs
 q̄ fecit m̄ m̄gna. Magnuz est plane qz uirgo sū
 m̄gnū qz m̄ sū. m̄gnū qz vtraqz sū siml̄ m̄ z vic

go. Unde n^o p^oma h^ore; visa e^t n^o h^ore seq^ute. **M**u-
ltice circa ag^olica missioez duo s^ut not^onda. viz di-
uini l^uis emanatio z huane ment^{is} in de^u eductio
Pri^o i^o m^o i^o e^t ag^ols a deo Ad cui^o eu^obetiaz
sciend^u q^o p^o ag^olz sig^o lum^o diuinu^o Est em^o ag^ols
sig^olz h^olitudis dei Eze. xxxviii. Sic z lum^o di-
u^o sig^olz e^t q^o fideles signa^o z ab infidelib^o distigu^ont.
Unde in ps Digt^o e^t sup^o nos lum^o vult^o tui dne
Ubi dicit Au^o i^o h^o lum^o e^t to^o z v^oz bo^o h^ois q^o
sig^o vt dicit^o ygie reg^o Q^o aut^o ag^ols iste gabri-
el n^ocupat^o e^t q^o m^optat^o fortitudo dei. h^o sig^o q^o
p^o diuinu^o lum^o intell^ocus hu^oan^o diuine^o robora^o
z eleua^o sup^o facultate^o nature sue. vt ip^oz fote^o l^uis
in suo l^uie cōtēple^o Unde in ps In tuo l^uie vide
l^uim^o lum^o Aug^o. Sicut solē nō vidz ocl^os n^o in
l^uie solis. sic v^oz ac diuinu^o lum^o nō poterit vide-
re intell^ogētia n^o i^o ip^oz l^uie Q^o at^o ag^ols iste a deo
miss^o le^o. hoc sig^o diuin^o l^uis emāacōez esse a deo
q^o e^t fōtale p^oncipiū tot^oz l^uis Unde Jac. i^o d^o p^o
l^uinū q^o ab ip^o p^ocedūt tāq^o radi^o a sole vt dicit
Glo. Ecc^o. xxxiij. Ego feci in cel^o. i. in ag^olis z in
aiab^o vt orivel lum^o indeficiēs. glo. i. vōis z in-
telligētie. Psal^o. p^olv. Ego d^omin^o z nō al^o. glo.
De^o formās lucē. s. p^olētā grē. et creās tēbras.
per eu^osdē absētā. **S**cdm ibi In ciuitate gali-
lee cui no^o nazareth Ubi circa eductōez huane
ment^{is} in d^om tria. describūt iuxta sensū milticum
viz tan^o mod^o z fca^os. **T**ermin^o reductōis

est pncipiū emanacōis et inuicē in nomine ciuitatē
 dicē emz ciuitas q̄i ciuū vnitas Unde h̄ge
 vnitatē fidelū in deo De q̄ dicē act. iij. Erat ill
 cor vni z aia vna in deo Et hoc ē tm̄? r̄ductōis
 vt ipi deo vniam² a q̄ p creaōez ep̄iū? . Apoc. i.^o
 Ego sū alpha z o Dio? . i. c. ce vera. Ois manife
 stacōnū lūis p̄cessio i nos large pueniēs cōstitit
 ad cōgregatē nos p̄is vnitatē. qz in ip̄o cōgēga
 m² z h̄ intellcū z h̄ affcū Recedēdo emz ab ip̄o
 disp̄gim² p̄a cognoscēdo p̄ncipia et varias in
 singul̄ reb? rōnes diligēdi reducim² Redēdo ve
 ro in ip̄z i vnū p̄ncipiū z rōnē vnā diligēdi r̄du
 cim². Mod? r̄ductōis in nomine galilee qd̄ inē
 p̄taē t̄nsm̄gēō qz t̄nsm̄gūdo de bono in meli? et
 p̄ficiēdo de virtute in virtutē in deū reducim² Ne
 mo emz rep̄te sit sūm? vt dicit Bern. Sicut no
 lumē diuinū ḡdatū et descēdēdo in nos descendit
 ḡdatū. qz lex diuinitatē ē per p̄ma media z p me
 dia vl̄a reducere decrescēdo. qz nō recipi² in na
 tura inferiori vt ē in superiori. Et p̄ tāto dicū² do
 na tā naturalia q̄ sp̄ualia descēdere Jaco. i. Oē
 datū optim̄ zc. Ita qz cōtrario mō per ip̄m lumē
 in deū reducim² ḡdatū et crescēdo. Unde in ps.
 Ibiū de virtute in virtutē videbit̄ de? deoz in sy
 on. Glosa. i. in plenitudine cōtēplacōis. Proū.
 quarto. Iustoz semitē q̄i lux zc Ad p̄fcūm diez
 Glo. i. et̄nā vitā q̄ ē p̄fcā dies **I**fr̄cūs r̄ductōis
 inuicē in nomine nazareth quod interpretat̄

nos vel gme. sicut aut metaphoricè in spualib?
fructus ei fructus arboris e. i. bo^m qd exprcat qd cu
suauitate percipit. Unde hgt bñliãz dei fructoz.
puer. xi. fructus iusti lig^m vite. glo. Huc fructum
iusti exprcant dñ qd vites foliũ gmiat. Ber. Da
m dñe fructum dulce. fructum vite. alit^r e attolle desi
deriũ. bñdãus scãfica obseqũ. ipsebil purifica af
fructum. suauis e letifica aiaz. H^o fructus dulcedinez
quãdoq; p̄gustãt deuote aie. Cãt. ij. S^o vmbra
ei⁹ qd desiderabaz sedĩ. glo. i. ab estu carnaliũ de
siderioz qeuũ. z fructus illi⁹ dulcẽ guttu⁹ meo. glo.
P^o qd p̄cepit me vbra fructu illi⁹. i. celesti dulce
dine saturata sũ. ¶ Notandũ aut qd p reductõez
creaturaz in dñm nil dõ accrescit. Eccl. p^o. Oia
flũia intrãt mare. i. imẽnitãtẽ dei et mare nõ re
dũdat. qz sicut de⁹ nõ deficit emanãdo. ita per re
fluxũ nõ suphabũdat. Quia Aug⁹. dicit Non
h^o qd crescat illa p̄fão. ¶ Possu⁹ aut adhuc tria
circa hũc agl^m notare vidlz diuine grẽ effluẽtiã
inflũetiã z resfluẽtiã. Pri^m i^o Missus e agl^s gar
briel a deo. ¶ Ad au⁹ euidentã sciẽdũ qd agl^s iste
q̄ p̄uenit nũciãdo virgĩs cõceptũ hgt grãz q̄ p̄ue
nit in nob oẽz cõceptũ bone volũtat^r. Unde Aug⁹
Grã dei p̄uenit nos vt bonuz velim⁹. subseq^e ne
frustra vlt^r. Hac grã dicit se apl^s esse p̄nẽtũ. i.
coz. xv. Grã dei sũ id qd sũ. Qd aut agl^s iste a
deo z miss⁹ dẽ. hgt grãm esse a solo deo. Jac. i^o.
Qd datũ optãm zẽ. ¶ Notãdũ aut qd grã p̄cedit

a deo tōq̄ ab artifice Ideo p̄ ip̄az reformatur Unde
dicit Glo. s̄ illd̄ ps̄. Signū ē sup nos lum̄ vult?
tu dñe Q̄ ymago creatōis p̄ q̄ reformatur yma
go creata scilz mēs nr̄a ē dei gr̄a q̄ mētī repānde
infūdit Itē q̄ radi? a sole vt dicit Glo. Jaco. p̄^o
Iō p̄ ip̄az ad deū cognoscēdū et amādū eleuam^r
Aug⁹. Spūs rōnal̄ ex dono creatōis ab il̄ ē ad
cognoscēdū v̄z z diligēdū b^o. tñ n̄ radio interi
oris luc̄ fuerit p̄fū? z calore succēs? nūq̄ cōseq̄
tur sapie seu claritatē effc̄m. Itē sicut viuul? a fō
te Iō p̄ ip̄az in bonis operib? fecūdam^r Und̄ i ps̄
Erūt tōp̄ lig^r qd̄ plātātū est sec? decur? aquar.
Glo. i. gr̄az zc̄. **S**cdm̄ ibi Et ingressus āgel?
dixit Aue Per hūc ingressū inflūetia gr̄e deligē
Sapi. Gr̄a dei z mīa in scōs ei? **N**otādū autē
q̄ gr̄a ē in essētia aīe. virtutes in potēcijs Sicut
emz p̄ potētia intellcūā hō p̄cipat cognitōem
diuinā p̄ virtutē fidei. et b̄ potētia volūtātē āozēz
diuinū p̄ virtutē caritatē Ita est p̄ naturā aīe p̄ci
cipat b̄ quādā similitudinē naturā diuinā p̄ quādā
recreatōēz siue regeneratōēz Et sicut ab essētia
aīe flūit potētia ei? q̄ sūt opationū p̄cipia Ita
est ab ip̄a gr̄a flūit virtutes i potēcias aīe p̄ q̄s
potētie mouēt ad act? Q̄ autē āgel? ingressus
dixit Aue. qd̄ sonat s̄n̄ v̄ hoc siḡt q̄ p̄ inflūum
gr̄e liberat̄ aīa ab oī v̄ Est emz t̄plex v̄ p̄ quod
homo pccm̄ incurrit. viz v̄ culpe/ miserie z pene.
Apoca. viij. Vidi et audiui vocē aq̄le volāt̄ per

mediū celi dicēt. **De** v v hitātib? in tra **De** ppē
culpā q̄ cōmiserūt. v ppē miserā q̄ incurrerūt
v ppē penā quā meruerūt. Ab hoc t̄plici v libe
ramur per grāz. Ephe. ij. Grā dei saluati estis et
resuscitauit et cōsedere fecit in eo. Glo. Spe cer
ta qd̄ futurū ē t̄em? **Tertiu** i? Et discessit ab
ea. Beda. Accepto virginis cōsensu āgl's rediit
ad celestia. Per qd̄ mistice deh̄gē grē resuētia
q̄ fit per deuotā grāz actōem. Eccli. p̄. Ad mare
vnde exeūt flūia reuētūt. Bern. Origo fōtū et
fluminū oim̄ mare ē. virtutū z sc̄iaz dñs xps est.
Si qd̄ flūis aqua si stare ceperit cōputrescit. sic
plane grāz cessat de cur? vbi reuel? nō fuerit
Reside i? in eū q̄ sup̄ te ē q̄p̄ in te est deuotōis.
q̄p̄ dilectōis q̄p̄ affectōis. vt si qua in te ē grā
refat̄ ad ip̄m. nec tuā q̄ras gl'am h̄ ip̄i? **Ite** In
ḡtudo est vent? v̄res delicās fōtē pietat̄. v̄zem
mie. fluētā grē. **De** vi° dicit̄ in ps De? aut̄ rep
nē opat? ē salutē in medio terre. vt dicit Bern.
id ē in vtero virginis marie q̄ mirabili pp̄etate
tre mediū appellat̄. Ad ip̄az enī respiciūt z qui
in celo habitāt z in inferno. z q̄ nos p̄cesserūt et
nos q̄ sum? z q̄ sequūt z nati natoz z q̄ nascēt
ab illis. Qui in celo sūt vt resartiat̄. n̄ i inferno
vt eripiāt. q̄ p̄cesserūt. pp̄e vt fideles inueniāt.
q̄ sequūt vt glorificēt. **Ite** Merito in te respiciūt
oculi ois creatur. qz in te z de te z per te benigna
ma? cōdicōis q̄p̄ creauerat rec̄aui. **Quedū**

vero q̄ sac̄m̄tū istū tūc p̄o consumatū fuit. cum
 virgo diceret Ecce ancilla dñi Ubi tria) (De hu/
 comēdabilia de btā virgine tāgūtur.) (militate
 videlz ministeriū hūilitat. desiderium) (Marie
 caritatis. et misterii credulitat. **P**ri^m igitur
 Ecce ancilla domini Beda Non s̄ singularitate
 meriti se extollit. h̄ sue cōdicōis ⁊ diuine diḡcōis
 per oia memoz. illi? ancilla? se esse fate^r cui? ma^r
 eligi^t Unde de se ip̄a dicit Respexit hūilitatē ancil
 le ⁊ Aug⁹. Quid ē respexit n̄ approbavit Ibez
 Vere btā hūilitas q̄ celū inuouauit. mūdū puri
 ficauit. p̄adisū aperuit. ⁊ scōz aīas de inferno
 liberauit Vere btā hūilitas q̄ porta celi efficitur.
 p̄adisū scala cōstituit per quā de⁹ ad t̄ras descen
 dit. **S**cđm̄ ibi fiat m̄ h̄ verbū tuū Glo. Cum
 magna deuotōe p̄missū āgeli optat impleri Q̄
 aut optādo desiderabat h̄ p̄missū āgeli volūtatez
 dei ipleri ex se ex caritate p̄cessit Bern. Maria
 vehēntia d̄siderij. feruore dilcōis. puritate oīs
 sc̄tē attigit tā sublimē De hoc verbo dicit Ber.
 Multisarie multiqz modis olim de⁹ locut⁹ ē p̄b⁹
 aliq̄b⁹ i aure. alijs i ore. alijs i manu verbū dñi
 fuisse memozal Marie est sc̄m̄ ē i aure p̄ āglicā
 salutatoēz. i cordē p̄ fidē. i oē p̄ cōfessioēz. i manu
 p̄ cōtractōēz. i vētre p̄ incarnitōēz. i gēmio p̄ su
 sc̄tātōēz. in brachio p̄ oblatōēz Iō dicit fiat m̄
Tertiu^m ibi scđm̄ verbuz tuuz Bern. fiat m̄ h̄
 verbū nō declamatorie p̄dicatū vel figuratū aut

ŷgiarie ſōpnatū: h̄ ſiplē iſpiātū: p̄ſōalē icarūtū
cozpoalē inuiscātū ſfiat q̄dē grālē ōmī mūdo. h̄ n̄
ſpecialē fiat h̄ verbū tuū M̄gna fuit iſta creduli
tas. z iō m̄gna p̄merūt ap̄d̄ deū Luce. ij. B̄tā q̄
credidisti zc. Aug. Beatiōz fuit maria cōcipiē/
do fidē x̄pi q̄ cōcipiēdo carnē x̄pi. M̄ena p̄p̄iq̄tas
nichil marie p̄ſuiſſet. n̄ felici? x̄p̄z cozde q̄ carne
geſtaſſet. **N**otādū q̄ huic verbo b̄tūs Bern̄d?
alludit i hūc modū Audisti qz cōcipies z paies
filū. audisti q̄ nō p̄ hoiēz h̄ p̄ ſp̄m̄ ſc̄m̄. exp̄cāt ā
gel? reſpōſū tuū. tps ē enīz vt reūtāt. ad eū q̄ mi
lit illū. exp̄cām? z nos o d̄nā verbū miſācōis q̄s
miſābilē p̄mit ſm̄a ſc̄a d̄ap̄n̄cōis h̄o ſupplicat a
te o pia virgo flebil? Adā cū miſā ſobole ſua h̄o
Abrahā. h̄o Dauid. hoc ceteri ſc̄i ſi agitāt. hoc to
tū mūdū exp̄cāt Nec inmito qm̄ ex tuo ore dep̄/
bz cōſolatio miſerōz. redēptio captiuoz. libātio
d̄ap̄n̄toz ſal? demiqz totū? generis tuī. da virgo
r̄n̄ſū feſtimāt O d̄nā r̄nde verbū qd̄ exp̄cāt t̄ra
inferi ſupi Ipſe q̄z oīm rex z d̄n̄s q̄m̄ cōcupiūt d̄
cozez tuū t̄m̄ deſiderat r̄n̄ſū R̄nde verbū et ſuſcipe
verbū. p̄fer tuū z ſuſcipe diuinū emitte t̄n̄h̄toziū
z ā p̄lectere ſēp̄iternū Quid tardas q̄ tēpidas
crede cōſitere z ſuſcipe Api b̄tā virgo coz fidei la/
bia cōfeſſiōi. viſcera c̄ratorū. Ecce deſidāt? cūct?
gētib? ſoz paſſat ad oſtū ſurge curce api Sur
ge p̄ fidē. curce p̄ deuocōez. api p̄ cōfeſſiōez Ecce
in q̄ acilla d̄nī. **S**ūt āt q̄tuoz vtilitates d̄nicē

incarnationis **P**riā est hūane nature exaltatio
 Cant. viij. Quis m̄ det vt inueniā te foris Glosa
 Int? eāt dilcūs quādo in p̄nci° erat verbū f̄ozis
 fuit cū verbū caro scm̄ est. ⁊ de osculet te. i. facie
 ad faciē videā. ⁊ ore ad os loq̄r ⁊ iā n̄o me disp̄
 ciet Glo. Postq̄ x̄ps venit suis infidēs sp̄m li/
 bertatē est ab āglis ecc̄ honorat Unde Joā. vo/
 lēti se adorare āgl's dicit Vide ne feceris cōseru?
 eniz tu? suz Verū. Agnosce o xp̄iane dignitatē
 tuā ⁊ diuine cōsozr scūs nature noli in veterē vili
 tatē degeneri cōseruacōe redit **S**ecda vtilitas
 est filioz adoptio Gal. iij. Mihi de? filiū suū. et
 infra vt adoptōez filioz recipem? Augu? Ideo
 fili? dei scūs ē fili? hōis vt hōies faceret filios dī
 Ideo M̄ros filios dei fecit vnic? fili? enit eniz si
 bi frēs sanguine suo ⁊ pbauit re pbat? ⁊ redemit
 vendit? honorauit iniuriat? viuificauit occisus
 Dabit q̄ tibi dabit b̄o sua q̄ nō rediēt? ē susci
 pere mala tua. Notādū vero q̄ filiatio adoptōis
 est q̄dā similitudo filiacōis naturalis f̄ili? at̄ dei na
 turalit̄ p̄cedit a p̄re vt verbū intellcūale vnū cū
 ip̄o epistēs. Hūc aut̄ verbo t̄plē p̄t q̄s assimilari.
 Vno mō ē rōnez forme. nō aut̄ ē intellcūalitatez
 ipsi? sicut forma dōm? exteri? cōstitute assimilatur
 verbo mētali artificis ē specie? forme nō aut̄ scdm̄
 intellcūalitatē. qz forma dōm? in materia nō est
 intellcūal' sicut erat in mēte artificis. Et hoc mō
 verbo sc̄no assimilāt q̄libet creatura cū sit sc̄a p̄ ver/

buz. Secdo assilaf creatura verbo nō sō q^m ad
 rōnē forme s̄ est q^m ad intelligētiā ipi⁹. Sic
 scia q̄ sit in mēte discipuli assilaf verbo qd̄ est in
 mēte mgrū Et hoc mō creatura rōnal̄ est s̄ suaz
 naturā assilaf verbo dei. Tercio assilaf creatur
 ta verbo s̄ vnitatē quā habet ad prēm. qd̄ qd̄ sit
 per grā; z caritatē. Und̄ dñs orat Joā. xvij. Ut
 sint vnū in nobis sicut et nos vnū sum⁹. Et talis
 assilatio pficit rōnē ad opōis. qz sic assilaf s̄ ē
 hereditas. It̄ oē. viij. Si filij z heredes. **Tercia**
 vtilitas ē inueniētē refcō Math. xi. Venite ad
 me oēs q̄ laborat⁹ z onerati estis z ego vs refi/
 ciā Aug⁹. Ut panē āgloy māducaret hō cōtator
 āgloy scūs ē hō Bern. Māna d̄ celo dñdit gau
 deāt esuriētēs qz vt s̄ sup illud Luce. ij. postū in
 p̄sep̄io dicit Glo. Ut nos carnis sue frumēto sa
 tiaret. **Quarta** vtilitas est eterne b̄titudinis
 augmēta Joā. x. Per me si q̄s introierit salua
 bit⁹ z igēdie⁹ z egēdie⁹ z pascua inueniet Aug⁹.
 p̄pterea de⁹ scūs ē hō vt totū hoiēz i se b̄tificat⁹
 et tota cōti⁹ hōis est ad ipm et tota dilcō est in
 illo. cū assesu carnis induēt p̄ carnē z assesu mē
 tis per deitatē cōtēpla cōez Et hoc to^m bonū hōis
 erat vt hie ingrederet hie egrederet pascua in
 suo factore inueniret foris in carne saluatoris
 intus in deitate creatoris.

Sedm mēbz p̄ncipale videt⁹ sacmētū hūane
 redēpōis tāgitur ibi Venit in hūc mūdum

peccōres saluos facere. Glosa. Nulla cā veniendi
p̄p̄o dño n̄ peccōres saluos facere. Tolle vulnera
tolle morbos. ⁊ nulla cā ē mediāe. Infra Venit
per quod hō erat. nā per qd̄ dē? erat sepe eāt hō.

Possu? aut̄ distinguere triplicē aduētū xpi in
carnē/in mētē/ ⁊ ad iudi? Und̄ Bern̄. Triplicē
aduētū xpi nouim? ad hōies/in hōies/cōtra ho/
mines. In p̄mo venit in carne ⁊ i infirmitate. In
scdo i spū ⁊ virtute. In tertio in glā ⁊ maiestate.
In p̄o fuit xps redēp̄ nrā. in scdo rēges ⁊ cōsola
nrā. in vltio appābit vita nrā. **D**e triplici ad
uētū per ordinē videam? Circa p̄mū aduētū de q̄
dicat̄ in verbis p̄phet̄ q̄ Iesus venit in hūc mū
dū peccōres rē. **N**otāduz q̄ oīa q̄ xps fecit mi/
nist̄io hūanitāt̄ assūpte nob̄ fuerūt salutaria
Et iō de oīb? videt̄? **P**ri° ergo videt̄? de ei?
cōceptōe de q̄ dicit̄ Luce p̄o. Ecce cōcipies ⁊ paries
filiū. Circa qd̄ tria dē? notat̄. viz m̄ris sc̄ificacōez.
sc̄i spūs opa cōez. ⁊ cōcepte pl̄is p̄cōez. **D**e p̄o
ei. m̄ris sc̄ificacōe p̄t dici illd̄ ps̄. Sc̄ificauit tabe
naculū suū altissimū? Und̄ Bern̄. Qd̄ alijs sc̄is con
cessū legi? esse fas nō ē dicere tantē virgini fuisse
negatū. S; b̄n̄ficiū sc̄ificacōis i vtero legi? esse
concessum. Jere. p̄mo. Anteq̄ epieres de ventre
sanctificauit te. Et de Iohē Luce p̄rimo. Spiritu
sancto replebit̄ adhuc ex vtero matris sue. Er/
go non est fas dicere hoc negatū fuisse tantē
virgini que peperit nobis Christū plenū gratia

et veritas Joā. i. Et qui credit p̄ alijs p̄uilegiū
acceperit. h̄ q̄ d̄m̄ ē ei ab āgelo Luce. i. Ave grā
plena Et infra Inuenisti grāz ap̄d d̄m̄. **S**ci
endū q̄ t̄plex est effc̄s hui⁹ sc̄ificacōis. **P**ri⁹
est culpe original̄ expiatio. q̄ sc̄ificatio est mot⁹
ad sc̄itatē. Sc̄itas aut̄ est vt dicit Dio. xij. c. de
diuinis noib⁹. Ab ōi immūdia libera ⁊ p̄fca et
oio immaculata mūdia Hec at̄ sc̄ificatio nō p̄t
intelligi an̄ aiacōez. tū q̄ sc̄ifica° est emūdatio
a culpa. culpa aut̄ nō expellit. n̄ p̄ grāz ḡtū faciē
tē. cui⁹ subiectū nō est n̄ creatura rōnal̄. tū etiā
q̄ cū sola creatura rōnal̄ sit susceptiua culpe at̄e
infusioez aiē p̄les cōcepta nō est culpe obnoxia.
Et sic bt̄a virgo quocūq; mō at̄e aiacōez sc̄ificata
fuis̄ nō incurrisset maculā culpe original̄. ⁊ sic
nō indignisset redēp̄cōe ⁊ salute q̄ p̄ x̄pm̄ sc̄a est.
De qua dicit Math. p̄mo. Ip̄e saluū faciet p̄lm̄
suuz a pc̄is eoz. Hoc aut̄ est incōueniēs q̄ x̄ps
nō sit saluator oim̄ vt dicit̄ ĩ ad Titū. iij. Relin
quē ergo q̄ sc̄ificatio bt̄e virginis fuerit p̄ ei⁹
aiacōez. In cui⁹ figura dicit̄ Exodi vltio. Postq̄
cūcta p̄fca sūt opuit nubes tabernaculū testimo
nij. et gl̄a d̄ni impleuit illud. Vñ licz cōsuetudo sit
aliquaz eccl̄iaz celebrat̄ festū cōceptōis ei⁹. per
hoc nō d̄at̄ intelligi q̄ ĩ sua cōceptōe fuerit sc̄a.
S; q̄ q̄ t̄pe fuerit sc̄ificata ignora⁹. celebra⁹ fel
tū sc̄ificacōis ei⁹ poti⁹ ĩ die cōceptōis ip̄i. **D**e
cūda effc̄s ē a pc̄ō p̄uato Vñ Bern. Ego putō

qd copiosior sãificacõis bñdã in eam q̃ in alios
 scõs ab vtero sãificatos dñderit q̃ nõ solũ ipi? oz
 tũ sãificaret. verũetq̃ d̃iceps vitã ei? ab õm pccõ
 immunẽ cõseruaret Aug? Si oēs sc̃i & sc̃e dũ ad
 huc viueret interrogatũ fuisset vtũ sine pccõ fuil
 set oēs vna voce rñdissēt. Si dixerim? qz pccm̃
 nõ hẽm? ipinos seduci? & veritas in nob̃ n̄ ē. ex/
 cepta hac virgie de q̃ pp̃t honozẽ p̃pi nullaz wlo
 fieri m̃tionez cũ de pccõs agit Vnde scim? qz ei
 pl? gr̃e collatũ fuerit ad vicẽdũ ex õm pte pccm̃
 q̃ cõstat vllũ hũisse pccm̃ Nõ emz fuisset ydonea
 m̃tẽ p̃pi si aliquñ peccass̃. tũ qz hõz pñtũ redũdat i
 ple. s̃ illd̃ p̃ner. xvij. Glã filioz pñtes eoz. Dñ
 & p oppo^m ignominia m̃ris ad filiũ redũdash. tũ
 etq̃ qz singlarẽ affinitatẽ hũit ad xp̃z q̃ ab ea car
 nẽ accepit D^r aut. ij. ad chor. p^r | Que cõuẽtio
 p̃pi ad belial. tũ etq̃ qz xp̃s q̃ ē sapia p̃ris siglari
 nõ hitauit nõ solũ in ei? ania s̃ etq̃ in ei? vtero.
 D^r aut̃ sap. p^o. In maluolaz aiaz nõ introibit
 sapia n̄ hitabit in corpore subito pccat̃ Et ideo
 simplẽ fatẽd̃ ē qz btã virgo nullũ actuale crimẽ
 comisit n̄ mortale n̄ veniale vt sic ipleat̃ qd̃ d̃c̃
 Cat̃. iiii. Tota puchra es amica mea et macula
 nõ ē in te. **D**icẽdũ tñ qz p sãificacõez in vtero
 nõ fuit virginĩ sublat? fomes s̃ eẽntiã. s̃ remã/
 sit ligat? nõ qd̃ p actũ rõis sue sicut i viris sc̃is
 qz nõ statĩ hũit vsũ liberi arbitrij adhuc i ṽtẽs
 m̃ris epist̃es. h^o emz sp̃ale p̃uilegiũ p̃pi fuit. s̃ p

grā; sup̄h̄ndāte quā in sc̄ificacōe recepit. et etiā;
per f̄cius p̄ diuinā p̄uidētia; s̄sualitatē ei⁹ ab oī
motu carnis inordinato p̄hibētē. ¶ **P**⁹ modū vero
in ip̄a cōceptōe filij p̄pi cōcedūz est q̄ ex ple re;
dūdauit in m̄rēm totaliter a fomite subtractio.
Et hoc h̄ḡt Eze. xliij. Vbi d̄r Ecce gl̄a dei israel
ingrediebāz p̄ viā oriētalez. i. p̄ bt̄am virgine
et terra. i. caro ip̄i⁹ splēdebat a maiestate ei⁹. i. s̄
p̄pi. ¶ **T**ertio eff̄cūs est gr̄e plenitudo siue p̄f̄cō
Luce p̄o Aue gr̄a plena etc. Vbi dicit Iero. Ve
re gr̄a plena q̄ ceteris per p̄tes distribuit̄ marie
vero se tota in infudit gr̄e plenitudo. qz q̄to aliq̄
maḡ a p̄p̄n̄t p̄ino p̄ncipio in q̄ i; genere. tanto
maḡ participat eff̄cū illi⁹ p̄ncipij. Vnde dicit
Dio. iiii. c. ce. pera. qz āgl̄i q̄ sūt d̄o p̄ n̄q̄ores
maḡ participāt d̄ bonitatib⁹ diuinis q̄ hominea
Christ⁹ vero est p̄ncipiū gratie sed; diuinitatē
q̄dē auctoritate. sc̄dm humanitatē vero misteria
liter. Vnde Joānis p̄io dicit Gr̄a ⁊ veritas per
Iesum x̄pm sc̄a est Bt̄a aut̄ virgo p̄p̄n̄q̄siā fuit
p̄po. qz ex ea carnem assūpsit. Vnde d̄z p̄ ceteris
plenitudinē gr̄e obtinere. ¶ **S**ciēdū vero qz gr̄a
a malo liberat ⁊ in bono p̄ficiat. Vnde ⁊ bt̄a virgo
in sui sc̄ificacōe fuit ab originali p̄cō purgata.
in filij sui cōceptōe totalē a fomite mūdāta. in sui
ro assūpōe ab oī miseria liberata. Silē in sui
sc̄ificacōe adeptā ē gr̄a; inclinātē eā ad bo⁹ in cō
ceptōe vero filij cōfirmata ē oī gr̄a cōfirmātē; eaz

in bōo. in sui assūpcōe cōsumata ē ei? grā pficē
 eā in fruiōe oīs bōi | De scdo. s. spūs scī opa de
 dē luce pō Spūs scūs supueniet in te ⁊ uirt? ali
 tissim obūbrabit tibi Ubi dicit Beda Spūs scūs
 supueniēs in uirgine duob? modis in ea diuine
 sue potētie efficacā ondit. qz mētē illi? adeo q?
 hūana fragilitas patit ab omī uicioꝝ sorde casti
 gauit ut celesti esset digna pertui. ⁊ i utero illi?
 scm ac venerabile redēptoris nrī corp? sola su
 opatōe cēruit. **N**otādū uero q? cōceptōez xpī
 tota tēitas opata ē. qz indiuisa est opatō tēitat
 sicut indiuisa essētia ut dicit Aug? tñ spūs scō
 atēbuit. Et hoc ppē qnz rōes. **P**riā ē qz spūs
 scūs amor ē pātis ⁊ filij Unde Aug? Spūs scūs ē
 q? gemit? a gignēte diligit? genitorēq? suū diligit
 Hoc enī ex maxie amore puenit q? de? filiū su
 ū incarnari cōstituit Unde Jo. iij. Sic de? dilex
 it mūdū ut unigenitū dar? Unde et Berñ. Sci
 as amoris fuisse q? plenitudo effusa ē q? altitudo
 eqta ē q? singlaritas associata ē Cōueniēt ergo
 spūs scō atēbuit. **S**eda rō ē qz spūs scō atēbuit
 bōitas Unde Aug? Sicut potētia pū. sapia fili
 o. ita et bōitas atēbuit spūs scō Und opa in qb?
 ueluz potētia atēbuit pū. in qb? uero sapia ē
 cet filio. in qb? bōitas spūs scō In hoc uero ope
 maxie elucet bōitas Unde Titū. ij. Apparuit be
 nignitas et hūanitas saluatoris nrī dei Bernō
 Apparuit potētia in creatione. sapia in guberna

tionē. h̄m̄nitas m̄e marie apparuit in eius
h̄m̄nitate. Cōueniēt ergo sp̄i sc̄o atēbuit.

Quarta ē qz sp̄s sc̄s ē sp̄s sc̄i acōis. Ut dicit
Ierē. p̄. Et dicit ibi. glo. qz per ip̄m oia sc̄ificāt.

Qz in maria gestū ē to^m ē sc̄m qz diuinū. Unde
ei dcm̄ ē ab āglo. Qd̄ nascet̄ ex te sc̄m vobis̄ fi-
li? dei. Cōueniēt ergo sp̄i sc̄o atēbuit. Vñ dicit
Glo. s̄ illd̄ ad Ro. p̄. Sc̄dm̄ sp̄m̄ sc̄ificacōis. qz
sp̄s sc̄s formauit ip̄m hoīez in vtero virginis
sine virili sc̄ie.

Quarta vō est qz sp̄s sc̄s est
oīm gr̄az a. tor. Vñ j̄ chor. ij. Diuisiones gr̄az s̄
idē aut̄ sp̄s. glo. dator oīm qz ip̄e p̄mū donū in
quo oia donāt. Hoc aut̄ fuit s̄ habūdāt gr̄e qz
h̄m̄ana natura in vnitatē p̄sone diuine assueret.
qz nulla p̄ccesserūt merita. Unde Titū. ij. Nō ex
opib? iusticie q̄ feci? nos q̄. Aug?. Ille modus
quo x̄ps cōcept? ē de sp̄n̄ sc̄o ih̄nuat nobis gr̄az
dei q̄ hō ille nullis meritis p̄cedētib? ex ip̄so p̄mo
exordio nature su? qn̄ eē incepit verbo dei copu-
lari ē in tantam vnitatē persone vt ess̄ fili? dei.

Quinta vō ē qz verbū h̄m̄anū in corde existēs
gerit̄ similitudinē verbi et̄m h̄ qz ex̄ istit̄ in p̄re. Vñ
Aug?. Quisq̄s p̄t̄ intelligere verbū nō so^m anq̄
sonet verū et̄ anq̄ sonoz ei? p̄giēs cogitacōe in-
uoluāt. Itā p̄t̄ videre aq̄ ei? similitudinē de q̄ dcm̄ ē
In p̄cipio erat verbū. Sicut aut̄ verbū h̄m̄anuz
vocē assūit vt s̄hibilē hōib? innotescat. ita et̄iaz
verbū dei carnez assūpit vt visibilē hōib? appar-

fecit Ver̄ aut̄ hūana per sp̄m hōis format̄. vnde
 etiā et caro verbi dei debuit per spiritū formari
Notādū q̄ formatio corporis xpi fuit in instā
 ti xpi infinitā virtutē sp̄s sc̄i corpus illd̄ fōrnt̄
 Vnd̄ Greg. Angelo nūciāte z sp̄u sc̄o adueniēte
 moȳ intra vteruz verbu; caro fec̄m est. Sic ergo
 fuit corporis fōrtio z aie creatio z vtriusq; adin
 uicē cōiunctio. z eoz ad ditatē vniō. **N**otādū q̄
 btā virgo fuit vera mē xpi qz natura ministravit
 Vnd̄ dicit Greg. sup illd̄ luce p̄o. Dicit? altissimi
 obūbrabit tibi Umbra format̄ lūie et corpe De?
 autē per diuinitatē lumē est. Quia ergo lumē in
 corporeū in ei? erat vtero in corporeū tē ei di?
 Dicit? altissimi obūbrabit tibi. fuit at̄ materia
 corporis xpi puriss? sanguis. Vnd̄ Dani. filij
 dei cōstruxit sibi ip̄i ex castissimis et purissimis
 sāguib? virgis carnē aiātā aia rōnali. **P**ossu?
 nūt miltice nōre qz cōceptō virgis h̄gt cōceptōez
 fidelis aie Vnd̄ Ambro. Si b̄ carnē vna est mē
 xpi b̄ fidē tū oim̄ fec̄is est xps. Ois aia concepit
 verbū dei h̄ tū immaculata z imūis a vicijs in
 temāto castimoniā pectore custodit. Huic cōcepti
 oim̄ cōgruit miltice loc? cōceptōis virginis. s̄
 nazareth qd̄ int̄ptat̄ flozid? Vnd̄ Bern. Amat
 flozidā p̄tā flos de radice yesse. flozē te reputa et
 ad te diuertet sicut ad nazareth. h̄ tibi hōestas
 cōiūctōis tāq; flozis sp̄s vel odore bone opacōis
 tō; scāgnātia vel int̄ctio cēne p̄tūcōis tō; sp̄s

primū y die visitatōis mē
la. d. 1. 1. 1.

frāus nō debēt. **¶** Nōndū vxo q̄ b̄ta virgo post
cōceptiōnē tria legiē fecisse que tria designātur
miltice q̄b? anima sc̄a post sp̄ualē verbi cōceptū
debet insistere viz q̄ mōtana cōscendit. q̄ Eliza
bet salutauit z q̄ deū magnificauit. Per p̄maz
h̄gē virtutū p̄f̄cō. Per sc̄dm supna dil̄cō. Per
terciū laus z exulta. **¶** Primū tāgī² Ince² Ex
urgēs maria abijt in mōtana cū festinacōe Vbi
dicit Glosa Accepto virgis cōsensu celestia petiē
angel? quē virgo seq̄t q̄ in mōtana p̄gredi² Sic
aīa q̄ verbū dei cōcipit virtutū cauiā gressu amo
ris cōscēdit. vt cītate iude. i. cōfessiois z laud artē
p̄tretet z vsq; ad p̄f̄cōnē fidei spei z caritatē q̄li tri
bus mensibus cōmoze² In hoc vxo ascensu tria
sūt viz vallis timoris et hūilitatē. ascensus labo
ris z difficultatē. cauiē amoris sine caritatē. Vñ
Ber. Virt? vult cū hūilitate doceri. cū labore ac
q̄ri cū amore possideri. z cū hīs omnib? digna sit
na² aliq̄n doceri acq̄ri possideri p̄t. **¶** Sc̄dm tāgī²
ibi Et intrauit domū Zacharie z salutauit Eliza
bet Saluta^o enim ē salutē adoptacō Salutē autē
p̄rimo optare p̄tinet ad f̄enā dil̄cōnē. qz hec ē
vera forma diligendi p̄p² q̄ exp̄m² Math. xxij.
Dilige p̄mū sicut teip; Augustin? Quisq; ius
te p̄mū diligit h^o cū eo agere debet vt etiā ip̄e
toto corde tota anima tota mēte deū diligat Hāc
etiā formā diligendi p̄p̄s tradidit discipul? suis
dicit Johis xv. Hoc ē p̄ceptū vt diligat; sce. Vñ

dicit Aug? Ad q̄ dilexit nos p̄p̄s n̄ vt possimas
 regnare cū ip̄o. ad hoc ergo et nos inuicē diliga
 m? Huic ergo dilecti anima sc̄a p̄ q̄ sp̄ualit̄ ve
 b̄u dei cōcepit d̄z insistere. qz d̄ p̄ma Jo iij̄o. Si
 diliga? inuicē de? in nobis manet et caritas ei?
 in nobis p̄f̄c̄a ē Aug? Beat? ē qui amat te. am̄
 cū in te et inimicū p̄p̄t te. Itē Vbi vera dilc̄o ē
 q̄ est qd̄ possit desse. vbi vero non ē q̄ est qd̄ pos
 sit p̄desse. **T**ertiū seq̄t̄ ibi de Luce ij̄o. M̄gt̄ anima
 mea d̄nm. r̄ce. Canticū istud ē c̄aticū laudis et ex
 ultacōis qd̄ quelibet sc̄a anima cōcepto verbo dei
 p̄t dectare. Unde Ambro. Sic in singul̄ anima
 marie vt deum magnificet. sic in singul̄ sp̄s ma
 rie vt in deo exultet. q̄ at̄ sic deū magnificare di
 cit Ambro. Magnificatur d̄ns nō qz ei habita v̄p̄
 aliq̄ adiūgat. s̄ qz magnifica? in nob̄ dū anima
 nostra q̄ ad ymaginem dei ē creata per iusticiaz
 se p̄p̄o cōformat q̄ est ymago p̄ris Et sic dū ip̄m
 p̄p̄m imitādo magnificat quadā p̄cipacōe mag
 nitudinis ei? sublimior fit vt illaz ymaginē splē
 dido bonorum f̄cōz colore et quadam emulacōe
 virtutis in se videatur exprimere. Origenes).
 Quando magnificauero animam meam opere
 cogitatione sermone tunc ymago dei grandis
 efficitur et ipse dominus cuius ymago est in ani
 ma mea magnificatur. Beda. Cius anima
 dominum magnificat qui omnes interiores sui
 affectus diuinis laudibus ac seruitijs mane

cipiat **Ei?** spūs in deo salutari suo exultat quem
nil in tēmis libz. nulla caducay rerū affluētia
emollit. nulla adūfitas frāgit. h̄ sola illi? a quo
sperat sal? etna sui cōditoris delectat memoria
De tertio. s. cōcepte plis perfōne dicit Luce
p̄o Hic erit mgn? z fili? altissimi vocabit Tripli
cē vero perfōez habuit ples ista i instāti cōcep
tionis sue viz nature / grē / z glozie. **De perfōis**
nature dicit Jerē. xxxi. Creauit de? nouū super
terreā / seia circūdabit vicū Gloz. Perfōis vir in
ventre femineo cōtiebat. Hoc autē nō dicebat
p̄t q̄titate virilis corporis h̄ p̄t veritate hūane
nature z integritate aīe tōz corpis q̄ ples in in
stāti cōceptōis sue habuit Unde Dam. Oia q̄ in
nā natura plātauit de? dei verbū assūpfit. s. cor
pus et aīaz intellāalē et hoz ydeoma totū enīz
assūpfit me vt totū in salutē ḡtificet. i. ḡt faciat
36. Sīl verbi dei caro sīl aīata aīa rōnali z int
llāali **De rōptamē sciēdū** q̄ licz ista sīl tpe fu
erūt cadit tū inē ea ordo nature Und dicit Aug?
q̄ inuisibil? z in dīmātabil? veritas per spm̄ aīaz z
per animā corp? accepit **Ad cui? euidentia sciē**
dū q̄ ordo nature inē āqu a duplē p̄t attēdi Vno
mō s̄ ḡdū dignitatē. et sic anima media inē deuz
inuenit z carnē. z h̄ hoc p̄t dici q̄ fili? dei vniuit
sibi carnē mediāte anima Alio mō s̄ rōnē causa
litatē z sic ipa anima est aliq̄litē cū carnis viuēde
filio dei Nō enīz esset assūptibil? n̄ p̄ ordinē q̄ h̄z

ad animā rōnalem s̄ quā h̄z q̄ sit humana caro
 q̄ pze ceteris est assumptibilis Simile p̄ sp̄m ani
 mā assumpt. tū p̄pter cōgruitatē assumptionis . nō
 enim anima ē assumptibil̄ s̄ cōgruitatē nisi p̄ hoc
 q̄ ē capax dei ad ymaginem ei⁹ exp̄s qd̄ ē s̄ mē
 tē q̄ sp̄s dicit̄ s̄ illd̄ Eph. iij. Renouamini sp̄u
 mētē vtr̄. tū etiā p̄t ordinem dignitatē. qz intel
 lct̄s inter ceteras p̄tis anime ē sup̄ior & dignior
 et deo similior. Et iō vt dicit̄ dān̄ Vnicū est car
 ni p̄ mediū intellct̄m verbū dei Verū p̄t̄n̄ ē sciēdū
 q̄ p̄ps hūanā naturā assumpt̄ cū qui v̄sdā defē
 bus Cui⁹ rō ē triplex **P**rima ē vt p̄ nobis sa
 tisfaceat Vñ dicit̄ Ysa. liij. Vere languores nos
 tros ip̄e tulit & dolores nostros ip̄e portauit **S**e
 cūda ē vt veritatē nature hūane oñderet Vñ phi
 ij. In similitudinem sc̄is et habitu inuentus vt
 homo **T**ertia ē vt ex. virtutum nos cōfortaret
 Heb. xij. Recogitate eū. Et infra Ut nō fatigem̄
 ni ais v̄s deficientes Ex hijs p̄z etiā q̄ nō be
 buit s̄ sc̄m p̄cā assumere tū qz p̄cā impedit vir
 tutē satisfaciendi Eccl. xxiiij. Dona iniquoz nō
 p̄bat altiss̄. cum qz ex p̄cō non demonstra^r ve
 ritas humane nature. cui⁹ deus cā ē cum sit cōtra
 naturā seminatōe dyaboli introductū vt dicit̄ da
 ni. tū etiā qz peccādo non p̄laret ex. virtutē. cum
 p̄cā sit virtuti contrariū. Patet ergo q̄ nullū
 defc̄m p̄cā assumpt̄ nec original̄ nec actual̄ Vñ
 dicit̄ p̄ma Pe. ij. Qui p̄cā nō fecit. nec inuēt?

est dolus in ore eius? **S**ciendum vero quod triplices sunt
defectus. Quidam sunt qui contrariantur per se scilicet et gratia
sicut ignorantia peccata ad malum et difficultas ad
bonum. quos non deuit christum assumere qui plenius sunt
in gratia et veritate. ut dicitur Joannis primo. Quidam vero
sunt qui peccant in hominibus ex quibusdam periculis
tibus causis sicut lepra. caducitas. morbus. et menstrua
obitas et alia huiusmodi. qui quidem defectus causantur
quandoque ex culpa hominis puta ex inordinata victu
quandoque ex defectu virtutis formativae quorum con
venit christo neque quod caro eius de spiritu sancto concepta fu
it qui est infinite virtus et sapientie errare et desi
cere non valens. Ipse etiam nichil inordinatum in re
gimine vite sue exercuit. Sunt tertii defectus qui con
terveniuntur ex peccato primi parentis sicut mors fames
sitis et huiusmodi. Hos christus suscepit quos Damascenus
Vocat naturales defectus et indetractabiles passio
nes Naturales quod contra consequuntur totam naturam
Indetractabiles quod defectum scientie et gratie non important
Notandum insuper quod passiones appetitive sensitivae in
christo fuerunt. Et aliter quam in nobis operantur ad ea. **P**ri
mo quod operantur in nobis sepe feruntur ad illicita quod in
christo non fuit. **S**ecundo operantur ad principium. quod in nobis
sepe iudicium rationis perveniunt. in christo vero non oriebatur
vel ordinaretur nisi per dispositionem rationis. Unde Augustinus di
cit quod christus hos motus cum voluit humana anima sus
cepit. sicut cum voluit factus est homo. **T**ertio operantur ad ef
fectum. quod in nobis quocumque huiusmodi motus non sinitur in ap

petitu sensitivo. h̄ trahūt rōnē. qđ in x̄po nō fuit
 qz cōs mot⁹ naturalē hūane carni cōueniētes sic ī
 appetitu sensitivo remanebāt qz rō nō īpediebat
 facere q̄ cōueniebāt Und̄ Hier. dicit qz x̄ps vt ve
 ritatē assumpti p̄baret hōis vere cōtristat⁹ est. h̄
 ne passio in animō illi⁹ dñare. p̄ xp̄passionē dicit⁹ qz
 cepit cōtristari. vt passio p̄fca intelligatur quā
 do animo. i. vōi domnat. Pro passio vero q̄ ē in
 choata in appetitu sensitivo h̄ vltim⁹ se nō exten
 dit De p̄fōe ḡtie dicit Jo. p̄o Verbu caro scm̄ ē
 zc. Vbi triplex exp̄m̄e gratia scdm̄ ordinē. s. ḡ
 tia vniōnis. ḡtia habitual⁹ z grā capiti. Prima
 grā. s. vniōnis tāgitur ibi Verbu caro scm̄ ē Vñ
 Aug⁹ In reb⁹ p̄ tēp⁹ oetq̄ illa sūma grā est qz hō
 deo cōiunctus ē in vnitatē p̄sone. **N**otandū qz sc̄i
 patres nō meruerūt incarnacōem christi ex con
 digno tū qz opa meritoria hōis xp̄a ordināt ad
 b̄titudinē q̄ est virtutis. z cōsistit in plena di fru
 icōne Vnio autē incarnacōis cū sit in esse p̄sonali
 transcendit vniōnē mentē b̄tē ad deū q̄ ē p̄ actū
 fruētē. et ita nō pōt cadere sub merito qz est p̄ci
 pium merendi Unde m̄ltom⁹ incarnacō q̄ ē p̄ci
 pium grē ē illud Joā. p̄o Gratia et veritas p̄ ihm̄
 p̄m̄ sc̄a ē Tū etiā qz incarnacō christi ē reforma
 tio totius humane nature Et iō nō cadit sub me
 rito alic⁹ hominis singularis. qz bonum alicui⁹
 p̄ci hominis nō potest ēē causa alic⁹ boni nate.
 Ex cōgruo tñ meruerūt sc̄i patres incarnacōem

petēdo & desiderādo. Congruū em̄ eāt vt de? exan
diret eos q̄ ei obediebāt. Scda grā. scilz habitua
lis tangit̄ ibi Plēnū grā et veritate Glosa. qz dei
tas in eo fuit replēs eū omni plenitudine redūdā
te in alios. Hui? at plenitudis rō p̄t accipi ex p̄
pinq̄tate ip̄i? ad d̄m. Quāto enim r̄ceptiū āq̄
p̄pinq̄us est cause influenti tanto hūdanti? p̄ci
pat de habundātia illius influētis. Influy? at
grē ē a deo & illd̄ ps. Gratiā et gl̄am dabit domi
nū. Unde cū anima p̄pi p̄pinq̄uissimē attingebat
ad deū ex ei? influentiā plenitudinem grē in ip̄o
instanti cōceptionis accepit. **N**otandū vero qz
plenitudo grē p̄t attendi dupliciter. Vno mō ex p̄te
ip̄i? grē quādo. s. aliquis attingit ad sumū grē. &
q̄tū ad essentiam & q̄tū ad virtutē qz. s. hz grāz
in maxima excellētia q̄ p̄t haberi. & in maxima
extensione ad os grē effect? & tal̄ plenitudo grā
p̄p̄a est hōi p̄po. Alio mō attendi p̄t ex p̄te habēt
grām. quādo. s. aliquis hz grām & suā cōdicōem si
ue & intentionem p̄t in eo est grā intensa vsqz
ad terminum p̄p̄am ei a deo scd̄z illd̄ Ephe. iiii
Vnicuiqz vēm data ē grā scd̄m mensurā donatio
nis p̄pi. i. scd̄m qz dator christus mensurat. Est
at mensura diuisio donoy. Aliud em̄ hz iste aliud
ille. & quod hz iste nō habz ille fuit etiā scd̄z vir
tutē i q̄tū. s. hz facultatē grē ad omnia q̄ p̄tinēt
ad suū statū hūe officiū sicut Apl̄s dicebat Ep̄
iij. Nichi autem scōz omnū minimo data est

grā hec illuminat cecos &c. Talis plenitudo grē
 nō ē p̄p̄a christo s̄ cōicatur p̄ christuz alijs. Sic
 btā virgo dicit grā plena qz habuit gratiā suffi
 cientē ad suum statū ad quē erat electa a dō ut
 s̄ esset mē dei Sic etiā beatus Stephanus dicit grā
 plenus Act. vii. quia habuit gratiam sufficientē
 ad hoc qz esset ydoneus minister et testis dei. Va
 rū tamen plenitudinū vna est pleni de alia. scd̄z
 qz aliquis est diuinitus preordinatus ad altiores
 et inferiorum statum Sic etiā sc̄i dicuntur cōiter
 pleni grā scd̄m illud Ephe. iij. Impleamini i om
 nem plenitudinē dei qz habet grām sufficientem
 ad merēdā vitam eternam q̄ cōsistit in plena dei
 fruicōne. **N**otandū insup qz grā christi habitua
 lis consideratur quadupliciter. Vno mō scd̄m qz ē
 quoddā est et sic est finita. eo qz ē in anima chris
 ti sicut in subiecto finita habere capacitatem. Ali
 o mō potest considerari scd̄m vōnē grē & sic pōt
 dici infinita. eo qz nō limitata qz s̄. h̄z q̄qz pōt p̄t̄
 nere ad vōnē grē. qz collata ē anime christi si
 cut quidam principio gratificōis in hūana na
 tura. scd̄m illud Ephe. p̄mo. Gratificauit nos in
 dilectō filio suo. Dicit h̄ dicitur lucē solis esse infini
 tā non quāte scd̄m esse suū s̄ scd̄m vōm lucis. qz
 habet q̄qz pōt ad vōnē lucis p̄tinere. Verbū autē
 illud. J. a. iij. Non enim ad mensurā dat deus sp̄m
 bonū. tripliciter exponit. Vno de dono qd̄ deus p̄t̄
 ab cetero dedit filio. s̄. naturā diuinā q̄ ē donū infi

nitū. Vñ q̄dā glosa dicit ibidē vt cāt? sit fili? q̄t?
p̄e. Alio mō p̄t referri ad donū q̄ datū ē hūane
nature vt vniū p̄sone diuine q̄d ē donū infinitū
Vnde dicit glosa ibidē Sicut p̄t p̄fcm̄ z plenum
genuit vt b̄. m. sic plenu z p̄fcm̄ vnitū ē hūane
nature. Tertiomō pot̄ st referri grā habitual̄ in
q̄tū extēdit se ad ea q̄ sūt grē. Vñ Aug? hoc ex
ponēs dicit Mēluca q̄dā dnoy diuino Alij dat̄
p̄ sp̄m sermo sapie alij sermo scie Sed x̄ps qui
dat nō ad mensurā accepit. **S**ciendū v̄ro q̄ ḡ
tia v̄nionis p̄cedit in x̄po grām habitualē. nō
ordie t̄pis s̄ nature et intellūs Vnde d̄ Vsa. xij
Ecce seruus me? suscipiā eū qd̄ q̄dē p̄tinet ad ḡ
tiā v̄nionis Et postea seq̄. z ponā sup eū sp̄m me
um qd̄ q̄dē p̄tinet ad donū grē habitualis Huius
āt āncession̄ s̄ rō pot̄ accipi ex habitu d̄ne ḡtie
ad suā cām Gratia enim causat̄ in homine ex p̄n̄
tia deitatis. sicut lumen in aere ex p̄ntia sol̄. Vñ
d̄ Ezechielis plij. q̄ gl̄a dei isrl̄ ingrediebatur
p̄ viā orientālē zc̄ P̄ntia āt dei in x̄po s̄ v̄nionē
hūane nature ad diuinā p̄sonā Vnde grā habitu
alis x̄pi intelli? nō cōl̄q̄s hanc v̄nionē sicut splē
dor solē. Sicut aut̄ gratia respicit eēntiā aie. ita
virt? respicit ei? potētā Vnde opz q̄ sicut potētā
anime diriuat̄ ab ei? eēntiā. ita virtutes sūt q̄
dā diriuatōes grē Quanto ei aliquid p̄ncipiū est
p̄fū? tātomaḡ ip̄mit in suos effūs Vnde cū grā
x̄pi sit p̄fūssima cōsequēs ē q̄ ex ipsa p̄cesserūt

virtutes ad pficiendas singulas potētiās anime
 Et ita xps habuit os virtutes. fide tñ & spē non
 habuit ppter ipaz ipfionē. S; habuit qd cñd;
 eis in pñā. s. visionē et cōprehensionē qz fuit ve
 rus cōphensor. Tertia grā. s. caput tāgi ibi Joā
 p^o De plenitudine ei? accepi? oēs Nec grā ē eadē
 scdm eēntiā cū grā habituali differēs tñ & rōnez

Notādū vero qd xps d^r caput ecclē scdm similitudi
 nē hūani caput In quo tā possum? cōsiderare. s.
 ordinē pfcōem et virtutē Ordine qz caput ē pma
 ps hōis incipiendū a supiorib? Et in est qd omē
 pncipiū cōsuevit caput appellari vel noīari Unde
 in p^o s In capite libri scriptū ē de me &c. i. in pñ
 cipio libri. Pfcōem qz in capite vigēt os sens?
 tā interiores qz exteriores cū in ceteris mēbris
 sit sol? tact? Et in ē qd d^r Pla. xxi. Senex et ho
 norabilis ipse ē caput Virtutē qz virt? et mot? ce
 teroz mēbroz et gubernatio eoz in suis actib?
 est a capite ppe vim sensitivā & motivā ibi domi
 nātē Unde rōz ppli d^r caput ipi? scdm illud Cuz
 eēs pfcūs in opib? tuis caput in terris fūs es.
 Nec aut tria cōpetunt xpo spūaliter. Primo em
 scdm pncipatē ad deum grā eius altior et pncior
 est qz nō tpe. qz omēs alij recepnt grām p respec
 tū ad grām ipius scdm illud ad roā. viij. Quos
 psciuūt & pdestinaūt cōformes fieri ymaginis
 filij sui vt sit ipse primogenitus in multis fratri
 bus. Secundo pfcōez hz qd ad plenitudinē oīū

grāz s̄ illud Joā. p̄mo Vidim? eū plenū grāz & ve
ritate. **Tertio** virtutē h̄z influendi grāz omnibus
in omnia mēbra ecclē s̄ illud Jo p̄mo de plenitudine
ei? accepit? oīs. Et sic conuenient p̄z q̄ dicitur ca
put ecclē. **Notandum** q̄ non solū influit q̄tū ad
corp? s̄ etiā q̄ tū ad animā. s̄ principalē q̄tū ad
animā sc̄derio q̄tū ad corp?. **Uno** inq̄tū mēbra
corporis exhibet. s̄ arma iusticie in anima exp̄tū
p̄ p̄m vt Apl's dicit roma. vi. **Alio** inq̄tū vita
gl'e ab anima dirigit ad corp? s̄ illud ad roma
viii. Qui suscitauit ih̄m a mortuis vt uiuificaret
mortuos p̄ uiuificatē sp̄m ei? in nobis. **Notandū**
vero q̄ x̄ps ē caput hominū s̄ diuersos gō? **Pri**
mo enim et principaliter ē caput eoz q̄ vniunt
sibi actu p̄ gl'am. **Secdo** eo q̄ actu vniuntur sibi
p̄ caritatē. **Tertio** eoz q̄ actu vniunt sibi p̄ fidez
Quarto eoz q̄ vniuntur sibi solū potētia nōdum
ad actū reducta q̄ tamē ē ad actū reducenda s̄ di
uinā p̄destinationē. **Quinto** eoz q̄ in potētia sūt
sibi vniūti q̄ nūq̄ reduce^r ad actū sicut homines ī
hoc mūdo viuentes q̄ nō sūt p̄destinati q̄ tamē ex
hoc mūdo decedentes totalē definūt esse membra
x̄pi. qz iā nec sunt in potētia vt x̄po vniant. **Res**
so hoim. vniētā āgloz caput ē x̄ps s̄ illud Co. ij
Qui ē caput oīs p̄ncipat? & p̄tāt. qz x̄piq? se h̄z
ad d̄m & p̄cā? dōā s̄i p̄ncipat. **Vñ** ipis āglis īflū
it sensū cognitiōis ipos illūināto purgāto & p̄ficiē
to. **Quā** tū nō cōicat cū āgel' ī nā? sp̄ei. nō ita p̄p̄e

dicitur caput angelorum sicut hominum. **¶** Sciendum est
 quod dupliciter caput influat in alia membra. Uno modo
 quodammodo intrinseco influxu prout virtus motiva vel
 sensitiva a capite dirigitur ad cetera membra. Alio
 modo scilicet exterioriter quodammodo gubernatione prout scilicet
 secundum visum et alios sensus qui in capite radicantur diri-
 gitur homo in actibus exterioribus. Utroque modo Christus dicitur
 caput. Sed secundo modo alij possunt etiam dici capita sicut
 illud Amos. Operantes capita populorum. Diabolus
 etiam iniquitatem gubernat malos ad suum finem qui est
 adversus a deo dicitur caput omnium malorum Job. xli. Ipse
 est rex super omnes filios superbie. Unde Gregorius. Iniquus
 omnium dyaboli caput est. **¶** De tertia perfectione plus
 scilicet glorie dicitur in psalmo. Dominus quod elegisti et assump-
 sisti habitabit in atriis tuis. Quod exponitur in Glo-
 ria propositio. Consistit autem beatitudo in visione essentie divi-
 ne quam anima Christi in instanti creationis sue perfectissime
 contemplantur tantoque clariore quanto propinquius verbo
 coniungebatur. **¶** Sunt enim in hac visione gradus. scilicet
 quod aliqui acutiore alijs deum videt qui omnium rerum causa
 Quanto enim aliqua causa plenius cognoscitur tanto in
 ipsa plures effectus percipi possunt. Non enim magis
 cognoscitur causa nisi virtus eius plurimum cognosca-
 tur? virtutem cognoscitur hinc cognoscere effectum esse non potest
 Nam quantitas virtutis scilicet effectus mensurari solet. Et
 inde est quod eorum qui essentia dei videtur aliqui plures
 effectus vel rationes divinorum operum in ipso conspiciunt quod
 alij qui minus clare videt. Et secundum hoc inferiores

angeli a superioribus illuminantur & Dionysius. Ani-
ma ergo Christi summa per se diuine visionis obti-
nes inter ceteras creaturas omnia opera diuina et vo-
luntas ipsorum quocumque sunt erunt vel fuerunt in ipso deo intu-
etur. ut non solum homines sed etiam superios angelos il-
luminet Et ideo dicit Apostolus Coloc. ij. Quia in ipso sunt
omnes thesauri sapientie et scientie absconditi Et hebr. iij.
Omnia nuda et aperta sunt oculis eius Nulli enim in-
telligenti glorificata deest quia cognoscat in verbo di-
uina que ad ipsum spectant Ad Christum autem et ad eius dig-
nitatem spectant quodammodo omnia in quantum ei subiec-
ta sunt omnia & illud psalmus Omnia subiecisti sub pedibus
eius Ipse etiam est omnium iudex constitutus a deo quod
homo filius ut dicitur Jo. v. Et ideo anima ipsius in ve-
bo cognoscit omnia existentia & quodcumque tempus et etiam
hominum cogitatus quorum est iudex Ita quod de eo dicitur
Jo. iij. Ipse enim sciebat quod esset in homine. Quod
potest intelligi non solum quantum ad scientiam diuinam sed etiam
quantum ad scientiam anime eius quam habet in verbo In quo
etiam cognoscit non solum que acta sunt erunt vel fuerunt
sed etiam quecumque sunt erunt vel fuerunt in potentia so-
lum creature quod in verbo cognoscit omnia existentia po-
tentia et virtute Non autem cognoscit omnia que sunt in po-
tentia diuina quod hoc esset comprehendere omnia que deus
facere potest quod esset comprehendere diuinam virtutem
et per consequens diuinam essentiam quod est impossibile omni
intelligenti creato **P**ossunt autem distinguere tripli-
ter scientiam quam habet anima Christi Una est beata per quam cog-

noscit verbū et res in verbo vtes dcm est. De hac
 scia dicit Joā. viij^o Scio eū zc. Alia est diuinit?
 influxa Nā sicut in anglis pter cognicōem q̄ cog
 noscunt verbū et res in verbo est alia cognitio q̄
 cognoscunt res in x̄pis naturis p spēs intelli-
 gibles diuinitus influxas Ita et in anima x̄pi p̄t
 sciām btām est alia sciā indita sine infusa q̄ cog
 noscit res i x̄pa na² p spēs intelligibiles influxas
 humane menti pportionatas Dñ dicitur col. ij^o
 In ipso sūt om̄s thezauri sapie et scie absconditi
Scdm hanc sciāz cognoscit aia x̄pi q̄cuq; ab ho
 mine pnt cognosci p virtutē lūis intellcm agen
 tis. z omnia illa q̄ p reuelationē diuinā homib?
 inotescūt Alia vero ē scia expimētal sine acq̄sita
 Dñ dicit Heb. v. Didicit ab hijs q̄ pass⁹ ē obiām
Scdm hanc sciētā sciuit aia x̄pi om̄ia illi q̄ pos
 sūt sciri p actionē intellect⁹ agentis Et licet nō
 fuerit omnia exp̄tus. tñ sicut homo ex virtute lu
 minis intellect⁹ agētis p̄t pcedere ad intelligē
 diū affc̄m p causas z e^o z similia p filia et cōtra
 ria p contraria Ita etiā ex hijs q̄ exp̄t⁹ ē in oim̄
 beuenit noticiā **S**ciendū vero q̄ sciētā expi
 mentalis ponit in x̄po s̄ lumen intellcūs agētis
 quod est humane nature connaturale **S**cientia
 vero infusa secūduz lumen desuper infusum qui
 modus cognoscēdi est pportionat⁹ nature age
 lice. **S**cientia vero beata per quam essentia dei
 videtur est propria et connaturalis soli deo

De Christi natiuitate

Secundo videamus de xpi natiuitate Circa qua
possumus tria notare viz parietem virginitatem
nascetur benignitatem et natiuitatem utilitatem. ¶ De
primo dicitur Ysaie p^o Ecce virgo concipiet et pariet
filium. Unde Aug⁹. Specular non rupit radii
solis. integritatem virginis ingressus aut egressus
nunquam viciare poterat ditatis. Notandum vero quod con
ueniens fuit xpm concipi et nasci de virgine. Tu quod
est verbum patris cuius similitudinem gerit verbum cordis
quod sine corruptione concipitur. et sine corruptione de corde
procedit Unde etiam conueniens fuit verbum sine corrup
tione concipi et nasci Unde in quodam sermone dicitur
Neque verbum nostrum cum patre corrupit mentem neque
verbum dei spiritalem partem eligens perimit virginitatem.
Tu etiam quod Christus veniens peccata corruptionem tolleret scilicet
illud Iohannis p^o Ecce agnus dei qui tollit peccata mundi.
Ideo ut Aug⁹. dicit fas non erat ut per eius adventum
violaretur integritas quod venerat sanare corrupta.
Tu etiam in lignum spiritualis regenerationis quod non est
ex voluntate carnis neque ex voluntate viri sed ex deo
ut dicitur Iohannis p^o Unde Aug⁹. Oportebat caput
nostrum in lignum miraculo scilicet corpore nasci ut lignum
sua membra de virgine etiam secundum spiritum nascitura
Tu etiam ut fuit resurrectiois et glorie proficeret. ubi
neque natus neque natus est sed sicut angelus in celo
Math. xxvii. ¶ Fuit etiam conueniens ut de virgine
beata sponsata nasceretur ut dicitur Mathei p^o Cum esset de

sponsata mē ihū Ideo sed; glo. vt significaret ēē
 cīaz q̄ virgo ē ⁊ sponsa et vt p̄ Joseph origo ma
 rie ostenderet. vel vt Joseph eēt testis castitatē.
 vel ne vt adultera lapidaretur. et vt viri solatio
 virgo sustentaret et vt? dyabolo occultaretur ⁊
 ne virginib? excusa^o infamie q̄ mē xp̄i infama
 ta fuerit De ij^o d^o Titū Tertio Apparuit benign
 itas et hūanitas saluatoris nr̄i dei. Vbi noīdū
 q̄ xp̄s exhibuit nobis benignitatē in diuinitatis
 sue cōicacōe. h̄ miām in hūanitatē nostre suscep
 cōe. Prīmū tangi^r ibi Apparuit benignitas. Vñ
 dicit Ber. Apparuerat dei potētia in rerū creatōe
 sapientia in rerū gubernacōe. h̄ benignitas max
 ime in humanitate. Maximū em̄ benignitatē in
 dicitū declarauit q̄ humanitati addere nomē di ci
 tauit. Scdm tangi^r ibi Nō ex opib? iusticie q̄
 fecimus nos. h̄ scdm suā miām saluos nos fecit.
 Vnde Ber. q̄ tantotpe declarat ei? miām q̄ q̄
 ipsam suscepit miserā. q̄ ita pietate plenū q̄ q̄
 dei verbū p̄pter nos scm̄ est fenu. Vñ cātat eccl̄ia
 Christe patris vnice. **N**otandū v̄ro q̄ v̄o mie
 et bonitatis differt in quatuor. Prīmo q̄ miā r̄s
 picit remotionē defcūs. h̄ bonitas cōicacōnē per
 fcōis. Secūdo q̄ miā p̄pe loq̄do p̄tinet ad p̄uē
 cīā diuinaz qua lō sua cōicat creaturis rōnabili
 bus tm̄ Respicit enim miseriaz q̄ cū sit cōtraria
 felicitati non potest esse nisi rationabilium crea
 turarū quarū est esse felices. h̄ bonitas respicit p̄

uidentiā diuinā in respēu quatūlibet rerū / Ter
tio ī hoc q̄ misericordia importat quādā assimu
lacōem p̄uidētis ad eū cui p̄uidēt̄ in p̄u p̄uidēt̄
alteri? miserā quasi suā reputat / Un̄ nō p̄t esse
nisi in natura intellēctuali que h̄z estiacōem miserā
ē aliene. sed bonitas habet ordinē ad cōicatiōnez
simpliciter / Unde cuilibet creature q̄ h̄z p̄fectionē
cōica. ilem cōuenire p̄t bonitas / Quarto qz remo
uet debitiū ab eo cui p̄uidetur Non enim d̄t dāri
misericorditer alicui qd̄ ei debēt. Sed bonitas nō
remouet debitiū rōnem ab eo cui aliq̄ dā̄t. Unde
bonitas se h̄z cōiter ad largitatē iusticie z miseri
cordie De tertio d̄t *Ysa. ix. Per uulnus dat̄ ē
nobis. i. ad utilitatē nrām* Sunt at̄ q̄tuor uti
litates natiuitatē xp̄i q̄s possu? (Quatuor utili
cōsiderare ex quatuor cōditioni) (tates natiuita
bus puuloz. q̄ sūt puritas hu) (tis Christi.
militas placabilitas et amicitias q̄ ī hoc pu
lo inueniuntur excellentissime / Primo enim in
uenim? in eo sūmam puritatē. qz candor est lucis
eternę et speculum sine macula. Sap. vij Hanc
aut̄ puritatē demonstrat cōcept? uirginē? non
enim corruptio parere potuit incorruptionē. Un
de dicit aq̄lm? s̄ cōz hoīm ut homo fieret nascitu
rus de homine talē sibi eligere debuit m̄em qua
lem et decere sciebat z sibi placiturā nouerat No
luit ergo uirginē esse de qua imaculata imacula
tus p̄ce daret omniū maculas purgatu? / Secūdo

inuenimus in hoc puulo sumā hūilitatē Phil.
 ij. Epinaniuit semetipm formam serui accipiēs
 hāc hūilitatē ostendit vt dicit Ber. Hoc? diuerso
 rij. pānoz inuolutio et recliatio in p̄lepio. **Tertio**
 inuenim? in hoc puulo sumā amicitatē
 qz spetiosus forma p̄ filijs hoīm pō p̄ milibus ā
 geloz vt ait Ber. Hāc amicitatē facit vno
 deitatis cū hūamitate. Vnde Ber. Plenū p̄sus o
 ni suauitatis dulcedine. video hominē hoīs cōdi
 tozē. **Quarto** inuenim? in hoc puulo sumā placa
 bilitatē. qz benign? z patiens est. Vñ Ber. Chris
 tus puulus est z leuiter placari p̄t quis nesciat
 et puer facile donat. ecce si non fuerit nobis pro
 minimo reconciliari possum? . p̄ minimo inqz nō
 sine p̄nā. Et sicut modo nemo ē q̄ reconciliari non
 possit. qm̄ sicut benignitas apparuit sup̄ omnem
 spem. vltra oēm estimationē. silem exp̄care pos
 sumus iudicij districtiōem. **Primo** g° nat? ē
 puer iste vt p̄ ei? puritatē purificem? . ei? hūili
 tatē imitem? . vt circa ei? amicitatē afficia
 m? vt ex ei? placabilitate fidutiā hēam? **Prō**
 nat? ē nobis puul? iste in sacramētū puritatē. Vñ
 Mat. ij. Ipse saluū faciet populū suū a peccis eoz.
 Ber. En ipse q̄ purgationē faciet delcōz. ecce sen
 tinam nrām purgatur? aduenit. Hinc etiā Aug
 in sermone de natiuitate sic dicit. O b̄tā infantia
 p̄ quā nostri generis reparata est vita. o gratissi
 mi debiles qz vagit? per quos stridores tēntiam

plorat? q̄ ēternos euasit? o felices p̄m̄ quibus
peccatorū nostrorū sordes exterse sūt. **S**ecundo
nat? ē nobis ī ex^m humilitatis Joā. p̄ij. Exēplū
dedit vobis zc. Unde Ber. Studeam? effici sicut
puulus iste. discam? ab eo quia mitis et hūilis
ne magn? videlicet deus sine cā fāis sit hō puu-
lus. vnde intolerabilis ipudētia ē vt vbi eximam
uit maiestas infle^r vemiculus vel tumescat.

Inuolubilis et p̄m̄
Tertio nat? ē nobis in augmentū caritatis Iuce
rij Ignem veni mittere in terrā zc. Unde Bern.
Magn? domin? z landabilis nimis fāis ē puul?
et amabilis valde puulus inq̄ nat? ē nobis ipse
enim ē nobis omne amabile. ipse ē p̄t̄ f̄c̄ dñs et
minister p̄m̄ū et exēplū. **I**te Quāto minorez
se fecit in humanitate. tanto se maiorē exhibuit
in bonitate. q̄to at maiorē bonitate exhibuit tan-
to magis affc̄m nostrū accēdit. **Q**uarto nat? ē
nobis in solaciū sp̄i et securitatis. Heb. v. Adea-
m? cū fiducia ad thronū gl̄e ei? . Glo. i. ad xpm̄
in quo regnat grā vt p̄ eū consequam^r miām. i.
remissionem peccōz p̄cedētū. et inueniam? grāz
i. auxiliū. ne recidamus in hac vita Aug? Dies
dulcissima natiuitatis xpi. in qua cōpunctio etiā
infidelibus venit. miā tangi^r ipi? . vniā spat cō-
punctus. reditum non desperat captiu? . remedi-
um desiderat vulneratus. in qua nascitur agn? . q̄
tollit peccata mundi. in cui? natiuitate qui con-
sciām h̄z securā dulcius gaudet. qui miseram at

tētius timet. qui bonas ē affāose oāt. q̄ pccōz be
 uotissime supplicat. dulcis dies et vere dlcis cunctis
 penitētibus uniam portans. **P**romitto vobis
 filioli et certū sū q̄ in hac die si quis ex corde peni
 tuerit. z ad vnitū pccū nō reuersus fuerit qdā
 q̄ petierit dabit^r ei. **P**ossimus aut miltice no
 tare q̄ ptus bte virginis significat ptū penitētis
 anime De quo d^r Ysa. A timore tuo. d. cōce. z pe
 spm sal. Huic ptui cōgruit miltice locus natiui
 tis xpi. s. Bethleem. Unde Ber. Tu quoq; si fue
 ris Bethleem p cordis contritiōem vt sint ē lacri
 me panes die ac nocte et in eadē refcōne iugit
 delcētis. **I**nterptatur em Bethleem dom^r panis
 et si fueris iuda p confessionem. et ciuitas bēdic
 p opis satisfactionem nasce^r xps in te et dabit
 cordi tuo gaudiū p grām in pnti et leticiā p glāz
 in futuro. **N**otandū vero q̄ p^r ptū penitētis d^r
 amā penitētis inuoluū pānis caritatis contra tue
 pitudinē pccādi q̄ consistit in interiozi mētē de
 cediācōe. recliāri. p affcū humilitatis cōtra sup
 biam q̄ consistit in auersione. poni in pzelepio al
 pitatis p cōdignā penam cōtra pccū delectationē
 que est in auisione. De pmo d^r puer. xvij. Vni
 ūsa delicta opit caritas. Delem^r at i h^o pāno ex
 omni pte inuoluū. **P**rimo vt deū q̄ sup nos ē dili
 gam^r. **S**ecūdo hoc qd nos sumus. **T**ertio quod
 iuxta nos est scilicet proximū nostrum. **Q**uare
 to quod infra nos est scilicet corpus. **H**ec enim

sūt ex caritate diligēda vt dicit Aug. De ij^o d^o
in p^os. Cor contritū zc. Unde dicit Ber. Porro
humilitas nos deo cōmendat. deo facit esse sub
iectos. deo placet in nobis. sicut ait beata virgo
Resperit humilitatē ancille sue De tertio Lu. iij
Facite dignos fratris pnie. Unde Ber. fuge vo
luptatē qz mors posita est secus introitū belcātio
nis Age penitentiā. qz p hāc appinuat regnum
dei Hoc tibi predicat stabuluz. illud pzelexe cla
mat. hoc mēbra illa infantilia loquūt. hoc lacri
me z vagitus euangelizant

De circūcissione xpi

Tertio videam⁹ de xpi circūcissōe. de q dicit
Lu. ij^o Postq^o cōsumati sūt dies octo zc.
Vbi notandum q sicut xps nobis nat⁹ est. ita o
tiā p nobis circūcissus ē. Vbi notandū q xpi cir
cūcissio fuit nobis medicamentū sanitatis. exem
plum humilitatis. documētū scītatis. vt. s. spūali
ter circūcīderemur signum et figura future salu
tis q erit in generali resurrectione. qñ ab omni
corruptione circūcīdem⁹. De primo d^o Gal. iij.
Nihil deus filiū suū scī sub lege ut eos qui sub
lege erāt redimeret. Ber. qz nūcū si caput p mē
bris recepit cautionē quam tñ in seipso nō hūit
necessariā. Nōne et in mēbris nostris sepe p vni
us infirmitate alteri adhibe⁹ cura^o. Dolet caput z
in brachio fit coctura. dolent renes et fit in tybia
Ita hodie p totū⁹ corporis putredine cauteriū in

figuram est in capite Deniq; q̄ mirū si p̄ nobis dig
 nat? est circūcidi q̄ p̄ nobis dignat? est mozi to
 tus liquitē m̄ dat? est tot? in meos vsus expen
 sus est De ij° d° in p° s Minuisti eū zc. Cui ver
 bo alludēs leat? Ber. dicit Jam mirat? ē mul
 to m̄? ab angelis. q̄ nō solum formam hoīs s̄ et
 h̄z formā peccōz et insigniē velud quodā cantē
 o latronis Itē Habet exemplū maximū hūilita
 tis adq; enim tibi circūcīho necessaria q̄ peccm̄
 nec fecisti nec contraxisti. q̄ non feceris etas ip
 sa manifestat. q̄ nō contraxeris multo certū? p̄
 bat p̄s diuinitas et matris integritas. sūmus
 sacerdos es quē nec sup̄ p̄re nec sup̄ m̄re cōtaia
 tū in lege ē p̄phetatū poti? q̄ mandatū. est tibi
 pater ab eterno s̄ deus ē in q̄ peccm̄ non cadit. ē
 e tibi m̄e ex tpe s̄ virgo. nec parere potuit incoz
 ruptio corruptelā Jero. Qui sine peccō est nō est
 sedignat? se peccōzem reputari. nos et esse volu
 mus et nolū? estiari. De iij° d° Jero. iij Cic
 cūcidi et auferte p̄puta cordiū vrōz vici iuda
 zc // Notandū vero q̄ circūcīho spūalis duplex ē
 s̄. interior et exterior Vñ dicit Beda q̄ spūalis
 circūcīho est omniū interiorz et exteriorz hoīs sen
 suū Con s̄stit aut exterior circūcīho in tribus s̄.
 in habitu. ne sit notabilis. in actione ne sit repre
 hensibil. in h̄mōe ne sit cōtēptibil vt dicit Ber
 Interior simlī cōsistit in tribus s̄. in cogitacōne
 vt sit sancta in affcōe vt sit pura. in intētiōne vt

lit eā vt dicit Ber. **De quarto dicit p̄ma cor̄p̄o**
Oportet enim corruptibile hoc induere incorrupt
eōem Unde Beda Tunc vera plenaḡ erit circūci
sio nr̄a cū in die iudicij cūctis s̄l anime carnisq̄
corruptōibus exuti moy pacto iudi° ad vidēdā
perpetuo nostri creatoris faciē aulā celestis reg
ni ingrediem⁹ qd̄ de desiderantissimū t̄ps celestis in
troitus dies illa octaua qua circūcisio agit indi
cat Sex enim sūt etates hui⁹ sc̄li in quib⁹ p̄ ad
ipiscenda requie sempiterna ad t̄pus opari ne
cesse est Septima est etas non in hac sed in alia
vita quiescentiū vsq̄ ad t̄p⁹ resurrectionis cor
porū Octaua aut̄ etas ē dies resurrectionis sine
ullo t̄p⁹ sine b̄tā Et sicut nunc a x̄po xp̄iani ita
tunc a ihesu saluati vocabuntur.

De nominis xp̄i impositione

Quarto videam⁹ de xp̄i nominis ipositione de
qua dicitur Lu. ij°. Vocatū est nomē ei⁹ ihe
sus **N**otandū aut̄ qd̄ nomina singulariū hoim s̄p
imponūtur ab aliqua p̄petate ei⁹ cui no⁹ imponit̄
vel a t̄pe sicut sc̄ōz nomina quib⁹ imponunt̄ h̄is
q̄ in eoz festis nascunt̄. vel a cognatione vel ab
aliqua alia p̄petate Nomina vero q̄ diuinitus i
ponunt̄ data s̄p significant aliquod donū ḡuituz
diuinitus datū eis quibus imponitur sicut Gen̄ xvij
dcm̄ est abrahā Appellaberis abrahā quia p̄em
m̄tā cū gentiū te constitui Et Mat̄. xvi° dcm̄ est
petro. Tu es petr⁹ et sup hanc petrā edificabo eg

eleſiā meā Quia ergo homini p̄o hoc min⁹ gr̄
 collatū erat vt p̄ ipſū omnes ſaluare. cōuenien
 ter vō ū ē nomen ei⁹ iheſus .i. ſaluator. **S**ciē
 dū vero q̄ hoc nomē iheſus magne multoq̄ vic
 tutē eſt. Eſt em̄ penitētiā⁹ in refugiu. egrotātib⁹
 in remediū. pugnantib⁹ in ſubſidiū. orātib⁹
 in ſuffragiū. qz cōfert veniā a peccis. grām ſanita
 tis victoriam tēptatis. virtutē et fiduciā ipetran
 te ſalutis. **D**e p̄o dicit Joā. ij. Scio vobis fili
 oli mei qz remittit vobis peccā vtrā p̄pter nomē
 ei⁹. Act. x. Hic om̄s p̄phē testimoniū phibz zc.
Aug. q̄ eſt iheſus ſaluator ergo p̄pter temetip
 ſū eſto in ih̄s. noli domine noli ſic attendere ma
 lū meū vt obliuiſcaris bonū tuum. Sed attenden
 dū q̄ hoc nomen in circūſitiōe iponit. p̄ quod ſig
 nature q̄ ſpūaliter circūſi ſaluantur. **U**nde Ber.
 Nos fr̄s neceſſe eſt circūſidi. z ſic nomē ſalutis
 accipere circūſidi ſane non lra ſi ſpū et veritate.
De ij. dicit Cāt. vij. Oleū effuſū ē nomē tuū. Ole
 um enim lenitiū ē doloris. Sic et hoc nomē ih̄s
 Ber. Habet o aia mea recōditū elaiariū in val
 culo v̄buli qd ē ih̄s qd nulli vnq̄ peſti inueni
 inefficax. **P**ete. rauenē. Hoc ē nomē qd dedit ce
 cis viſū. ſurdis auditū. claudis greſſū. ſermonez
 matris. vitā mortuis. **D**e tertio d. p̄. xvij. Tur
 cis fortisſima nomē dñi. **M**at. vltio. In nomine
 meo demonia eiciēt. **R**auenē. Totaz dyaboli p̄tā
 tem de obſeſis. corporibus huius nominis victus

.i. ihesu fugauit De quarto d^r Joā. xij^o Si q̄
 petieritis p̄tēz in nomine meo dabit vobis Aug
 In nomine meo qd est x̄ps ih̄s. x̄ps regē. ih̄esus
 significat saluatorem. ac p̄ hoc q̄ q̄ petim⁹ adū
 sus vtilitatē salutis nō peti⁹ in nomine saluato
 ris Et tñ ipse saluator ē. nō solum qñ facit qd pe
 timus. v̄uētā qñ nō facit qm̄ qd videt peti con
 tra salutē non faciendo exhibet se saluatozē. No
 uit enim medicus q̄ p̄ salute sua vel q̄ contra
 salutē suā poscat egrotus. Et iō contraria poscē
 tis non facit voluntatem vt faciat sanitatē. No
 ta verbū b̄ti Ber. de x̄pi circūcisione et ei⁹ nomis
 impositione Magnū et mirabile sacramētū. circūci
 dit. puer et voca^r ih̄s q̄ sibi vult ista cōnexio h̄
 agnosce mediatozē dei et hoīm. q̄ ab ipso natiui
 tatis sue exordio diuinis hūana sociat. yma sū
 mis. nasci^r ex muliere. h̄ cui fecūditatis fr̄cis sic
 accedat vt non decidat f̄cis virginitatis. p̄anis
 inuoluitur h̄ p̄ani isti aglicis laudib⁹ honoratus
 Absconditur in presepio h̄ p̄ditur stella radiāte
 de celo Sic et circūcisio v̄ritatis p̄dit assūpte hu
 manitatis et nomen quod est sup̄ omne nomen
 gloriā indicat maiestatis

De x̄pi apparitione

Quinto vidēam⁹ de x̄pi apparitione De qua
 d^r Mat ij Cū nat⁹ esset ih̄s x̄c. Vbi tria cō
 mendabilia tanguntur de magis q̄bus x̄ps p̄ stel
 lā apparuit. Videlicet qz x̄pm p̄ stellā sapienter

cognouerūt. et gñitū diligenter quæserūt inq̄
 tū reuerēt adorauerūt. **P**rimū ibi Vidim? stel
 lam ei? ac Bene dicitur ei? qz dicit Fulgentius
 qz hec stella nūq̄ ante apparuit. s; eā tūc puer il
 te creauit et magis ad se venientibus deputauit
Ite differebat at̄ hec stella ab alijs in tribus. in
 situ qz non erat locata in firmamēto. s; pendebat
 in mediocritate aeris prima terre. In fulgore qz
 splendorem ei? nō poterat splendor solis obscura
 re ymo in meridie lucidissima apparuit. In mo
 tu qz precedebat magos incoe viatorū. nō enim mo
 ueba^t motu circulari q̄i motu a. i. l. i. et p. r. e. l. i. n. o.
Notādam vero qz sicut dicit Leo papa qz p̄ illā
 stelle sp̄m q̄ corporeū scitauit obtutu fulgētior
 veritatis radi? eoz corda p̄dauit et hec q̄dē ad il
 luminacionē fidei ptinebat. Habebant enim fide
 de p̄pi humanitate. Vnde dixerūt. Vbi ē qui nat?
 est qz. et de ei? diuinitate. Vnde subiūperūt. Ve
 nimus adorare eū. Mat. ij. Vbi notādū qz diligen
 tia inquisitionis in tribus oñditur. Vnde Aug?
O anima mea si diligēter peteris in tribus hoc
 signis ostenderes. **P**rimo enim lumen peteris ne
 tenebris impedire ris. **S**ecundo scientes interro
 gares ne querendo obetrars. **T**ertio in nullo lo
 co q̄scceres donec dilectū inuiceres. De priō dicitur
 i p̄ s. De? misera^t nr̄i qz. Ut cognosca? i t̄ra qz
 Glo. q̄ ducit ad te p̄. i. Justoz seire q̄i lux sple. p
 s. crescit ad p̄fctm diem. Glo. Justozū opera luce

scie paguntur et eternam ducunt ad vitam que est per
fca dies Unde magi in lumine stelle dei que huc
erunt. sicut de ipsis cantat eccia Ibat magi qua vide
tant stellam signantes etc. **N**otandum autem quod lumine
grate per peccatum amittitur Unde dicit remigius de luminis
stelle. quod stella gratiam dei. hec voces diaboli signat
Qui autem per peccatum dyabolo subditur mori gratiam perdit.
quod si per penitentiam recesserit mori gratiam inuenit que non
dimittit donec perducatur ad domum pueri. id est etiam.
De secundo dicit Iere. vi. State super vias et vide et in
terrogate de semitis antiquis que sit via bona etc.
Unde etiam magi venerunt ierosolimam querentes et di
centes Vbi est qui natus est rex iudeorum Aug. An
nuntiant et interrogant. querunt et credunt. signa
tes illos que ambulant per fidem et desiderant per spes
Sed notandum quod heu multi doctores filios sunt
iudeis. qui magis demonstrato fonte vite mortui
sunt siccitate ut dicit Aug. Quos etiam dicit fab
catoribus arche Noe filios qui alijs ut euaderent
prestiterunt. ipsi vero diluuium perierunt. filios lapidi
bus miliaribus qui viam ostenderunt nec ipsi a
bulare potuerunt De tertio dicitur cant. tertio
In lectulo meo per noctem que huius quem diligis
anima mea. Vbi dicit Grego. In lectulo per
noctem dilectum in lecto querimus quando in
presentis vite aliquote requie in redemptoris nos
tri desiderio suspiramus. Pernoctem querimus quia si
lumen mens in illo vigilat tamen adhuc oculi caligant Sed

qui dilem̄ nō inuenit restat vt surgat ciuitatez
 circueat. i. scām elcōz ecclīaz mente et inquisitōe
 pcurrat. p vicos et plateas eū querat. i. p angul
 ta z lata gōdientes aspiciat. vt si qua in eis vesti
 gia inuenire valeat inq̄rat. qz sūt nōnulli vite
 etiā secularis q̄ imitandū aliq̄ habeant de actio
 ne virtutū. Vnde etiā magi nō quieuerūt donec
 dilem̄. i. xpm̄ inuenerūt. Cui? signū fuit qz tam lō
 gum spaciū in tam modico tpe tñherūt. Notan
 dū vero qz feruēs desiderii amoris nō finit ai nā
 quiescere donec inueniat dilectū. Quia vero de
 sideriū si compleat delectat aiāz vt d^r puer. xij
 ideo q̄to desiderii fuerit feruenti? tanto delcabi
 lius dilcāis inueni^r. Vnde magi q̄ feruentissimo
 desiderio xpm̄ querebāt. ipm̄ delectabilissime in
 ueniebant. Vnde Mat. ij. Vidētes stellā magi
 gauisi sūt gaudio magno valde. Vbi dicit Glosa
 qz gaudio magno gaudet. q̄ ppter deum q̄ ē vru
 gaudiū gaudet. Addit z magno quo nichil ē ma
 ius. Et valde gauisi qz de magno ali? pl? ali? mi
 n? gaudere potest. De tertio dicit Mat. ij. Et p
 cidentes adorauerūt eū. Vnde Aug? . O infancia
 cui et astra subdunt. cui? ē iste magnitudinis z
 gle supne. ad cui? pānos et angeli exaubant et
 reges trepidant et sectatores sapientie ingētu
 lant. Quis est iste talis ac tantus stupor. cū vi
 deo pānos et intueor celum. estuo cū aspicio in
 pzelepio mendicū et supra astra pzeclarū subue

niat nobis fides qz rō dicit nature **S**equitur
Et aptis thesauris Vbi notandū qz aurū hgt ce
lestē sapiētiā Tre. iiii° filij syon inclitū amittit
auro pmo. Glo. ornati celesti sapia Quo Glo.
qz miserabilis muta° reputati sūt in vasa testea
rē. Glo. relās celestib? trē curātes Ber. Inuenis
ti plane sapiām si pziozis vite pccā de h eas si h?
scēli desiderabilia pūpēdas si eternā btitudinem
toto desiderio cōcupiscas Inuenisti sapiētiā si t
hoz singula sapiunt put sūt. et hec quidē ama
ra et fugienda oīo. ista quoqz velut caduca et trā
sitoria cōtēpnēdo. illa vero vt pfcā bō totis behde
rijs appetēda intīmi quodā sapore animi diuidi
ces et discernas Per thus hgt deuota oatio Dñ
in p° s Diriga° oratio mea sicut in cēlū in cōspec
tu tuo Glo. Igne caritatis succensa Ber. Oratio
q̄to efficacior est tanto callidius ab aduersario
impediri solet Periculū est si fuerit timida tepi
da vel temeraria. Timida hgt oratio celū nō pe
netrat. qz restūgit aīz tōe inordinat? vel immo
derat? vt nec pcedere qat Tepida vero in ascen
su lāguēscit eo qz non habeat vigorē. Temerari
a non ascēdit h? resistit resistit enim ei. nec tantuz
non obtinet grām h? meret offensam Que vero
fidelis et humilis et fernens fuerit oratio celuz
sine dubio penetrabit. Vnde certū ē qz redire va
cia non possit / Per mirrā hgtur carnis castigā
tio Cant. iij. Na? mee distillauerūt mirram, et

digiti mei pleni mirra pbatissima. **Sec.** Per ma⁹ o
 patores virtuose . p digitos discretio h⁹itur Ma
 n⁹ igitur distillant mirram . quando caro virtuo
 sis opib⁹ castiga² . sed digiti dicuntur esse pleni
 mirra pbatissima . qz illa castigatio bñ approba
 ta est q̄ fit cū discretione De h⁹is trib⁹ dicit **Gen**
Mato regi aurū offerim is . h in cōspū illi⁹ clari
 tate diuine sapie resplendem⁹ Thus offeri⁹ h co
 gitationes carnis p scā orōnū studia in ara cord
 incendim⁹ vt suauē ali q̄ deo redoleamus p celest
 te desiderū Mirrā offerim⁹ . h carnis vicia p ab
 stinentiā mortificam⁹ Per mirrā nāz agi² ne ca
 ro mortua patreat . Scdm **Glo.** Aug ad tribu
 tū . Thus ad sacrificiū . Mirra ad sepul⁹ turā perti
 net mortuorum Per hec tria intima⁹ in xpo re
 gia ptās . diuina maiestas . hūana mortalitas .

De xpi oblatione in templo

Sexto videam⁹ de xpi oblatione in templo
 de qua dicitur **Lucij** Postq̄ impleti sunt
 dies purgationis marie etc. Ad cui⁹ euidentiam
 sciendum qz xps sub lege voluit fieri vt eos quī
 sub lege erāt redimeret **Gal.** iij^o De ple nata d u
 plex pceptum in lege traditur Unū quidez ge
 nerale q̄tum ad omnes vt . s . cōpletis diebus pu
 rificationis mris offerre² sacrificium p filio hie
 p filia vt hab² **Leuit.** xij . Et hoc q̄dē sacrificiūz
 erat ad expiandēz peccā i quo ples erat cōcepta . z
 nata . Et etiā ad cōsecōem q̄dā ipi⁹ qz tūc pnta

batut i t̄p̄lo Et iō offerebatur aliq̄ in holocaustū et aliq̄ p̄ peccato. Aliud aut̄ erat p̄ceptuz sp̄ale in lege de primogenitis tā in hominibus q̄ in iumentis Sibi enim deputauerat dominus omne primogenitū in isrl̄ p̄ eo q̄ ad liberationē ppli isrl̄ p̄cillerat omnia p̄mogeita egipti ab homine vsq̄ ad pecus p̄mogenitis isrl̄ reseruat̄. Et hoc mādatū ponitur Exo. xxiij. Quia ḡ x̄ps ex muliere natus erat p̄mogenitus z̄ voluit fieri sub lege. hec euangeliū Iuce circa eū obseruata fuisse ostendit Primo q̄d̄ illud qd̄ p̄tinet ad p̄mogenitos cū dicit Tulerūt illum in hierusalem vt histerent eū dño zc̄. Secdo id qd̄ p̄tinet cōiter ad om̄s. cū dicit Ut daret̄ hostiā scdm̄ q̄ dcm̄ est in lege dñi Per turturū. Notandū vero q̄ vt dicit Athanasi⁹. Sicut x̄ps in grā sui hō fāis est et circūcīl⁹ in carne vt nos p̄ grām faceret & os et vt sp̄ualiter circūcidam⁹. Sic p̄pter nos h̄s̄t̄ deo. vt discamus nosmet ipsos p̄ntare Ad huc q̄ tuoz sūt necessaria q̄ circa oblacōem x̄pi mistice designāf̄. Videlicet mentē puritas. cordis humilitas. ai tranquillitas. bonoz opm̄ fecūditas P̄mū designatur p̄ t̄ps oblacōis. qd̄ fuit cōplet⁹ diebus purgacōis Per qd̄ mistice inuāf̄. q̄ dō of ferri nō possum⁹ nisi purgati p̄us ab om̄i imūdi cia mēt̄is et corp̄is Ecā xxiij. Oculi domini multo plus luz̄ sup̄ solem et ad inīqtatē respicere n̄ p̄nt. Mat. xvij. Nisi cōuerſi fueritis et efficiamini

rē. Vbi dicit Beda Nisi talem innocentiam et ani-
 mi puritatem habueritis sicut puuli non intra ireg-
 celoz Apoc. xxi Non intrabit in eam aliquis coniuga-
 tu Duo autem in nobis sunt purganda. ut dicit Ser
 intellatus ut nouerit. affatus ut velit Secdm delig-
 nat p hoc qd h lege; uoluit offerri qui huic legi
 subiectus non erat. qz non ex uicili semine h misti-
 co spiramine uerbum dei scm e caro Un in signu
 humilitatis uoluit sic offerri ut doceret p humilitatē
 meritū nos dignos fieri diuino conspectu. Job
 xxviii Omne preciosū uidit oclis ei? Glo. i. aiam
 de se abiectā sapie sue et grē illustracōe desper-
 it Quia qzto quisqz e an oculos suos desperior.
 tanto e ante oculos dei preciosior Un dñs ad sau-
 lem pmo h. xv. Nōne cū puul? eēs rē. Tertiu
 nota p hoc qd in ihrl? oblat? fuit q interpretatur
 pacifica uel uisio pacis Heb. xii. Pacem sequimur
 cū omnib? et skioniā Glo. sū qua nemo deū uide-
 bit Aug? Est autē pax serenitas mentis (De pa-
 trāqllitas ai. simplicitas cordis. uiculu ad) (ce.)
 ris. conforziū caritatis Nec poterit ad heredita-
 tē dñi puenire qui testimoniū pacis noluerit ob-
 seruare. nec poterit concordia hēre cū xpo qui dis-
 cōrs esse uoluerit cū ppiano Psal. ultimo. Erat
 sabbatū ex sabbato. Glo. Quia ille quiescet in
 futuro qui hic quiescit a malo ope Quartū de
 signa p hoc qd oblatu fuit cū muneribus Exo.
 xxiii Non apparebis i conspectu meo vacu? Glo

bonis opibus. Grego. Non erit manus vacua a
munere si archa cordis repleta fuerit bona volū
tate. Notandū vero q̄ p̄ceptū fuit filijs isrl̄ tri
bus vicibus per singulos ānos festa celebrare. s.
pascha. penthecosten. ⁊ scenophegiam et ter in
āno corā dño apparere q̄d misterio non vacat. Vñ
dicit Glo. Tribus vicibus p̄ singulos ānos hoc
est omni tpe p̄ntis vite insante trinitatis cōfel
sione p̄ fidē spem et caritatē oīm bonorū opm ob
sequia deo creatori nr̄o exhibebitis Pascha enī
celebramus cū p̄ sanguinē agni immaculati ab e
gipciaca seruitute liberati per spūales aquas de
veteri homine in nouū transim? Non in vetusta
te lr̄e s̄ in nouitate spūs quo in terrā p̄missionis
p̄ grām xp̄i puenim? Do lēpnitate vero mensis
p̄mittuoz celebram? cū opm nr̄oz voluntatē et
sermonū p̄micias dño consecramus. Do lēpnitatē
quoq̄ in exitu āni q̄n cōgregatis frugibus. i. vie
tutū fr̄cib? ad finē vite et introitū regni celestis
puenire cōtendim? In tabernaculis vij dieb? cō
morātes. qz p̄ omne tpus vite p̄ntis peregrinos
nos esse agnoscī? nec requiē h̄ s̄ in futuro requi
ri? sedulo curātes ne in cōspū dñi vacui appareā
mus

De baptismo domini

Sextimo videndum est de xp̄i baptizatiōe.
De qua dicit Mat. iij. Venit ih̄s a galile
a in iordanē ad ioh̄em. vt baptizaret ab eo. Vbi
tria per ordinē describuntur. videlicet p̄sone loca

et offi^m Unde remigi⁹ . p^one pontun² cū d^r venit
 ihesus ad iohānem . i . de⁹ ad hominē . domin⁹ ad
 seruū . rex ad militem . lux ad lucernā . Loca desig
 nantur cū dicit a galilea in iordanē Galilea enī
 interpretatur transmigratio . Quicūq⁹ ergo vult
 baptisari debet transmigrare de vicijs ad virtu
 tes . adueniēdo ad baptisū se hūiliet Iordanis
 enī interpretatur descensus . Aug⁹ . Multa mira
 bilia in hoc flumine facta scriptura cōmemorat
 Inter cetera dicens Iordanis cōuersus ē retroz
 sū Ante quidē aque cōuersē retroz sū fuerant mō
 pccā retroz sū cōuersa sūt . Sicut etiā helyas in
 iordane diuisionem fecit aquarū ita xps in eodez
 iordane separationē opat⁹ ē pccōz Remigi⁹ Of
 ficiū designatur . cū sequitur Ut baptizaret ab eo
 fuit at cōueniēs xpm baptizari . P^oio vt dicit
 cris⁹ nō vt ipē remissionē acciperet p baptisū
 s⁹ vt sanctificatur⁹ aq̄s reliquer⁹ postmodū bap
 tizandis Secdo vt ihs dicit . nā quis ipē pccōz nō
 erat naturā tamen suscepit pccātrice Propterea
 a ethi p se baptisate non egebat tamē in alijs
 carnalis natura op⁹ hēba . Tertio vt dicit Aug
 qz voluit facere qd fuit faciendū omnibus ipabit
 vt bonus magister doctrinā suā nō tam verbis
 insinuatet q̄ actibus exerceret Et hoc est q̄ ipē
 dicit Mat . tertio . Sic enim debet nos implere
 omnem iustitiam Hec est iustitia . vt quod alte
 rū facere iubet p⁹ ipse incipias . et tuo alios hoc

teris ex° Sūt autē tria cōsideranda circa xpi bap-
tismū diuinit? ostensa. s. celoz aptio. s. s. spirit?
apparitio et paterne vocis insinuatio. **P**rimum
ibi Ecce apti sūt celi Jeronim? Nec in relacōe
elemētōrū h. spūalib? ocul? sicut et ezechiel in p̄-
cipio sui voluminis aptos celos esse cōmemorat
Et hoc pbat Criso? sup Mat. dicēs. qd si ipa cre-
atio. s. celoz rupta fuisset. nō dixisset Apti sunt
celi ei. quia qd corporalē ap̄i. s. vbiq; vel omnib?
aptū ē. **S**ecūm ibi Et vidit spm̄ dei Vbi dicit Au-
g? Sicut non oportebat vt homines falleret fili-
us dei sic non oportebat vt etiam falleret spirit?
scūs. Sed omnipotēti deo q̄ vniuersā creaturā ex
nichilo fabricauit nō erat difficile verū corp? co-
lūbe s̄i aliarū colūbarū misterio figurare. Sicut
non fuit ei difficile verū corp? in vtero marie si-
ne virili semine fabricare. Ex hijs p; hāc colum-
bā verū animal fuisse. que tñ nō in vnitāte plo-
ne spūs s̄i assūpta fuit. zque postmodū eē desijt
sicut si āma que apparuit in tubo vt dicit Aug?.
Ideo autē spūs scūs spēm colūbe accepit. vt dicit
Criso?. qm̄ pze omnib? aīalib? hec cultrix ē cari-
tat? Om̄s autē spēs iusticie quas hnt serui dei. in
veritate p̄nt habere serui dyaboli in similitudine.
solam autē caritatē spūs sci non potest imūd? spi-
rit? imitari. Ideo hanc priuatā spēm colūbe sibi
seruauit spūs scūs. qz p nulli? testimoniū sic cog-
noscitur vbi est spiritus sanctus sicut p gratiaz

caritatis. Tertium ibi. Hic est filius meus dilectus. Au-
 g. Non autem ut antea per moysen a prophetis, nec per
 typos aut figuras venturum in carne pater filium
 docuit, sed palam venisse monstravit dicens. Hic est
 filius meus dilectus. **N**otandum vero quod pater non de-
 monstravit in voce, nisi sicut auctor vocis vel loquens
 per vocem. Et quod patri proprium est producere verbum quod
 est dicere vel loqui, ideo convenientissime patet per vocem
 manifestat, est que legitur in verbis. Unde et ipsa vox a
 patre emissa filiationem verbi pretestat. Et sicut
 spiritus solute in qua demonstrat, est spiritus sanctus non
 est natura spiritus sancti, nec spiritus hominis in qua demon-
 strat, est filius, est natura dei. Ita etiam proprie vox non pertinet
 ad naturam verbi vel patris loquentis. Unde Jo-
 hannes dominus dicit. Neque vocem eius unquam audistis neque
 spiritum eius vidistis. Mistice vero per hec tria designa-
 tur, quod omnibus per baptismum renatis celum apertum
 gratia spiritus sancti infunditur et in filios dei adoptantur. De
 primo dicit remigi. Ideo dicitur quod aperti sunt ei celi quod
 omnibus renatis apertum ianua celestis. **N**otandum
 quod per passionem christi aperitur celum sicut per causam
 communem apertiois celorum. Oportet tamen hanc causam sin-
 gulam applicari ad hoc ut celum introeant, quod habet
 fit per baptismum. Et ideo potest fit mentio de apertioe
 celorum in baptismo quam in passione. De hoc dicit re-
 migi. Sicut omnibus per baptismum renatis ia-
 nua celestis regni apertum. Ita omnes donum spiritus ac-
 cipiant. De Tertio dicit Hyla. Ex hijs que consue-

inabantur in xpo cognoscimus p^o aque lauacru
de celestibus portis spm sanctum i nos auolare
et celestis nos gle vnctione p^uidi. et paterne
vocis adoptione dei filios fieri.

De ieiunia xpi

Octauo videamus de xpi ieiunio De quo d^r
Mat. iij^o. Et cu ieiunasset xl diebus et xl
noctibus postea esurijt. **N**otandū vero q^d xpi ie
iunium fuit salutare et exemplare. Salutare qui
de. qz p nobis ieiunauit vt nos etrenis epulis sa
ciare nnt. Vnde notādū q^d ieiunū pzin) (De ie
cipaliē assuie ad tria. **P**rimo quo ad) (iunio)
cōcupias carnis cōp^o mendas Vñ Jerō Sine ter
re et bacho. ven^o frugescit. i. p abstinentiaz cibi et
pot^o tepescit luxuria. **S**ecdo vt mēs hoīs eleue^r
ad supna Vñ d^r dan. iij^o. **Q**z p^o ieiunū triam
ebdo madarū reuelacōem acce pit a deo. **T**ertio
ad satisfaciendū de peccis Vñ Jobel. ij^o. **C**ōverti
mini ad me in toto corde v^o rē. **B**er. Bonū q^d sa
lutare ē ieiunū i quo redimūtur eterna suplicia
dimittūtur peccata Non solū aut obinet veniam
h^o et meretur grā n. non solum delet peccā p^oterita
q^d cōmisim^o. h^o et repellit futura que cōmittere po
terim^o. **C**ristus vero p^omo modo nō ieiunauit qz
cōtradictiones in semetipso i tolābat. vt di. gre
go. nec etiā ij^o mō. qz nō idiguit p ieiunū eleua
ti qz fuit ver^o cōprehensor h^o tertio mō ieiunauit
vt p peccō satisfaceret. nō quidē suo. qz peccm nou

fecit vt d^r p^rma petri non: Vñ et esuriet p^r ieiū
 niū h^rz n^re salu^rq^r desideriu vt dicit glo. sup mat
 fuit aut etiā ieiuniū xpi exēp^rare vt dicit Criso
 Ut aut discas q^d magnū bonū ē ieiunium ⁊ qua
 liter statutū est aduersus dyabolū ⁊ qm p^r bap
 tismū nō la sciue v^r ieiunio debet vel oportet ipse
 ieiū: aut nō eo q^d indigens h^r nos instrues Bee
 Demiq^z tāto deuoti^z imitādum nobis ē xpi ieiū
 nātis ex^m q^oto certius ē ipsū p^rter nos ieiunas
 se nō p^rter seip^z: Debem^z aut hoc ex^m imitari iux
 ta possibilitatem n^ram Vñ Gre. Quadraginta di
 eb^z xps ieiunauit nichil manducans. erat enim
 de^z. nos aut ieiuniū possibilitati p^rportiona^z. No
 tandū vero est q^d sic p^r ieiuniū vicia carnis sūt re
 frenanda q^d tamen nature uccitas nō retrahatur
 Ad cui^z euādēciā sciēdū. q^d necessariū in cibis ac
 cipi^z dupl^r P^rimo q^d ad cōseruacōem vite et tale
 necessariū p^r ieiuniū subtrahere non licet sicut n^r
 interimere seip^z: h^r hoc necessariū est valde modū
 cū q^d modico natura cōtēta est. Alio modo neces
 sariū est ad valitudinē corporis cōseruādā Que
 quōd accipi^z in duplici statu P^rimo h^r sufficien
 tiā habito resp^rū ad ea q^d ināibūt ex officio vel
 societa^r eorum ad quos cōueniunt necessariis a
 genda Et tale eciam necessariū subtrahi non d^r:
 hoc enī eēt de rapia hostiā offerre. si ās impedire^r
 p^rter ieiuniū ab alijs opib^z ad q^d obliga^r Vñ Je
 romim^z. dicit q^d de rapia holocaustum offert qui

vel ciborum nimia egestate vel manducandi vel sompni penuria in moderate corpore affligit. Si etiam sit tanta abstinencia quod homo impeditur ab opibus utilioribus quous ad ea ex necessitate non trahatur si non sit illicitum indiscretum est ieiunium. Unde Ierome? Rationalis hominis dignitatem amittit quod ieiunium caritati vel vigiliis sensus integritati profert.

Secundo accipit valitudo corporis huiusmodi corporis dispositionem. Et quod caro in suo robore consistens difficilis spiritui subditur ideo necessarium ad valitudinem sic acceptum et si licite accipi possit tamen laudabilem subtrahi potest. Et talis subtractio non multum mortem accelerat cum corpus humanum inueniamur fortius ex superfluitate quam ex defectu mortales egritudines incurere. Unde Galienus dicit quod summa medicina est abstinencia. Nota super illud Mat. iij. Non possunt filii sponsi quod diu cum eis sponsus est ieiunare quod duplex est ieiunium ut dicit Augustinus scilicet luctus et exultationis. Et dicitur ieiunium luctus quod cum amaritudine peccatorum vel penitentis miserie geritur. Ieiunium vero exultationis est cum ex spirituali iocunditate a carnalibus se abstrahit quod gustato spiritu desipit omnis caro. Iustus ergo spiritu habitu penitentis est sponsus huiusmodi non semper actu primo quous eis est presens ut iudex cum sua peccata recogitant vel que fecerint vel in que cadere possunt nisi carnem cohibeant et tunc competit eis ieiunium meritis. Aliquando autem eis est presens actu ut sponsus quous ei dulcedine profundum

tur & tunc cōpetit eis ieiuniū epulacōis nō me-
roris **D**e xpi tēptatione

Nono videamus de xpi tēptatione De q̄ dici-
tur Mat. iij^o Ductus est ihesus i deserto
vt tēptare^r a dyabolo zc. Ubi dicit Grego. q̄ tēp-
tatio tribz modis agi^r. s. suggestiōe delectacōe
cōsensu Et nos cū tēptamur plerūq; in delectati-
onem aut etiā in cōsensū labim^r. quia de carnis
pecō ppagati in nobismetipis gerimus vnde cer-
tamina toleramus. Deus vero quū in vtero vir-
ginis venit incarnatus in hunc mundū sine pecō
nichil contradictionis in semetipso tolerabat.
Temptari ergo p suggestionem potuit. huius
mentem pecā delectatio non mouit. atq; iō
omnis illa diabolica tēptatio foris nō intus fuit
Notandū q̄ xps tēptari voluit. **P**rimo quidem
vt nobis contra tēptationē auxiliū ferret. Unde
Grego. Non est indignū redēptori q̄ tēptari vo-
luit q̄ venerat occidi vt tēptationes nostras suis
tēptationibus vinceret. sicut mortē nostram sua
mortē venerat supare. Omnia enim que christi
misterio assumepte humanitatis vel fecit vel sus-
tinuit nobis salutaria fuerūt. Vnde p ei⁹ tēpta-
tōm et p alia q̄ sustinuit roboram^r. Unde Heb.
xij Recogitate enim eum q̄ tales sustinuit a pec-
catorib⁹ aduersus semetipm contradictionē. vt
non fatigemini ais vestris deficientes. Maxim⁹
Si nolimus a dyabolo supari inhereamus ei q̄

dyabolam triumphauit Magna ergo cōsolacō
membzis ex capite Ber. In creatiōe in redemp
tōe ceteris qz cōibus beneficijs ē ds oīm h̄ in tēp
taciōibus suis tōz p̄p̄m eū h̄nt singli elcōz Sic
enim parat? ē et cadētē suscipere et eripere fugi
entē vt videri possit relictis omibus ei soli opam
dare p̄pterea expedit omni anime sp̄ deum interi
dere tōz p̄p̄m nō mō adiutozem h̄ inspectozem.
Vnde legiē de b̄tōantonio qz semel cū demonibz
in varijs formis mutatis laceratus fuit. subito q̄
dā radi? lucis demones fugauit statiqz sanatus
et p̄ntem p̄p̄m intelligens dixit. Vbi eras bone
ihesu vbi eras Et vox ad eum Antc ni h̄ erā h̄ ex
p̄cābā certamen tuū. **S**ecdo tēptari voluit p̄p̄t
nrām cambelam. vt null? q̄tūcūqz scūs a dyaboli
tēptatione securus sit Vnde Joā. xij. Nō est ser
uus maior domino suo Leo papa Nemo de cordē
sui puritate cōfidat cūpūgil iste hostis acricei
lus pulset inhdns. quo maxime viderit abstinere
p̄cās A quo enim dolos suos cōtineat. q̄ ipm
do^m maiestatis ausus est tēptare Vnde post bap
tismū p̄p̄m tēptauit Quia vt dicit hylari? super
Mat. ij. In sanctificatis maxime tēptamta erat
sanct dyaboli qz victoria magna est ei exoptan
da de sanctis Vnde d^r eccl. ij. Fili accēdes ad ser
uitutē dei sta in iusticia et timore z p̄para animā
tuam ad temptationem. Tertio p̄pter exemplū
Vnde Aug? dicit qz x̄ps se tēptandū dyabolo sol

uat vt sup' and as tēptacōes ei? mediatoz esset n̄
 solum p' adiutoriu' uerū etiā p' exemplū Dedit at
 nobis exemplū nō solū puzne s̄ etiā corone. Vñ
 sup' illd̄ Mat. iij. Et ecce angeli accesserunt et
 ministrabant ei dicit glo. **S**icut in hoc agone
 militia nostra p̄monstra^a ita in obsequio āgeloz
 gl'osa remunerati. edocere Vnde etiā Ber. Dñs
 hocta^a nos vt puznemus adiuuat vt vincat? cer
 tantes spectat. deficientes subleuat. vnicentes
 coronat De^a de modo et ordine tēptandi Et acce
 des tēptatoz dixit Si filius dei es dic vt lapides
 isti panes fiant Vbi dicit Gr. Qu' antiqu? hos
 tis p̄nū hominē tēptauit de gula cū lig^m uetium
 ostendit atq; ad comedēdū suavit De vana gl'oz
 a cū diceret Ecce sicut dij de auaricia scientes
 bonum et malum Auaricia enim non solū peccāte
 est s̄ etiā altitudinis. cū sup' modū sublimitas ā
 bi^a Eisdē modis scdm̄ hominem tēptauit Primo
 p' gulam Vnde dixit Si fili? dei es etc. Vnde hy
 lari? Eā cōdicōem in tēptando apposuit p' quam
 in deo ex mutatione lapidum in panes virtutez
 ptātis agnosceret et in homine oblāmēto cibi
 paciām esurientis illudat huic autem temptaci
 oni dominus sic resistit dicens Scriptū est Non
 in solo pane etc. Glo. Inferior ps hominis pane
 sustentat. alia a verbo domini reficitur. qz vero a
 gis te inferiori p; qz tēptatoz his Secdo tēptauit
 eū p' vanā gl'az Vnde se^a Mat. iij. Tūc assūphit

eum dyabolus? Et se^r. Si filius dei es mitte te etc.
Hec temptatio fuit vane glorie & gloria. Cui sic resistit
Non temptabis dominum deum tuum Vbi dicit gloria
Nemo debet temptare deum quoniam habet ex humana ratione
quod faciat Postquam vero deficit humana ratio commendat
se homo deo non temptando sed deuote confidendo. Nota quod
dicit hic gloria omnia hec corporeis sensibus esse completa
Quia enim verba adinuicem conferuntur in
specie hominis dyabolum apparuisse viribile est Tercio
temptauit eum de auaritia Vnde se^r iterum assumptus
eum in motu excelsu et ostendit omnia regna mundi.
Gloria. i. omnia concupiscibilia in mundo in quibus
homines regnant. Vel simpliciter totus mundus illo
suggerente ab eo visus est. Et dixit Hec omnia
tibi dabo si peccates adoraueris me Congruue autem
dicit si cadens adoraueris me quia auaritia est ydolorum
seruitus? Eph. v. Huic autem temptacioni sic resistit
Vnde sathana etc. Indignatur autem hic respondit Quia
dicit Crisostomus quod in propriis iniuriis esse propria patientia
laudabile est dei autem iniurias dissimulare nimis
impium est Notandum est autem quod mystice significet
proprie temptationes Vnde crisostomus sic dicit Ieiunium est
abstinentia rei male esuries est desiderium eius
usus eius est panis Quia ergo peccatum sibi con-
uertit ad usum lapidem conuertit in panem
Respondet ergo dyabolo persuadenti Quia
non in solo pane. i. illius rei usu vivit homo sed in
obseruantia mandatorum dei. Quando ergo quis in

fiat? fuerit quali scūs duct? est quali sup tēplū
 Et qñ estiauerit se consistere in testimonij sumi
 tate possit? ē sup pīnā tēpli Et hęc tēpta° se° pīnā
 Quomā victoria tēptationis glacōne opat. et
 fit cā iactantie Sed vid q rps ieiuniū vltro sul
 cepit Sup tēplū aut eū dyabol? dixit. vt tu ad
 abstinentiā laudabilem pcedas spōte. extolli
 at ad fastigiū scītatis nō acquiescas fuge exal
 tacōem cordis et non patieris ruinā Ascensio at
 mōtis est pcellio ad altitudinē diuitiarū et glē
 hui? mundi q de supbia cordis descendit. Cū er
 go volueris diues fieri quod ē ascendere in mon
 tē incipis cogitare de diuicijs et honorib? acqre
 dis. z tūc princeps mūdi glam regni sui ostēdit
 Tertio pūdet tibi curas vt h volueris illa cōseq
 seruias ei. ne negligas iusticia? dei Glo. sup ps
 xxv dicit. q tēptat de? tēptat homo. tēptat dya
 bol? h aliter de? aliter homo. alit dyabol?. Tēp
 tat deus vt erudiat. hō vt discat qd nescit. dya
 bolus vt seducat De tēptatiōe dei d^r in p^o Pro
 ba me de? et tēpta me Glo. Indica me pbatū. n
 tibi qz omnia p basti h michi et hominib? ne q
 delicti maneat Tēptatio ergo dei pbatio ē Sic
 tēptauit abrahā Gen xxij. Quod aut d^r Mat. vi
 Ne nos inducas in tēptationē intelligendū est.
 Non pmittat nos vnici tēptatione Glo. In tēp
 tationem ducitur qui tēptatione frangitur Nō
 ergo deprecamur vt non temptemur. qz tēptacō

necessaria est ad coronā. t̄p̄ si q̄piam necesse est
igne exariari. Non precatur ut non cōtingat h̄
ut non exuratur ut dicit Aug. De tēptatione ho
minis est sciēdū q̄ tēptare est expimentū sume
re de eo qui tēptat. Sicut sampson posuit phi
listeis probleuma ad tēptandū eos. Iudiciū iij.
Sicut autē alteri? hois explozet voluntatē pru
dentia seu ptatē. et hoc vel verbis vel factis. sic a
tia voluntatē dei sciām seu ptatem. et hoc ē tēp
tare deum. qd̄ phibitū est Deut. vi. Non tēptab
dominum deum tuum. Vbi dicit Glo. Deū tēptat
q̄ habet q̄ faciat et s̄i ratione cōmittit se piculo
expiri volens si liberari possit a deo. Quādo vro
ppter necessitatē seu vtilitatem cōmittit se aliqs
diuino auxilio in suis pctiomib; vel factis h̄ nō
est tēptare deū. Dicitur enim ij. pal. Cū ignora?
q̄ agere de beamus. hoc soluz habem? r̄fidū vt
oculos nostros dirigamus ad te domine. Ad e
uidētiam at illi? qd̄ d̄ in p̄. Gustate et videte
qm̄ suavis est dominus? Et illi? qd̄ d̄ Ro. xij. vt p
betis que sit voluntas domini dei bō beneplacens
et pfecta sciendū q̄ duplex est cognitio diuine
bonitatis seu voluntatis. Una quidē speculatiua.
Et q̄ tū ad hanc nō licet dubitare nec probare v
trū dei voluntas sit bona vel vtrū d̄? sit suavis
Alia autē est cognitio diuine bonitatis seu vo
luntatis affectiua seu expimentalis dum quis
expitur in seipso gustum diuine dulcedinis et cō

placentiam diuine voluntatis Sic dicit Dyo? v^o
ca^o de diuinis nominib? q? didicit diuina ex pal
sione ad ipsa Et hoc modo monemur vt probem?
dei voluntatem et gustemus eius suauitatem

Notandum etiam q? dupliciter petit aliquis sig
num a deo Vno modo ad explorandum diuinaz
potestatem aut veritatem dicti eius et hoc de se
ptiz ad dei temptationem Alio modo ad hoc q? i
stria? q? circa aliquod factum sit placitum deo
et hoc nullo modo ptinet ad dei tēptationem De
tēptatione aut dyaboli supradictum est. Huius
aut dyabolice tēptatiōnis rationes quare viz de
us pmittat hominem temptari tangit Celsio? d.

Quis quis post baphtismum maiores sustines
tēptationes non tuleris et enim pzopter hoc
accepisti arma vt non vacas sed vt prelieris
deus aut temptationem a te deus non prohibet
Primo quide vt discas q? multo facis es fortior
Demū vt ex magnitudine donorū non extollaris
Tertio vt dyabo? cognoscat q? pfecte ab eo ab
cessisti Quarto vt per hoc fortior reddaris Qui
to vt credidi tibi thesauri signum accipias Ne
q? enim dyabolus supueneret tibi ad temptandū
nisi te in maiori honore effectum videret

Decimo videamus **D**e cōsacōe xpi
de xpi cōuersatiōe De q? d^r Baruch iiii P?
hec in tuis vis? ē et cū hoib? cōsacat? ē. Noñd i q?
xpi cōsacō fuit pfectissimū ex^m nre cōsacōis Vñ in

persona xpi dicitur Joā. xiiij°. Ego sum via veritas et vi-
ta Via de qua dicitur numeri xxi Via regia gaudemur
donec transeamus terminos tuos Vnde dicit quedam
Glo. sup Qui habitat Quia via regia est via xpi re-
gis nostri que sic viam currit. ut nec prosperis allice-
retur. nec aduersis frangeretur. quam et nos imita-
ri debemus Hec dicitur Sequamur iter humane conuersa-
tionis eius si deitatis gloria volumus intueri. et habita-
re in domo eius eterna omnibus diebus vite nostre.
Notandum vero quod xps non legem conuersat. e. Pri-
ma quod ut legem veterem comprobaret Secundo ut eam
observando in seipso consummaret Tertio ut iudeis
occasionem calumpniandi subtraheret Quarto ut ho-
mines a servitute legis liberaret. et illud Gal. iij°
Nihil debet filium suum servum ex muliere servum sub lege
ut eos qui sub lege erant redimeret ut adoptio-
nem filiorum reciperem. A transgressione autem legis
tripliciter se excusat. Uno quod modo quod per precep-
tum de sanctificatione sabbi non interducitur opus divi-
num sed humanum. quod quia deus die septimo cessa-
verit a novis creatoris condendis seipsum tamen operatur in
rerum gubernatione et conservatione Quia autem xps mi-
racula faciebat erat operis divini Vnde ipse dicit Jo-
an. v. Pater meus usque modo operatur et ego operor
Secundo per hoc quod illo precepto non prohibentur opera
que sunt de necessitate salutis corporalis Vnde ipse
dicit Lu. xiiij. Unusquisque vestrum non solvit bonum aut
malum sabbo a presepicio et ducit ad aquam Et ioā.

xiiij Cui? vestru? bos aut azim? in puteu? cadet et
 no? continuo extrahet illu? die sabbati Hanc aut
 filia abzabe qua? alligavit sathanas ecce ia? dece?
 et octo anis no? oportuit solui? a vinculo isto die
 sabbati. Manifestu? est aut? qd? opa miraculoz q?
 xps faciebat ad salutem corporis et anime ptine
 bant Tertio qz illo pcepto non philen? opa que
 ptinent ad dei cultum Unde dicit Mat. xij. An
 non legistis in lege qz sabbatis sacerdotes in te
 plo sabbatu? violant et sine crimine su? Dico at
 vobis qz teplo maioz est hic Et ioa? vij d? Si cir
 cuncisionem accepit ho? ut no? solvatur lex moyse
 ni? indignamini qz totu? homine? sanu? feci in sabbato
 nolite iudicare h? faciem. h? iustum iudiciu? iu
 dicare. q? aut? xps paralytico mandavit lem suu?
 sab? tollere ad cultu? dei ptinebat. i. ad laude? vie
 tutis dine? Notandu? qd? xps legi? tria habuisse
 re fugia. nauis. mote? et desertu? Ad quoz alteru? q?
 tiens a turbis copmebatur descendebat Quodq?
 dem legitur fecisse ppter tria Quoz ppter corpora
 lem qetem Un? Mat. vi? dici? qd? dñs dixit discipu
 lis suis Venite seorsu? in desertum locu? et quiesci
 te? pusillu?. Erat enim qui veniebant et redibant
 multi et nec spaciū manducandi habebant. Qu?
 qz vno ca? orois Unde dicitur luce vi? factu? est
 in illis diebus exijt in motez orare et erat pnoe
 tas in oratione. Ubi dicit Ambro. qd? ad pcep
 ta virtutis suo nos infozmat exemplo Quando

qz vno vt doceat fandum vitare Unde sup illud
Mat. v. Vides ihesus turbas ascendit in montē
z dicit Crisostomus qz p hoc qz non in ciuitate z foro
s in monte et solitudine sedit erudiuit nos vel ad
ontacōem vel a tumultibus abscedere et maxie cū
de necessarijs disputare opteat

De doctrina xpi

Undecimo videam? de xpi doctrina De qua
d^r Mat. xxiij. Magis scim? qz verax es et via
dei in veritate doces Sciendū vno qz xps verita
te doctrine sue confirmauit cū vite scitate. Quia
cepit ihesus facere et docere vt d^r actuū p^o. tū e
tia miraculoz sublimitate Joā. iij^o. Si in nō cre
ditis opibus creditis. **N**otandū insup qz xps ml
ta docuit in parabolis vt d^r Mat. xxiij. Quod qdē
conueniens fuit tū qz conaturale est ho nini vt p
sensibilia deueniat in cognicōem intelligibiliū vt
dicit Dpo. p^o ca. ce. ier. Neqz possibile est nobis
aliter lucere diuinū radiū nisi sacroꝝ velaminū
emigmate circūuelatū. i. diuersis figuris sacris
xpm te pntatibus. tū etiā ppter simplicitatē quo
rūdā audientiū. vt qū celestia capere nō poterāt
p similitudinē tēnā audita percipere possent vt di
cit glo. Mat. iij. Et subditur ibidē in glo. Qz pa
rabola grece similitudo latine d. Quādo aut itel
ligi volū? p aliquos cōparacōes indicam? vt fer
tū ad durū velocem ventis cōpām? et auib? Est
enī parabola vt dicit Iero. verū natura discrepā

tū sub aliqua similitudine scā cōparatio: tū etiā
 vt indignis diuina misteria occultat. Vnde Lu
 ce viij. d² Vobis datū ē nosce misterīū regni dei
 Glo. i. secreta scripturarū. ceteris aut in parabo
 lis vt videntes non videant et audientes non in
 telligant Mat viij Nolite scī dare canib? neq
 mittatis margaritas ante porcos Glo. Eadē res d²
 scā et margarita. i. ew^m et sacramta ecclāstica Scī
 qz inuolabile nec d3 aliquo corūpi. Margarita
 qz in abscondito latet. et de figuris quasi de apit
 cōchis eruitur Gēma est preciosa q̄ non p̄t corū
 pi Canis vero q̄ oblatrant et qd̄ integrū ē dilate
 rant Porci vero vilipēdunt et cōculcant. Notan
 dū est q̄ sicut docet Dyo. ij^o ca. ce. ierf. Magis cō
 ueniens est q̄ diuina in scriptur̄ tradūtur sub
 methaphoris rez corpaliū vilū q̄ nobiliū et hoc
 ppter tria. Primo quidem qz per hoc magis libe
 ratur intellāus hūan? ab errore Manifestum ei
 est q̄ hec s̄ p̄petatein nō dicūtur d̄ diuinis quod
 posset esse dubiū si sub figuris nobiliū corpaliūz
 reū describerentur diuine maxime apud illos q̄
 nec aliq̄ de corpozibus nobilibus excogitare no
 uerunt. Secūdo qz hic modus est cōuenientior
 cognitioni quam de deo habem? in hac vita Ma
 gis enim manifestatur nobis de ipso q̄ non est
 q̄ q̄ est Et iō similitudines illoz que magis elō
 ganē a deo veriorē nobis estīationem de deo
 quod sup̄ id est quod de eo dicimus xl cogita?.

Tertio qz p huiusmōi diuina magis occultant
indignis

Q De miraculis xpi

Dodecimo videam? de xpi miraculis. De q
bus d^r Joā·ij^o Hic hō signa multa facit si
dimittimus eū sic oēs credēt in eū. / Unde notan
dū qz nomen miraculi ab admiratione nomē ac
cepit Admiratio at cōsurgit cū effcūs sūt mani
festi cā occulta Sicut aliq̄s mirat̄ cū videt eclips
im solis z ignorat cāz. vt d^r i p̄ncipio methasici
ce Potest aut̄ cā alicui? appntis effcūs eē alicui
nota q̄ tamē alijs est ignota Unde aliq̄ est mirū
alicui vni qd non est mirū alijs. Sicut eclipsim
solis miratur rusticus nō aut̄ astrolog? Miracu
lum at̄ d^r q̄h ad miracōne plenū qd habet simplē
et omnibus occulta cām. hec aut̄ ē de? Unde illa
q̄ a dō sūt p̄ter causas nobis notas miracula vo
cātur Describitur aut̄ miraculū sic Miraculū est
arduū et in solitū sup̄ facultatē et spem admiran
tis pueniens Ad qu? euidentiam sciendū qz ar
duum d^r miraculum nō p̄ter dignitatem rei in
qua fit. h̄ qz excedit facultatem nature Similiter
insolitū d^r. nō qz fec̄ p̄ter non eueniat. h̄ qz est p̄
ter naturalem cōsuetudinē / Supra facultatē na
ture est aliq̄ triplē / Quomō q̄tū ad substantiā fac
ti sicut qz duo corp̄a sint h̄. vel qz sol retrocedat
aut qz hūanum corp̄? gloriificetur qd nullomodo
hūana natura facere possit. Et ista tenent sumū
gōū in miracul / Scd̄ ē aliq̄ sup̄ facultatē natu

re nō q̄tū ad id q̄d fit. h̄ q̄tū ad id in quo fit. Si
 cut resuscitatio mortuoz. illuminatio cecoz et si
 milia Potest enim natura causare vitā h̄ non in
 mortuo. et p̄t prestare visū h̄ non in ceco Et hec
 tenent scdm locū in miraculis Tertio est aliq̄ su
 p̄ facultatē nature q̄tū ad modū et ordinem faci
 endi Sicut cū aliq̄s subito p̄ diuinā virtutē cu
 ra^a a febre absq̄ solito et consuetudo cursu natu
 re in talibus Et cū mare statim cōdēsa^a in pluu
 as virtute diuina absq̄ naturalibus caus̄ Sicut
 sc̄m fuit ad p̄ces helye et samuelis. Et huius
 modi tēz tertiu locū in miraculis. Q̄dlibet at
 eoz h̄z diuersos ḡdus s̄ q̄ diuersimode excedūt
 facultatē nature. Sup̄ sp̄e etiā ne^a esse miraculū
 d̄ nō sup̄ sp̄e gr̄e q̄ est ex fide Dicuntur autē mira
 cula virtutes inq̄tū excedūt facultatē nature h̄z
 vero in q̄tū manifestāt aliq̄ sup̄naturale Prop
 ter excellentiā autē dicūtur portenta vel p̄digia
 quasi p̄cul aliq̄ ostendentes Attribūtur at̄ mi
 raculoz opatio fidei s̄ illud choz iij. Si habue
 ro fidē ita vt montes transferā Et hoc p̄pter duo
 P̄rimo q̄dē ad fidei cōfirmationem Secdo qz p̄ce
 dit ex dei omnipotētia cui fide inmie. Et tñ sicut
 p̄ter grām fidei necessaria est grā s̄monis ad fi
 dei instructionem. ita etiā necessaria est ad fidei
 cōfirmationē miraculoz opatio **N**otandū qz di
 uinit̄ concedi^a hōi miracula facere P̄rimo q̄dē
 et p̄ncipaliter ad cōfirmādā veritatē quā docet

Quia enim ea quae sunt fidei humanam rationem excedunt non possunt per humanam rationem doceri. sed oportet quod plerumque per argumentum virtutum. **S**ecundo ad ostendendum dei potentiam in homine per gratiam spiritus sancti. Gal. iij. Quia tribuit nobis spiritum et operatur virtutes in nobis. Unde cum quod autem erat circa christum hominibus manifestandum. scilicet quod deus esset in eo per gratiam non adoptionis sed unionis. et quod eius supernaturalis doctrina esset a deo. Et ideo convenientissimum fuit ut miracula faceret. Unde ipse dicit Joa. iij. Si enim non vultis credere operibus credite. Et Joa. v. Opera quae dedit mihi pater ut perficiam ea ipsa testimonium perhibent de me. Et fecit autem Christus miracula virtute divina. Unde ipse dicit Joa. iij. Pater in me manens ipse facit opera. Unde Leo papa dicit quod in christo sunt due nature. Una earum est divina qua fulget miracula. altera humana que succumbit iniurijs. Et tamen una earum agit conversatione alterius. id est scilicet humana natura est instrumentum divine actionis et actio humana virtute accepit a divina natura. Blasphemiam vero iudeorum dicentium eum in virtute demonum eicere demonia. Luce xi. reprobarunt. **P**rimo per hoc quod sathanas contra se ipsum non dividitur. **S**ecundo ex aliorum quae demonia eiciebant per spiritum. **T**ertio quod demoni expellere non posset nisi ipsum vicisset virtute divina. **Q**uarto quod nulla convenientia in operibus nec in affectu erat sibi et sathane cum sathanas displicere cuperet quos ipse colligebat. **N**otandum insuper quod miraculorum quodammodo non sunt

vera h̄ fantastice sc̄a q̄b̄ ludificat h̄o vt videat̄ a
 liq̄ qd̄ nō ē Quedā vero sūt vera sc̄a h̄ non vere
 h̄nt rōem miraculī q̄ sūt virtute aliq̄ naturalī
 carū Et hec duo p̄nt fieri p̄ d̄ones Sed vera mi
 racula non possunt fieri nisi virtute diuina Ope
 ratur enim ea deus ad vtilitatem hominū et h̄
 dupl̄e Vno quidē mō ad veritatis p̄dicatē confir
 mationē Et h̄ hunc modū p̄nt etiā miracula ma
 li facere Vnde Mat. xij. Nōne i noie tuo p̄phāui
 m̄ et in noie tuo d̄onia eiecimus . et in nomina
 tuo virtutes multas fecimus . et tūc confitebor il
 lis q̄a nūq̄ noui vos Sup̄ quo dicit Iero. Pro
 phetare vel virtutes facere et demonia eicere int̄
 dū nō ē ei? meriti quī opatur . h̄ inuocatio noīs
 xp̄i hoc agit vt homines deū honorent . ad cui?
 inuocationem sūt tanta miracula Alio mō addē
 mōstrādū sc̄itatē alicui? Et sic sūt miracula a sc̄is
 tm̄ vel in vita eoz vel p̄ mortē huc p̄ eos huc p̄
 alios Ie^s em̄ act. xix. q̄ de? fecit virtutes p̄ ma
 n̄ pauli et etiā desup languentes vel languidos
 deferebantur ei? sudaria . ⁊ recedebāt ab eis lan
 guozes Et sic etiā nichil prohibet p̄ aliq̄ p̄cōrē
 mācula fieri p̄ aliq̄ inuocationē alicui? sc̄a q̄ tū
 miracula nō dicūtur illi facere . h̄ ille ad cui? sc̄ita
 tē demōstrādā hec fierēt **¶** De xp̄i t̄nsfigurācōe

¶ Tertio decimo videamus de christi transfi
 guratione De qua dicitur Mat. xvij. Et p̄
 sep̄ dies assūp̄it ih̄s petrū iacobum et iohānem

frēm eius ⁊ deduxit illos in mōtē excellū seorsū
et transfiguratus est ante eos Vbi tria p ordinē
possumus notare videlicet claritatē xp̄i trāsfigu
rati glōsam appitiōem moyh et helye miraculo
sam delcōem discipuloꝝ gaudiosam Primū ibi
et resplenduit facies ei? sicut sol Vbi dicit Jero.
Qual futur? tpe iudicij tal' apparuit apl'is Ad
r? eundētiā sciēdū qd claritas illa fuit claritas
glōe q̄tū ad essentiā n̄ q̄tū ad modū eēndi Claritas
ei corporis glōsi diriuat' ab aīe claritate sicut di
cit aug? Et filie claritas corporis xp̄i diriuata est
in trāsfiguracōe a diuinitate ip̄i? vt dān dicit et
a glā aīe ei? alie tñ q̄ in corpore glōificato Nā
ad corpus glōificatū redūdat claritas ab amā
sicut qdā qualitas pmanēs. h̄ ad corp? xp̄i i trāsf
figuratione diriuata ē claritas p modū cuiusdā
passionis transeuntis. sicut cū aer illūiat' a sole
Et ē filie q̄tū ad aīā; de visione quā habuit pau
lus Vnde ille fulgor tūc in corpore xp̄i apparens
miraculosus fuit. sicut illud qd ambulauit super
vndas maris Vnde nō ē dicēdum sicut Hugo d
scō victore Dicit qd xp̄s assūpfit dotes claritatis
in trāsfiguracōe. agilitatis in ābulando sup ma
re. subtilitatis egrediendo d virginis vtero clau
so. qd dos noīat qdā qualitātē imanentē corpori
glōioso h̄ miraculose hūit ea q̄ p̄tinet ad dotes
Sciēdū vero qd tria describūtur cir ea hāc trāsf
figurationem scilicet t̄pis oportunitas. discipu

locū numerositas . et loci cōgruitas . i . qñ . corā q̄
 bus et vbi sc̄a est . quod a misterio nō vacat P̄
 mū ibi post sex dies Vbi dicit origenes . Mistice
 cū aliqs transcenderit sex dies . i . om̄s mūdi p̄tes
 sex diebus sc̄as p̄t gl̄am verbi di asp̄icere et ihm̄
 transfigurati ante oculos cordis sui videre . Dñi
 las enim habet verbū dei formas apparēs vnicū
 q̄ . s̄ q̄ vidēti exp̄dicere cognouerit et nem̄i supra
 id qd̄ caput semetipm̄ ostendit Sc̄dm̄ ibi Al̄sūp
 sit petrū et iacobū et ioānē Per qd̄ da' intelligi
 vt dicit raban' . q̄ qui nunc h̄c sc̄e trinitatē incor
 rupta mente seruant . tūc eterna ei' visione letā
 tur Tertium ibi . Et duxit illos in montē excel
 sū seorsū In quo ostendit vt dicit Remigi' q̄ ne
 cesse est omnibus quā deū cōtēplari desiderant vt
 nō in infimis voluptatibus iaceant . s̄ amore su
 p̄noz sp̄ ad celestia erigantur Et vt ostēdat dis
 cipul' quati' gl̄am dominice claritatis . nō in hu
 ius secl'i p̄fūdo querāt . s̄ in celestis b̄titudis reg
 nō Ducūtur at̄ seorsum qz sc̄i viri toto aīo et fidi
 mtētiōne separati sūt a malis fundit' qz separa
 bunt̄ in futuro Sc̄dm̄ principale tangit̄ ibi Et
 apparuerūt illis moyses et helyas cū eo loq̄tes
 Vnde Iero . Considerandum est qz scribis et pha
 rizeis de celo h̄ḡ petētibus dare nolūt . hic vro
 vt apostolorum augeat fidem dat signū de celo .
 helyas ad mundum descendente quo ascenderat
 et moysē ab inferis resurgente Quod non est hic

intelligendum q̄ anima moyſi corpus ſuū reſūp
ſit h̄ q̄ anima ei? apparuit p̄ aliqd̄ corp? aſſūptū
ſicut angeli apparent Helyas aut̄ apparuit in p̄
prio corpore non quidē de celo empirio ablat? h̄
de aliquo eminēti loco in q̄ fuāt igneo curru cap
t? **S**unt autē plures vōes quare moyſes ⁊ he
lias in mediū adducūtur vt dicit Crifol. Prima
eſt qz enim turbe dicebant ipſū eſſe helyā vel ie
remiam aut vnum ex p̄phis. capita p̄pharū ſecū
ducit vt ſaltem hic appareat dñi dr̄a et ſeruatorū.
Secda vt oſtendat ſe habere ptātē mortis ⁊ vite
et eſſe iudicē viuoz et mortuozum Moyſen at̄ iā
mortuū et helyā adhuc viuētem ſecū ducit. Ter
tia qz moyſes legem dedit helyas at̄ p̄ gloria do
mini emulatoz fuit. Vnde p̄ hoc q̄ ſimul cū p̄po
apparent. excluditur calumpnia iudeoz accuſan
tium p̄m tōz transgreſſozem legis ⁊ blaſphemū
dei ſibi gl̄am vſurpātem Quarta eſt qz volebat
q̄ discipuli ei? imitarentur moyſi māſuetudinē
et helye zelū **T**ertiū ibi bonū eſt nos hic eſſe di
glo. Si petrus videns clarificatam humanitatē
tantum gaudebat vt nūq̄ velit ab ei? viſione ſe
parari. q̄ putandum eſt de h̄is qui diuinitatem
videre meruerunt Dicitur Mat. ix q̄ nō ſciebat
q̄ diceret. ſ. p̄ ſtupore ſtagilitatis hūane vt dicit
Beda Sed hoc ſciebat q̄ ſoluz bonum hominis
eſt intrare in gaudiū domini ſui vt dicit Gloſa.
Remigi? Petrus qz voluit vt regnum celoz con

fructuaretur quod dominus promisit dare in celis
 errauit Etiam quod oblitus est se et socios suos et
 se mortales et absque gustu mortis voluit subiere
 eternam felicitatem. Et in eo quod in celesti conuer-
 satione tabernacula facienda putauit in qua do-
 mus necessaria non erat Cum scripsit sic. Tem-
 plum non vidi in ea

¶ De cena christi

¶ Martodecimo videamus de cena christi et insti-
 tutione dominici sacramenti corporis et san-
 guinis De quibus Mat xxvi. Cenantibus illis ac-
 cepit ihesus panem. et bene dixit ac fregit. dedit
 quod discipulis suis. d. Accipite et comedite. hoc est
 corpus meum. Et accipiens calicem gratias egit.
 deditque discipulis suis dicens. Hic est enim san-
 guis meus noui testamenti qui pro multis effu-
 detur in remissionem peccatorum Vbi notandum
 quod conuenit hoc sacramentum institutum fuit in cena. Pri-
 mo quod ratione continentie huius sacri continentem enim ipse
 christus in eucharistia sicut in sacro Et ideo quando christus in
 propria specie a discipulis recessurus erat. in sacramenta-
 li specie seipsum eis reliquit Sicut in absentia regis ex-
 hibetur eius veneranda ymago Vnde eusebius dicit.
 Quia corpus assumptum ablaturus erat ab oculis et
 illaturus syderibus necesse erat ut in die cene sac-
 ramentum corporis sui et sanguis consecraret nobis. ut
 cohereret iugiter per misterium quod semel offerretur
 in presentium Sed quod sine fide passionis nunquam potuit esse

salus h̄ illud rō in^o / Iustificati ḡtis p̄ grām ip̄h̄
et p̄ redēptionem que est in xp̄o ihesu q̄ p̄posuit
deus pp̄ciatorē p̄ fidē in sanguine ip̄h̄. ad ol
tētionem iusticie sue p̄pter remissionē p̄ceden
tū delōz Et iō oportuit omni tpe apud hōines
esse aliquod rēp̄sentatiū passionis dñice cuius
in veteri testamento p̄cipuū ē paschalis Unde ⁊
ap̄ls dicit p̄ma chor̄ v^o Pascha nostrū immola
tus est xps Successit enim ei in nouo testamen
to eucharistie sacram̄ qd̄ est rememoratiū p̄te
rite passionis. sicut et illud fuit future p̄figu
ratiū. Et ideo cōueniēs fuit imminēte passione
celebrato p̄ori sacramēto nouū instituere Tercō
qz ea q̄ vltimo dicūtur ab amicis recedētibz ma
gis memorie cōmēdā² p̄lectā qz tūc magis in flā
matur affcūs ad amicos Ea v̄ro ad q̄ magis af
ficim² p̄fidi² aīo ip̄munt Quia g^o vt b̄tus alex
ander papa dicit Nec in sacrificijs p̄t esse mag²
qz corp² et sanguis xpi. nec vlla oblatio hac po
tior Ideo vt in maiori veneratione habere² dñs
in vltimo recessu a discipulis hoc sacram̄ institu
it Et hoc ē qd̄ Aug² dicit in li^o ad ianuariū Sal
uator q̄ vehementi² cōmēdaret misterij illi² al
titudinē vltimū hoc voluit infigere cordibz ⁊ me
morie discipuloz a quibus p̄t passionē erat dis
cessurus **N**otandum qz hoc sacramentum ha
bet triplicem significationem. Vnā q̄cē resp̄ū p̄
teriti Inq̄tū. s. rememoratiū dominice passio

nis q̄ fuit x̄rū sacrificiū Et h̄ hoc vocat sacram̄
 Aliam aut̄ significatiōē h̄z resp̄cū rei presentis
 s̄. eccl̄astice vnitatis cui homine p̄ hoc sacram̄ cō
 gregant̄ Et h̄ hoc noia² cōio Dicit enī dam̄ iij^o
 li. q̄ d² cōio qz cōicam? p̄ ip̄m x̄po et qz p̄cipa?
 ei? sanguinē carnē et diuinitatē. z qz cōicam? et
 vniūc adiuicē p̄ ip̄m Tertiā h̄z resp̄cū futuri
 Inq̄tū. s̄. est p̄figuratiō fructiōis dei q̄ erit in
 p̄ria Et h̄ hoc viaticū d² qz p̄bet nobis viam illic
 pueniendi Et h̄ hoc d² etiā eucharistia. i. bō grā
 qz grā dei vita eterna vt d² Joā. vi^o Vel qz realē
 continet x̄pm qui est plen⁹ grā. D² etiā in greco
 mathaliph. i. assūptio. vt dicit dam̄. Per hoc ei
 filij diuinitatē assūim? Notandū etiā q̄ ip̄e x̄ps
 in cena sumpt̄ hoc sacram̄ qd̄ alijs sumendum
 tradidit Vnde Iero. dicit. et h̄etur de cōsec̄ dy. ij.
 Dñs ihesus ip̄e cōiua et cōiuuū ip̄e comedens
 et q̄ comedis Vnde sup̄ illud ruth. iij^o Cūqz come
 disse et bibisset dicit glo. q̄ x̄ps comedit z bibit
 in cena corporis et sanguinis sui sacram̄ cū disci
 pulis tradidit Vnde qz ip̄i cōicauerūt corpori car
 ni et sanguini et ip̄e p̄cipauit eis Vñ quidā
 metricē dixit Rex sedet ī cena turba cinct⁹ duo
 dena De tenet in manibus se cibāt ille cib⁹ Pos
 sumus aut̄ distinguere triplicē x̄pi cenā. videlz
 sacram̄talem sp̄ialem et eternalē De p̄ma dicit
 Apoc. xij^o Beati q̄ ad cenā nuptiarū agni v̄ti
 sūt Vere beati et in presentī p̄ grām et in futuro

per gloriā Unde sup illud Sap·vij^o Venērūt in
omnia b̄ piter cū illa dicit Glo· Qui p̄m corā
p̄cipit·noticiā omniū piter virtutū habet h̄ et in
futuro vitam eternam Hec est cena in qua x̄ps
lauat pedes discipuloꝝ suoꝝ·i· affc̄is mentē n̄rē
a p̄cc̄is venialibus· Quia in hoc sacramēto fit
transformatio hoīs ad x̄pm p̄ amorem Et q̄ fer
uori amoris p̄cc̄a venialia contrariantur q̄ q̄dē
feruor in hoc sacramento excitatur· Idē ex cōse
q̄ ti p̄cc̄a venialia dimituntur Unde Ber· In sa
cramento altaris anima celesti dulcedine inebri
at̄ p̄cc̄m veniale delet̄ hō in grā robora^r De ij d^r
apo·ij^o Ego sto ad ostiū et pulso Glo·i· cor clau
sū· si quis audierit vocē meam et aperuerit in ia
nuā introibo ad eū et cenabo cū illo Glo·i· fide et
c̄pe eiꝝ delectaboꝝ Hec cena mystice designata ē
Joā·xij·vbi d^r q̄ ante sex dies pasche venit ihe
sus in bethaniam fecerint at̄ ei cenā ibi et m̄tha
ministrabat Unde alc̄ im^o· Mystice cena d̄nica
fides ē eccl̄ie q̄ p̄ dilcōez opat̄ Martha ministrat
cū fidelis anima opa sue deuocōis domino ip̄dit
Lazar^o vnus erat ex disc̄p̄l̄is cū hij qui p̄
p̄ccōꝝ mortē resuscitati sūt ad iusticiā· vna cum
eis q̄ p̄mā serūt in iusticia & p̄ntia veritatis ex
tāt· et celestis gr̄e muneribus aluntur Et bene i
bethania celebratur Quia bethania interp̄ta
tur dom^o obie· naz eccl̄ia est dom^o obie De ij d^r
Luce xij^o Homo quidam fecit cenā magnā· Glo

•i. facietate eterne dulcedinis pparavit Nec e ce
 na in qua ioanes et quilibet elcus in quo est gra
 recubit a strepitu vite pntis Quia ut dicit Ber.
 Ibi e requies a laborib? pax ab hostib? . ameni
 tas de novitate . securitas de eternitate . suavitas
 de dei visione .

De passione xpi

Quintodecimo videamus de xpi passioe Pos
 su? aut ser notare circa xpi passionē . videli
 cet xpi patientis voluntatem . patiendi cōgruita
 tem . passionis acerbitatem . igno iohitate . et vti li
 tatem . et vltimū psepriū cecitate et pccū g uita tē
 De primo di^a Ma . liij . Oblat? est qz ipse voluit
 Ad cui? euide tiā sciendū qz moes xpi fuit nostre
 mortis cōformis . qd ē animā a corpe separari .
 Sz qm ad aliqd moes xpi a nra morte differēs
 fuit Nos enim morimur qz morti subiecti ex ne
 cessitate nature vel alicui? violentie nobis illate
 xps aut mortuus ē non ex necessitate nature vel
 alicui? violentie s; ex ptate et ppa voluntate Vn
 ipse dicit Joā . iij . Habeo ptatē ponendi animaz
 meā et iterū sumendi eā Hui? at differentie rō
 est qz naturalia voluntati nre non subiacent . Cō
 iunctio aut anime ad corpus naturalis est vnde
 voluntati nostre non subiacet qz anima co . porzi
 maneat vnita vel sepetur . qz qd at in xpo natura
 le erat totū volūtatē ei? subiacebat ppe dimitaq
 virtutē cui s; biecta ē tota na^a Erat g i ptate xpi

ut quod diu vellet anima eius vnica corpori maneret
et statim cum vellet separare ab eo. Quis autem diuine
virtutis iudicium centurio cruci christi assistens sensit
cum eum vidit clamantem exspirare. Per quod maxime
ostendebatur quod non sicut homines ex defectu nature
moriebatur. Non enim possunt ceteri cum clamore spiritum
emittere cum in illo mortis articulo vix etiam possunt
linguam palpitando mouere. Unde quod christus claman-
do exspirauit in eo naturam diuinam manifestauit.
Et propter hoc dixit centurio. Vere filius dei erat iste
luce christi. Bern. in sermone de passione. Vigilate.
Quis tam facile quando vult obdormit. Magna
quidem infirmitas mori si plane sit mori viret in
mensa. Solus preterea habuit animam ponendi que
solus eam preterea libere habuit resumendi. Impium huius
vite et mortis. Non tamen dicendum est quod iudei non
occiderent christum. Ille enim dicitur aliquid occidere que vitam
mortis inducit. Non enim mors sequitur nisi cum
mortis naturam vincat que vitam conseruat. Erat
autem in preterea christi ut natura eidem tunc cederet vel
resisteret quantum ipse vellet. Ideo ipse christus voluntari-
e mortuus fuit et tamen iudei occiderent eum.
Notandum vero quod voluntas patientis excludit
necessitatem coactionis. Quia ut dicit. Aug. in
li. de animalibus quod voluntas est animi motus
cogente nullo ad aliquid non admittendum vel adipis-
cendum. Unde non fuit necessarium christum pati necessi-
tate coactionis. Dicitur etiam aliquid necessarium ex

suppone finis quibus finis aut nullo modo aut non ita
 convenienter potest esse nisi tali fine presupposito Et sic
 necessarium fuit christum pati necessitate finis quod quidem
 potest tripliciter intelligi Primo quod ex parte nostra quod
 de per eius passionem liberati sumus hoc illud romae in
 Optet exaltari filium hominis etc. Secundo ex parte ipsius
 christi qui per humilitatem passionis meruit gloriam exalta
 tionis Iuce ultio. Optuit christum pati et ita intrare
 in gloriam suam Tertio ex parte dei cuius diffinitio est
 circa passionem christi pronuntiata in scripturis et prefi
 gurata in obseruantia veteris testamenti Et hoc est
 quod dicitur Iuce xxij filius hominis hoc quod diffinitum est va
 dit Et luce ultio Necessesse est impleri omnia que
 scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis de
 me Sciendum vero quod per dicitur filium tradidisse hoc
 illud romae viij Qui pro filio suo non peperit hoc pro no
 bis omnibus tradidit illum. Vbi duo significantur scilicet
 dei seueritas et bonitas Seueritas quidem quod peccatum
 sine pena dimittere noluit Quod significat apostolus dicens
 Qui pro filio suo non peperit Bonitas vero in eo
 quod cum homo sufficienter satisfacere non possit per aliquam
 penam quam patere satisfacere filium dedit ei Quod
 significat apostolus dicitur Pro nobis omnibus tradidit illum
 Vbi notandum quod hoc tria tradidit hoc per christum passi
 onem Uno quidem modo hoc quod sua eterna voluntate pro
 dinavit christi passionem ad humani generis libe
 rationem secundum illud Ieremias liij Dominus posuit in
 eo iniquitatem omnium nostrum Secundo in quantum

inspirauit ei voluntate pacienti p nobis infidē
do ei caritate Unde ibidē se^o Oblatus qz ipse wlu
it Tertio non ptegero ipm a passione sed expo
nendo pseqtibus Un ipse xps dixit De? de? me?
vt qd me dereliquisti De ij^o d^o Sapie viij Atti
git a fine vsqz ad finē fortiter qz Unde dicit Ber
Attingit a fine vsqz ad finē fortiter. i. a sumo ce
lo vsqz ad pmū inferni fortiter i inferno spoliādo
animas fortiter celo diuiciendo supbū. fortiter i
medio. s. in mundo supando malignū Et ibidem
Disponit omnia suauiter. in celo scōs anglos cō
firmādo in inferno captiuos a dyabolo liberando
in mundo uenūatos sub pccō redimēdo Potest
aut cōgruitas satisfaciendi attendi triplē. viz ex
tēpore et loco et ex genere passionis. De tpe d^o
Joā. xij. Ante diem festū pasche sciens ihūs qz
uenit hora ei? vt tranfieret ex hoc mūdo ad patēz
Unde in libro noui et ueteris testamenti d^o Oia
ppis lo cis et tpiibus gessit saluator. fuit etiam
cōueniens vt xps in etate iuuenili patere^o. tū vt
suā dilcōem magis cōmendaret. qz uisā suā nob
tedit qn erat in pfectissimo statu. tū etiā qz nō cō
ueniebat vt in eo appareret nature cōminutio. si
cut nec mōibus vt supra patuit. tū etiā vt in
iuuenili etate moriens et resurgens. futuram re
surgentium in seipso qualitātē pmonstraret Un
d^o ephē. iij. Donec occurramus omis in unitate;
fidei et agnitionis filij dei in uirū perfectum in

mensura etatis plenitudinis xpi De loco passionis
 dicitur Luce Non capit xpham pite extra iherlm
 fuit aut conueniens xpm pati in iherusalē. Pri
 mo quide qz iherusalē erat locus a deo elatus ad
 sacrificia offerenda . q quidem figuralia sacrifici
 a figurabant xpi passionem q est verum sacrifici
 um s illud Ephē. v. Tradidit semetipm hostiaz
 et oblationē in odorem suauitatis . Unde Beda
 dicit in quadā omelia Qz appropinquante ho
 ra passionis dmin? appinquare voluit loco pas
 sionis . s. in iherlm quo puenit ante quinqz dies
 pasche . i. decima luna s pceptū legis ad locū im
 molacōis duceba? Secdo virtus passionis ei? ad
 totū mūdū diffūda erat . in medio terre habita
 bilis pati voluit . i. in iherlm Vñ in p^o s De? aut
 rex nē ante sc̄la opatus est salutez in medio ter
 re . i. in iherlm que dicitur vmbilicus terre Ter
 tio qz hoc maxime conueniebat hūilitati ei? . vt fi
 cut turpissimū gen? mortis elegit . ita etiā ad hūi
 litatem ei? ptinuit qz in loco tam celebri confussi
 onem pati non recusaret . Unde Leo papa in ser
 mone quodam ephie dicit . Qui serui formam
 suscepit bethleē natiuitati preelegit iherusalem
 passioni Quarto vt ostenderet a pūcipib? popu
 li exortā esse iniquitatem occidētū ipsū i iherlm
 vbi pūcipēs morabant . voluit pati Unde dicit
 Ber. Cōuenerūt in ista ciuitate aduersus pūez
 sanctum tuum ihesum quem vnixisti herodes et

poci? pilat? cū gentib? et pplis isrl? Notanduz
insup qd xps pati voluit extra portā ppter tria.
Primo vt veritas rñderet figure Vnde d^r heb.
xiiij Quoz. n. aialū inferē sanguis p pccō isrlā
p pōtificē hoz corpa cremāt extra castra Pzopē
qd z ihūs vt sanctificat? populū p suū sanguinē
extra portā passus ē Scdo vt daret nobis exem
plū exēdi a mūdāna cōuersacōe. Vñ ibidē sub
dit Exeam? ergo ad eū extra castra i pperū ei?
portātes Glo. Exeamus extra castra. i. cōuersaci
onez sclariū Vel h̄ Glo. Voluptates cozpm mor
tificantes mēbra cū vitijs z cōcupicētijs ad eum
imitandū non dico portantes patienter vt ipse i
pperū ei? .i. passionem crucis. q̄ vide^r eē i ppe
riū infidelibus. nobis autē sc̄ifica^o et redēp^o. Terti
o vt Crisost. dicit in s̄mone de passiōe domini No
luit dñs pati sub tecto nō i tēplo iudayco ne iu
dei subtraherēt sacrificium salutare Nec putat?
p illa tm̄ plebe oblatū. Et ideo foras citatem fo
ris muros vt scias sacrificiū esse cōe qd toti? ter
re est oblatio qd cōis est purifica^o. De genere pas
sionis d^r philipp^o ij. Humiliauit semetipm fact?
obediens vsqz ad mortē mortē autē crucis fuit
autē cōueniens xpm pati hoc gen^o mortis Pzio
quidem q̄tum ad humilitatis exemplum Vnde
apls notabiliter dicit qd humiliat semetipsum
Vbi dicit Glosa. Quāta humilitas. hūiliauit se
christus vsqz ad incarnationem. vsqz ad mortali

tatis humane participationem. vsq; ad dyaboli
temptationem. vsq; ad ppl. irrisionem. vsq; ad
sputa vsq; ad vincula. vsq; ad alapas et flagel
la. vsq; ad mortē crucis q̄ ignoīshor ē ecce hūili
tatis hēm? exemplū supbe medicamentū. q̄ er
go intumescis hō o pellis morticina. q̄ tenderis
o sanies fetida q̄ inflaris. princeps tuus hūilis
est tu supbus caput hūile est membrū supbum.
Secdo q̄tū ad satisfacionis medicamētū Dicitur
em̄ Sap̄ rli. In quo quis peccat p hoc et torque
tur Adā vero i ligno peccauit Gen. ij. Unde xps
ligno crucis se affligi pmisit vt exsolueret q̄ non
rapuit Unde Aug. in quodā sermone de passione
Contēpfit adā pceptū accipiens de arboze sed
q̄q̄ adā pdidit xps in cruce inuenit. Tertio q̄tū
ad salutis sacram̄ vt ad similitudinē mortis ei?
moerem? vita carnali et q̄ spūs noster in super
na eleuaret Unde Joā. xij Ego si exaltat? fuero
a terra omnia trahā ad meipm Aug. i. spm̄ ani
mā et corpus De hoc sacramto cruc̄ d̄ in glosa
sup illud eph. ij. Ut possitis cōprehendere cū om
nibus sanctis q̄ sit latitudo lōgītudo sublimitas
et p̄fūdū Non frustra tale genus mortis elegit
in qua latitudinis longitūdinis alitudinis et p̄fū
ditatis mgē existeret Nā latitudo est trāuersū
lignū quod ad bō opa ptinet. qz ibi extēduntur
manus. longitudo ab ip̄o trāuerso ad terrā tē
dit pbi corpus crucifigitur et quodāmodo stat.

et ipsa statio perseverantiam figit. Altitudo est qd
ab ipso sursum versus caput eminet Per qd figit
supernoam expectatio Profundum vero est in
illa pte que supra terre occulta Unde totum illud figit
pfunditate gratie. quarto qz hoc genus mortis
plurimis figuris rñd; Unde Aug? in sermone de
passione De diluio aquar humanum genus liba
rauit archa lignea. de egipto si populo recedente
moyses virga mare diuisit. pharonem pstrauit et
pplm redemit Ideo moyses lignum in aquam misit
et amarā aquar in dulcedinem commutauit. Ex lig
nea virga de spūali petra salutar vnda pferunt
Et vt amalech vinceret contra virgar moyses ex
panis manib; extēditur. vt hīs omnib; ad crucis
beneficiū quāsi per quosdam gōs veniat De ter
cio viz de passionis acerbitate d^r Tereñ. i°. O vos
omnes qui trāsit per viam attendite et videte si ē do
lor sicut dolor me? **N**otandum vero qz acerbitas
pene vel passionis creabat in ppo timorem tristitiā
et dolorem **D**e timore d^r Mat. xiiii°. Cepit Ies?
pauere et tedere Unde Dam. Oia que a non esse
ad esse deducta sunt a cōditore existēdi naturalē
desideriū habēt et nō existere naturalē fugiūt Et
deus ergo verbū homo scūs habuit hoc desideriū
quod demonstrauit per escam potū et sompnū quib;
scilicet cōseruat vita viuere desiderās et naturalitē ē
experientia horum factus et contrario desiderans
corruptionis amotionem Unde tempore passiois

quaz voluntarie sustinuit habuit modestis timorē
et naturalem tristitiam Est em̄ timor naturalis
nolēte anima diuidi a corpore ppter eā que a p̄n
cipio a cōditore iposita ē naturalez familiaritatē

T Ad hui⁹ vero euidentiam sciēduz q̄ timor cau
satur ex apphensione futuri mali que quidē app
henho si om̄modā certitudinēz habeat nō inducit
timorē Unde p̄hs dicit in .ij. rethorice Q̄ timor
non est nisi vbi est aliqua spes euadēdi Naz q̄n
nulla est spes euadēdi apphēditur maluz vt p̄hs
et sic magis causat tristitiaz q̄ timorem Sic er
go timor pōt cōsiderari q̄tum ad duo Uno modo
q̄tū ad hoc q̄ appetit? sensitiu? naturalit̄ r̄fugit
corporeis lesionem Per tristitiā si sit p̄sens ⁊ per
timorē si sit futura Alio modo pōt cōsiderari scdm
certitudinem futuri euent? sicut q̄n nocte time
mus ex aliquo somitu quasi ignorātes q̄ hoc sit
Et q̄tū ad hoc timor nō fuit in x̄po Unde Dam
dicit in .ij. li. qd̄ vero d̄ p̄. xxviii. Iust? q̄i leo
cōstēs abh̄ timore erit Intelligēdū ē q̄ timor ipoz
tat p̄cāz passiōez autētim̄ hōiez a bono v̄is Et sic
nō fuit in x̄po h̄ lo. h̄ p̄passionez vt Iero. dicit
Ite illd̄ Aug? Q̄ h̄g. perfectionis ē abh̄ timore
esse intelligēdū ē de timore huili nō de naturali

T De tristitia d̄ Mat. xxvi. Tristē est aia mea
vsq; ad mortē Unde Ambro. in .ij. de trinitate
Cōstēt tristitiā noio q̄ cruce p̄dico Ad c? euidenti
am sciendum q̄ sicut dolor sensibilis est in appe?

titu sehtiuo. ita et tristitia Sz differentia est scd;
motim su obiectu Na obiectu su motm doloris
e leho sensu tact? percep Obiectu; vero su motm
tristicie est nociuū huc malū interi? huc p rōne
huc p ymaginacōez Potuit aut iteri? anima xpi
cōphēdere aliq? vt nociuū et q? ad se sicut passio
ei? et mors. et q? ad alios sicut casus discipuloz
et pccm iudeoz occidētū ipm Unde potuit in eo
esse vta tristitia h scdm passōez vt dicit Iero
Mgnitudo vero hui? tristicie p̄t per̄edi ex eb?
Pri? q̄tē ex ei? causalitate q̄ fuit primo q̄tē oia
pccā generis hūani p̄ q̄bus satisfaciebat Unde
in ps. Tōge a salute mea verba delictōrū meorū
Glo. Delicta sūt cā quare tōge es a salute mea
Secdo spālē casus iudeoz et alioz in mortem
ei? & linq̄tū & p̄cipue scādalu discipuloz De q̄
d? Mat. xvi? Oēs vs scādalu patiēti q̄. Ter
tio amissio vite quā dilexit marie pp̄t ei? digni
tate Dicit em̄ phs in tertio ethicoz Q̄ virtuos?
tāto pl? diligit vitam suam q̄to scit eaz esse me
liorez Unde in p̄sona xpi d? Iere. xij. Dedi dilcāz
aiam meā in manib? inimicoz meoz / Secdo pp̄t
dit magnitudo hui? tristicie ex aie pceptibilitate
Ipsa em̄ efficacissimē apphēdit oēs causas tristicie
Tertio pp̄dit in alijs hui? mgnitudo ex ei? pu
ritate Na mitigat tristicia interioz et ext. dolor ex
terioz in alijs ex aliqua cōsideracōe rōis per aliq?
diciuatiōē seu redundāciāz a vicib? superiorib?

ad inferiores quod non fuit in christo patiente. quia virtus
 ipsa virtutum permittit agere quod summum christum esse
 ut dicitur dicitur. **N**otandum vero quod virtus moralis
 aliter mitigat tristitiam interiore et aliter dolorem
 exteriori. **T**ristitia enim interiore dicitur
 imitari dicitur in ea medium constituendo sicut in propria ma
 teria. **M**edium autem in passionibus virtus moralis con
 stituit non secundum quantitatem rei sed secundum quantitatem passionis
 nis ut scilicet passio non excedat regulam rationis. Et quia sto
 yci reputabant quod nulla tristitia esset ad aliquid utile
 Ideo credebant quod totaliter a ratione discordaret et per
 consequens totaliter esse sapienti vitanda. Sed secundum
 rei veritatem aliquam tristitia laudabilis est ut Augustinus
 probat in libro de civitate dei. **Q**uia scilicet procedit ex seculo amo
 re ut patet cum quis est de propriis peccatis vel alienis
 Assumit etiam ut utilis ad finem satisfactionis pro
 peccatis secundum illud secunda Corinthios vij. **Q**ue secundum deum
 est tristitia penitentiam in salutem stabilem operatur.
 Et ideo christus ut satisfaceret pro peccatis omnium hominum
 assumpsit tristitiam maximam quantitatem absoluta non
 tamen excedente regulam rationis. **D**olorem vero exte
 riorem sensus tactus virtus moralis dicitur non mi
 nuere quia talis dolor non obedit rationi sed sequitur corporis
 naturam diminuit tamen ipsum in dicitur propter redun
 dantiam a viribus superioribus in inferiores quod
 in christo non fuit ut dictum est. **N**otandum vero quod su
 perior ratio in christo tristitiam de primorum defectibus
 habere non potuit. Quia enim superior ratio plena

dei visione frueba? hoc modo apprehendebat qd ad
alioz defect? pertinet. scdm qd in diuina sapia co
tinetur scdm qua deceter ordinatu consistit et qd
aliquis peccare permittit et qd p peccis punie. Et
idco nec anima xpi nec aliqs beatus videt deū de
primoz defectib? tristitiaz habere potest. Sed
autē ē in viatorib? quā ad rōnem sapie vidēdum
nō attingūt. Sic ergo de eis de qb? xps dolebat
scdm sensū et ymaginationez et rōnez inferiorē
scdm rōnem superiorē gaudebat. In qtuor ea ad
ordinem diuine sapiētie referebat. De dolore d^r
Ysa. liij. Vere lāguozes nrōs ipse tulit et dolozes
nostros ipse portauit. Berni. Volue et reuolue cor
pus dominicū et nō inuenies i eo nisi cruozē et do
lozem. **A**d cui? euidentia sciēdū qd ad veritate do
lozis sensibilis requirit lesio corporalis et sensus
lesionis. Corpus autē xpi ledi poterat qz eāt passū
bile et mortale nō defuit ei sensus lesionis qm aīa
xpi habet omnes potētias naturales. Unde nulli
dubiū dē esse qm in xpo fuerit verus dolor. Magni
tudo vero hui? doloris p̄t perpēdi ex trib? Primo
ex ei? causalitate q̄ fuit lesio corporalis q̄ habuit
acerbitatem magnam. tum ppter generalitatem
passionis. qz a planta pedis vsq; ad verticez non
est in eo sanitas vt d^r Ysaye pmo. tū etiā ex ge
nere passionis qz mors confixozū in cruce ē acer
bissima. qz cōfigūtur i locis neruosis et maximo
sensibilibus scilicet manibus et pedibus et ipsum

pōus corporis pēdētis augeat cōtinue dolorem.
 Ad hoc etiā facit doloris diuturnitas. qz nō sta-
 tim moriūtur sicut illi qui gladio interficiūtur.
Secōdo perpedi potest mēgntudo doloris ex percep-
 tibilitate patiētis. Nam et scdm corpus erat op-
 time cōplexionat? cū corpus ei? fuerat formatū
 miraculosa operatione spūs scī. sicut z alia per mi-
 racula facta sūt alijs potiora vt Criso? dicit De
 vino em̄ qd pps de aqua in vinuz in nuptijs. Et
 ideo in eo vigit maxime sensus tactus. ex cui?
 participatione se² dolor. Tercio perpedit mēgnti-
 tudo doloris ex eius puritate. sicut etiā sup̄dem
 est de tristitia. **N**otādū vero qd innocētia pati-
 entis uniuert dolorem passionis q̄tū ad numerū
 qz nocēs dolz. nō solū de pena s̄ etiā de culpa. In-
 nocēs aut soluz de pena. qui tñ dolor in eo auge²
 ex innocētia inq̄tū apphendit nocumētuz illatū
 vt magis indebitū. Vnde etiā alij sūt magis rep-
 hēnsibiles si ei nō patiant̄ scdm illud. **plv.**
Iust? perit z nō ē qui recogit? i corde suo. **O**trū
 vero pps passus sit scdm totam animā. notandū
 qd to^m d² respectu p̄tium. ptes vero anime dicūt
 potentie eius. Similiter cōsideranduz qd duplex
 est passio anime. Una quidē ex pte corporis hinc
 subiecti. Alia vero ex pte obiecti. quod i aliqua
 potentiarum eius considerari potest. Nam poten-
 tia visua patitur quidēz ab obiecto sicut auz ab
 excellenti visibili visus obaudis. Ex parte vero

organum sicut cum lesa pupilla visus exortat. Si ergo consideret passio anime christi ex parte corporis sic tota patiebatur et secundum essentiam et secundum potentias nam tota essentia anime coniungitur corpori ita quod tota est in toto et tota est in quolibet parte eius. Et ideo corpore patiente tota anima secundum essentiam patiebatur in essentia vero anime omnes potentie radicantur. Unde relinquitur quod corpore patiente quolibet potentia quod dicitur patiebatur. Si vero consideret passio anime christi ex parte obiecti sic non omnes potentie anime patiebatur sed tantum vices inferiores que circa temporalia operabatur in quibus inueniebatur aliquod quod erat causa doloris sed hoc superior ratio non patiebatur ex parte sui obiecti scilicet dei quod non erat ei causa doloris sed delectationis et gaudij. Hinc vero dicendum est de fruitione quod tota potest intelligi et secundum essentiam et secundum eius potentias. Si autem intelligatur secundum essentiam sic tota fruebatur in quantum est subiectum superioris partem anime cuius est frui diuinitate ut sicut passio ratione eentie attribuitur superiori parti anime. Ita et e converso fructio ratione superioris partem anime attribuitur essentie. Si vero accipiamus totam animam ratione omnium potentiarum eius sic non tota fruebatur nisi dicitur quod quod fructio non potest esse actus cuiuslibet partem anime nisi per redudantiam quod dicitur christus erat viator non habebat redudantiam gratie a superiori parte in inferiori parte nisi ab anima in corpore. Sed quod nisi e converso superior pars anime non impediatur circa id quod est sibi proprium per inferiori consequens est quod superior pars anime perfecta

fruebatur patiente xpo Notandū vero q̄ tristi-
 cia que erat in anima xpi non erat cōtraria frui-
 cōis gaudio. tū qz morāt eidē s̄ idē s̄ vel in diuerb̄
 potentijs vel in eadē sc̄dm diuersam opacōem. tū
 etiā qz non erāt de eodē. tū etiā qz vnū erat mate-
 ria alteri? hcut accidit in penitēte. qui dolet et in
 dolore gaudet De iij. s. de passionis ignominiosi-
 tate d̄ sapie ij. Morte turpissimā cōdēpne? eū. glo-
 vi. crucis. que vsqz ad passionem xpi reoz fuit.
 nunc trophe? est victorie. ecclie gla Aug. Crucy
 xpi que erat suppliciu latronū nūc trāsijt ad frō-
 tes ipator. Si de? cōtulit tantū honorem suppli-
 cii q̄ cōferet seruo suo Notandū vero qz passi-
 o xpi fuit ignominiosa. tū p̄ter ignominiosū locū Jo-
 an. p̄p. Bauians sibi crucē exiuit in eū qui dicit̄
 caluarie locū Jero?. Extra vrbes em̄ et extra por-
 tam loca sūt in quib? trūcāt capita dāpnator et
 caluarie. i. decollator sumplere nomen. Propte-
 rea aut̄ ibi crucifix? est ihūs. vt vbi p̄zi? erat a-
 rea dāpnator ibi erigerentur vrilla martirum
 tū etiam p̄ter ignominiosū suppliciu Dent. xxi.
 Maledictus omnis qui pendet in ligno Glo. sup
 aplm Gal iij. dicit. qz hec pena ceteris abiectio-
 et ignoiosior erat Jero in dentronoio dem̄ est qz
 suspensus in vrspica deponeretur. Est aut̄ duplex
 maledictio vt d̄ ibidem in glosa. s. culpe et pene
 Vnde et maledem̄ duplē p̄t intelligi. s. actiue et
 passiue. i. sc̄dm culpā et penā. Sulcepit at̄ xpus

in reatu supplicii nostrū vt tñ solueret reatū nřz
z fiet et suppli^m nřz. tñ et p̄t ignoiosū cōsōrtū
ū Psa. liij Et cū scelerat̄ reputat̄ ē Iero? Sicut
em̄ p̄ nob̄ maledc̄m cruc̄ sc̄is ē x̄ps. sic p̄ ōniū
salute quasi noxi? inter noxios crucifigit̄ Hoc e
ciā a misterio nō vacat Dñ aug? sup̄ ioāne Ipsa
crux si attēdas tribunal fuit. in medio em̄ iudi
ce constituto vn? latro qui credidit liberat? est
alter qui insultauit dāpnatus est. Jā significabat
q̄ sc̄tus esset de viuis et mortuis. alios positur?
ad dexteram et alios ad sinistra. Ber. sup̄ Mat.
Latrones q̄ cū domino crucifigi sūt significat̄ eos
qui sub fide z confessione x̄pi vel agonē martirij
vel quelibet artioris discipline instituta subeunt
S; qui hec p̄ eterna gl̄a gerūt dextri latronis
fide designat̄. Qui vero hūane laudis intuitu si
nistri latronis mentē imitat̄ et actus De quito
videlicet passionis vtilitate d̄ in psalō De? autē
rex noster ante secula opat? est salutē in medio
terre. i. in iherl̄m q̄ d̄ vmbilicus terre & glo. Est
ergo vtilitas passionis x̄pi sal? x̄piani **N**otan
dū q̄ passio x̄pi causabat salutē nr̄am multis mo
dis Vno mō p̄ modū meritū Philip̄ in? p̄pter qd̄
deus exaltauit illū Vnde Aug? Hūilitas passiois
x̄pi claritatis est meritū Claritas passiois hūili
tatis p̄miū est Crist? vero clarificat? est. non so
lū in seipso sed etiā in suis fidelibus vt ipse dixit
Joānis xvij. Ergo videtur q̄ ipse meruerit salu

te suoz fidelium. **S**ciendā insup q̄ ad meritū qua
 tuoz requiruntur et sufficiunt. Unū est q̄ agēs sit in
 statu merēdi. Alterū ē forma p̄ quā h̄z op̄? p̄mio
 dignū. s. caritas. Tertiū ē q̄ ipsa actio sit volūta
 ria. z in ptate agētis et de genere bonozū. Quar
 tū est finis deint? intent? p̄ actionē. Hec quatuoz
 fuerūt in x̄po. Unde ipse potuit mereri. **A**liomō
 causabat passio x̄pi salutē. s. p̄ modum satisfacti
 onis. Unde ex p̄sona ei? d̄r in p̄o. Que nō rapui
 tūc exsoluebā. q̄ nō peccāui et penas dedi. Ad cu
 ius euidētiam sciendū q̄ ille p̄ se satisfacit de of
 fensa qui exhibet offēso illud qd̄ eque vel maḡ
 diligit q̄ odāt offēnsā. Christ? aut̄ ex caritate et
 obia patiēdo magis aliq̄ dō exhibuit q̄ exige
 ret recōpensatio toti? offēnsē generis hūani. Pri
 mo q̄dē p̄pter magnitudinē caritatis ex qua pa
 tiebatur. Secdo p̄pter dignitatē vite sue quam p̄
 satisfactiōne ponebat q̄ erat vita dei et hominis.
 Tertio p̄pter gratialitatem passionis et mag
 nitudinē doloris assūpti. Et ideo passio x̄pi non so
 lum sufficiens s̄ z habundans fuit satisfactio p̄
 peccāis generis humani. s̄ illud p̄ma Joā. ij. Ipse
 est p̄piciatio p̄ peccāis nostris. p̄ nostris nō tantū
 s̄ etiā p̄ totius mundi. Itē aliomō causabat pas
 sio x̄pi nrām salutē. s. p̄ modū sacrificij. Dñ ephe
 sos quinto. **C**hristus dilexit nos et tradidit
 semetipsum pro nobis oblationem z hostiaz deo
 in odozē suauitat̄. Quia vero hūanitas x̄pi opa²

In virtute diuinitatis sacrificiū istud efficacissimū
fuit ppter quod aug⁹ dicit in iij^o de trinitate q^d
quatuor sūt in omni sacrificio. s. cui offeratur aq^{ue}
offeratur. quod offerat p quo offerat. Idē Ipe v
n⁹ et vtriusq^{ue} mediator p sacrificiū pacis reconcili-
liās deo vnū cū illo manēs cui offerebat vnū in
se facere p q^{ui} offerebat vnus ipse esset q^{ui} offere-
bat et q^{ui} offerebat^{ur}. Idē in eodē Quis tā congruēt
ab hoīb^{us} sumeret q^{ui} p eis offerret^{ur} q^{ui} hūana ca-
ro. z q^{ui} tā aptū fuit imolacōi q^{ui} caro mortalis. z
q^{ui} tā mūdū p mūdandis vicijs mortaliū q^{ui} sūt con-
tagione carnalis cōcupie caro nata in vtero vir-
ginali et q^{ui} tā grē offerri et suscipi posset q^{ui} caro
sacrificij nū corp^{us} effem^{us} sacerdotis nū. | Notan-
dū vero q^{ui} hō indiget sacrificio ppter tria Vno
q^{ui} dā mō ad remissionē peccā. Vn ap^{osto}l^{us} dicit heb. q^{ui}n-
to Q^{ui} ad sacerdotē p^{ro}tinēt vt det sacrific^{ium} p peccā
Secdo vt hō in statu grē cōseruet sp^{iritu} deo inherēs
in quo ei^{us} pax et salus cōsistit. Vnde z i veteri le-
ge imolabat^{ur} hostia pacifica p offerentiū salute
vt h^{ic} l^{eu}itic p^{ri}mo Tertio ad h^{oc} q^{ui} sp^{iritu} hoīs per-
fēc^{us} deo vniat q^{ui} d^{icitur} maxime ecit in gl^{oria} Vn in vete-
ri lege offerebat^{ur} holo caustū quasi totū incensū
vt d^{icitur} l^{eu}itic. p^{ri}mo Nec autē p humanitatē xpi nob^{is} cō-
feruit Nā p^{ri}mo q^{ui} d^{icitur} p eū nrā peccā remissa sūt s^{ed} il-
lud Joā. iij^o Tradit^{ur} ppter delicta nrā Secdo gr^{atia}
tiā nos saluatē p ip^s accipi^{unt} s^{ed} illud Heb. v^o fac-
t^{us} ē omnib^{us} sibi obipātib^{us} cā salutē eterne. Ter

cio per ipsum perfectione; glorie adepti sumus
 sed; illd Heb. iij. Habem? fiducia per sanguinez
 eius in introitu scōz. i. glam celestē Et ideo ipse
 xps inq̄tū hō nō solū fuit sacerdos s; hostia p̄fca
 Dil existēs hostia p̄ pccō et hostia pacificatorz
 z holocaustū It̄ alio p̄ mo^m redēpcōis. 7. pe. p̄mo
 Nō corruptibilib? auro vl' argēto redēpti estis
 de vana vr̄a cōsacōe pat̄ne tradicōis s; p̄cioso
 sanguine. i. agni imaculati et cōtatiati Jesu xpi
 Glo. Quāto mai? p̄cium est quo redēpti estis a
 corruptōe vite carnalis. tanto magis timere dēt
 ne reuertēdo ad corruptelā vicōz aīm vr̄a redēp/
 toz. is offēdat? Berni. Tot? hq̄ dē iste mundus ad
 v̄m? aīe p̄ciū estiarī nō p̄t. Nō em̄ p̄ toto mūdo
 aīam dāt dē? quā p̄ hūana aīa dedit Sublimi?
 ergo aīe p̄ciū est q̄ nō n̄ sanguine xpi redimī p̄t
 Idē Agnosce homo q̄ nobilis anima tua ē. et q̄
 ḡua fuerūt eius v̄nēra p̄ quib? necesse fuerit
 xpm dominū vulnerari. si nō hec ad mortē z mor
 tē sempiternā nūq̄ p̄ eoz remedio dei fili? more
 rē. Ad hui? euidētā sciendū q̄ duplē p̄ pccm̄
 homo obligat? erat Pzi^o q̄dē hūitate p̄cā Quia
 q̄ facit pccm̄ seru? ē p̄cā vt d^r Joā. viij. Et scda
 p̄t ij^o A quo quis superat? est eius seru? addict?
 est Quia g^o dyabol? hōirz supauerat inducēdo
 eū ad pccm̄ homo seruituti dyaboli addict? erat
 Scdo q̄tū ad reatū p̄ne quo hō erat obligatus
 scdm̄ dei iusticiam. Et hec est seruit? quedā Ad

seruitutem enim patet q̄ aliquis patiat q̄
non vult cū liberi hominis sit vt̄i seip̄so vt̄ vult
Quia ergo passio x̄pi fuit sufficiens ⁊ superha-
būdās satisfactio p̄ peccō ⁊ reatu hūani generis
ei? passio fuit quali quoddā p̄cium per quod libe-
rati sum? ab vtraq; obligatione Nam ip̄a sat̄s-
factio qua quis satisfaciat p̄ se siue p̄ alio p̄ciuz
q̄ddā dicit̄ quo se redēmit a peccō et a pena sc̄dm
illud Dan̄. iiii^o Peccata tua elemosinis redime-
Christ? q̄dē satisfecit nō pecuniā dando aut aliq̄
huū? sed dando illud quod fuit maximū. s. seip̄m
pro nobis Et ideo passio x̄pi dicit̄ esse nr̄a redēp-
tio Si vero alicui videat̄ q̄ null? emit vel redi-
mit quod suū esse non desinit et hō nō desijt esse
dei Dicēdū q̄ homo dicit̄ esse dei dupliciē Vno
modo inq̄tū subici^a p̄tati ei? et hoc mō nō desijt
esse dei sc̄dm illd Dan̄. iiii^o Dñat̄ excell? in reg-
no hoīm et cuiūq; voluerit dabit illud Alio^o pre-
mionem caritatis ad deū sc̄dm q̄ dī^r Rom. viij.
Si q̄s sp̄m x̄pi nō habet hic nō ē ei? Pri^o ergo
modo nūq; desijt esse dei Secūdo mō desijt esse dei
per peccm Et iō inq̄tū fuit a peccō liberat? a x̄po
passio satisfaciēte dicit̄ p̄ passiōez x̄pi esse redēp-
tus **N**otādū insup q̄ per passiōez x̄pi cōsecuti
sum? culpe remissioez/ pene remissioez/ a potesta-
te dyaboli liberatioez/ Ianue celestis apertioem
et dei recōsiliatōez De culpe remissione facta per
x̄pi passiōez d^r Apoc. i^o Dilexit nos ⁊ lauit nos

a peccatis nostris in sanguine suo Unde Bernardus?

Triplex peccatū viet? etud expugnat. **P**rimus

 originalis qd nō solum personam infecit sed etiā

 naturam. **S**cdm personale graui? quidē/ cū iam

 lapatis habentis exhibem? vndiq; mēbra nostra

 arma iniquitatis. **T**erciu? vero singulare graui?

 simū quidē/ qd commissū est in dominū maiestatis

 cū vici impij dominū occidit. **H**oc peccm̄ xps in se

 ptulit qui seipm̄ fecit peccm̄ vt de peccō dāpnaret

 peccatū. **P**er hoc em̄ de peccm̄ tā originale q̄ pso

 nale deletū est/ et per ipm̄ qz singulare elimitatū

 est p seipsū. **I**de de eodē. **I**n ipa eleuatiōe manūū

 tuaz cū iam sacrificiū matutinū in holocaustū

 respertinū trāheret. **I**n ipsa inq; virtute incensū

 qd celos ascēdebat/ terrā opiebat/ inferos resper

 gebat exaudit? es p reuerētia tua clamās. **P**e

 ignosce illis qz nesciūt q̄ faciūt. **A**d hui? euī

 dētiam sciēdum qd passio xpi est causa remissiōis

 peccōz triplē. **P**rimo qdē per modū p̄ocantē ad

 caritatē. **Q**uia vt dicit apl's Rom. v. **C**ōmendat

 deus caritatē suaz in nobis qm̄ cū inimici essem?

 xps p nobis moētus? ē. **P**er caritatē autē cōseqm̄

 remiam peccōz scdm illd Luce vii. **D**imissa sūt ei

 peccā multa qm̄ dilexit multū. **S**cdō passio xpi

 causat remissiōez peccōz p modū reſeptiōis. qz ei

 ipē ē caput n̄z p passiōez suā quā ex caritate et

 patia sustinuit. liberauit nos tāq; mēbra sua a

 peccis q̄h p p̄ciū sue passiōis. sicut h̄ hō per aliq̄d

op? meritoziū qđ manib? exerceat se ēdūmēt
a peccato qđ pedibus cōmisit Sicut em̄ naturale
corpus est vnuz est diuerſitate mēbrozū cōſtēs
Ita tota eccleſia que ē miſticū corp? xpi cōputat
quali vna perſona cū ſuo capite quod est chriſt?
Tercio per modū efficiētie in q̄tū caro xpi ſcdz
quaz chriſtus paſſionez ſuſtinuit eſt inſtrumētū
diuinitat? ex quo ei? actiones z paſſiones opāe
virtute diuina ad expellēdū peccm̄. **D**e pene di/
miſſiōe ſcā per xpi paſſionem d? **Ysa. liij.** Vere lā
guozes nr̄s ipſe tulit z dolozes noſtros ipſe por
tauit **Vnde Bern.** Duo nobis ī hēditatē reliq̄tat
ille ve? **Adam.** labozē viz et dolozem. labozez in
actione. dolozem in paſſiōe **Chriſt?** vero nō ſolū
labozem et dolozem cōſiderauit ſ; et intrauit **Vide**
in q̄ ad pr̄n hūilitatē meā et labozez meū. quia
pauper ego. z in labozib? a iuuetute mea. **Man?**
ei? in labozibus ſeruiērūt **De doloze** vide q̄ dixē
rit **O** vos omnes qui trāſit? per viā zc. **Et** ī vita
paſſiuā habuit actionem et in morte paſſionem
actiuā ſuſtinuit. cū ſalutē operatur in medio t̄re
Ad hū? vero euidentā ſciēdū q̄ per mortē xpi
vel paſſionē ſum? liberatū a reatu pene dupliciter
Vno mō dirē in q̄. ſ. paſſio xpi fuit ſufficiēs
et ſuphabūdās ſatiſfactio pro peccis totū hūani
generis **Exhibita** ſatiſfactiōe ſufficiēti tollit re/
at? pene **Alio** indirē in q̄. ſ. paſſio xpi ē cau/
ſa remiſſiōis peccā ī quo ſūdat reat? pene **D**ed.

notanduz q̄ satisfactio x̄pi h̄z effem̄ in nobis in
 q̄tū incoꝛpozam̄ ei vt mēbra capiti Mēbra autē
 oportz capiti esse cōfoꝛmia Et ideo sicut x̄ps p̄iō
 habuit grāz in anima cū passibilitate coꝛpozis-
 et per passionē ad glāz imortalitatis peruenit. ita
 et nos qui sum⁹ mēbra ei⁹ per passionem ipsius
 liberam⁹ quidē a reatu cuiuslibz pene Ita tamē q̄
 p̄mo recipi⁹ i aīa sp̄m̄ adoptionis filioꝝ ei⁹ quo
 ascribim⁹ ad hereditatē glorie imortalitatis ad
 huc coꝛp⁹ passibile et mortale habētes Postmo
 dum vero cōh̄giti passionib⁹ et mortē x̄pi in glāz
 immortales perducim⁹ scdm̄ illud Rom. viij. Si
 filij et heredes. heredes q̄tē dei coheredes autē x̄pi
 Si tñ cōpatim⁹ vt simul glōrificem⁹ **D**e libe-
 ratione a dyabolo scā per passionem x̄pi d̄ Col.
 p̄. Qui eripuit nos de potestate tenebrāz et trās-
 tulit nos in regnū filij dilectōis sue Glo. i. dilcū filij
 sui per quem redemit nos Et infra d̄ in Glo. q̄
 redēp̄ est destructa p̄tate dyaboli facultas liber-
 tatis que nobis data est fuso illius sanguine Vñ
 ip̄e domin⁹ dixit iminēte passione Joā. xij. Nūc
 iudi⁹ est mūdi. nūc p̄nceps hui⁹ mūdi ei cietur
 foras. Glo. i. dyabol⁹ q̄ dominat̄ in malis mūdo
 deditis **A**d euidētā hui⁹ sciēdū q̄ circa p̄tatez
 dyaboli quam in homine exercebat āte passioēz
 x̄pi tria sūt cōsiderāda P̄i⁹ quidē est ex p̄te hōis
 qui suo p̄cō meruit vt in potestate dyaboli tra-
 d̄ ret̄ p̄tē t̄ptatiōē; fuerat superat⁹ Aliud autē

est ex parte dei quod homo peccando offēderat. quod per suam
iusticiam reliquit hominem dyaboli potēti. Tercium
autem est ex parte dyaboli qui sua nequissima voluntate
hominem a consecutione salutis impediēbat. Quātum
ergo ad primum homo est a potestate dyaboli liberatus per
passionem christi. in quantum christi passio est causa remissionis
peccatorum. Quātum ad secundum dicendum quod passio christi nos
a potestate dyaboli liberauit. in quantum nos deo reconciliauit.
Quātum vero ad tertium. passio christi nos a
potestate dyaboli liberauit in quantum in passione christi excel
sit modus potētiē sibi tradite a deo machinādo in
morte christi qui non habebat meritum mortis cum esset
absque peccato. Unde Augustinus in libro de trinitate. Iusticia
christi dyabolum victus est. Quia cum in eo nichil dignum
morte inueniret occidit eum. In etiam utique iustum est
ut debitores quos tenebat liberi dimittat. credentes
in eum quod si nullo debito occidit. **N**otandum insu
per quod potestas dyaboli in duobus consistit secundum du
as eius manus. Unam qua impellit ad peccatum. alteram
qua trahit ad supplium. Secundum primam primos pa
tentes et in eis totum genus humanum vicerat. secundum
alteram omnes ad infernum trahēbat et detinebat. Pri
mam debilitauit cum hostem vicit et hominibus auxilia
multa preparauit. Secundum destruxit in omnibus quo ad
sufficiētiam. in membris vero suis quo ad efficiētiam.
De reconciliacone facta per christi passionem dicit Rom. v.
Reconciliati sumus deo per mortem filij eius. **A**d cuius
sufficiētiam sciendum quod passio christi est causa reconciliaonis nostre

ad deū duple Uno^o inq̄tū remouet pecm̄ per qd
 homines cōstituat inimici dei. scđ; illd̄ Sap. iij^o
 Si odio sūt deo ipius et impietas ei⁹. Et i ps̄o
 Odisti oēs qui operāt iniq̄tē. Alio^o inq̄tū est sa
 crifi⁹ deo acceptissim̄ Est em̄ hoc pp̄ū sacrificij
 vt per ip̄m placeat deo. sicut cū hō offēsa; in se cō
 missa; remittit ppter aliquod obsequiū acceptus
 quod ei exhibet Unde d^r. j. pe. xxvi. Si domin⁹
 incitat te adūsū me adorā sacrifici⁹ Et filē tantū
 bonū fuit q̄ xps volūtarie passus est q̄ de⁹ placa
 tus est super oī offēsa generi hūani q̄tū ad eos
 qui xpo passo cōiūgūt Hinc est q̄ xps d^r media
 tor Unde dicit Glo. sup illd̄. j. Thimo. ij^o. Un⁹ ē
 mediator dei et hominū hō xps iesus. qui media
 tor dāis est qz inter deū immōrlē & hōies mōrlēz
 est de⁹ hō reconciliās hominē deo. Dyo⁹. xiiij^o c^o de
 diuinis noib⁹ dicit angelos esse medios qui scđ; z
 gradū nature sūt infra deū et sup hōies cōstituti
 mediacois officiiū exercēt. nō quidē principalē &
 perfecte s̄ ministerialē & dispositiue Unde Mat.
 quarto d^r q̄ āgli accesserūt et ministrabāt ei. s̄
 xpo. ¶ Nōndū insup q̄ d^r xps mediator scđ; hu
 manā naturā Unde dicit Glo. sup illd̄. j. Thimo.
 scđo Un⁹ est mediator ec̄. q̄ in tm̄ mediator est
 inq̄tū hō est Inq̄tū autē verbū ē nō mediator ē
 sed vn⁹ cū prē de⁹. ¶ Ad e⁹ euidētiā sciēdū q̄ me
 diator dat ordinē inter pmū et vltimū Ordo autē
 iste tria importat Oportet autē q̄ sit post primūz

et ante vltimū Itē q̄ cōiūgat vltimū p̄mo Itē q̄ p̄ti
cipet vtiusq̄ p̄p̄tates aliquo mō ita q̄ i ch̄risto
cōicent Has tres inueni? in xp̄o s̄ q̄ hō Dic em̄
erat infra deū gradu nature et sup̄ ceteros hōies
p̄pter grām v̄nionis Itē cōiūgit hōies deo officio
vt tam p̄ima perficiēdo op̄era q̄b? cōiūctionis i/
pedimētū remouet Itē p̄ticipat cū vtroq̄ exte
morum. s̄. in cōdi cōib? in hermitatis cū hōie. in cō/
dicōib? nobilitatē cū deo Dictas vero cōdicōes in
deo sc̄dm q̄ ds non inueni? **¶** De ap̄eritiōe ianue
celestis sc̄a p̄ xp̄i passionem d̄ Heb. iiii. Habe?
fiduciam in introitū sc̄oz in sanguine xp̄i. Glo.
id ē certū sum? q̄ intrabim? in sc̄a sc̄oz celestia
per sanguinē xp̄i Vnde c̄tat ecclesia O admira/
bile p̄ciūz cui? p̄tete rebepta est cap̄itas mundi
tartarea cōtracta sūt claustra sc̄. **¶** Ad hui? eui
tētiā ē sciēdū q̄ clauso ianue et obstaculū q̄ddā
p̄hibēs hōies ab ingressu r̄gni celestis p̄t p̄ccm̄
sicut d̄ Isa. xxxv. Via illa sc̄a vocat̄ et nō t̄n̄sibit
per eam pollutus **¶** Est aut̄ duplex p̄ccm̄ impedi
ens ab ingressu r̄gni celestis. viz originale et ac
tuale. **¶** Per passionem aut̄ xp̄i liberati sum? ab
vtroq̄ p̄ccō qui cōica? eiu? passiom̄ per fidē et car
ritatē et fidei sac̄m̄ta Et iō p̄ passionē xp̄i apta
est nobis ianua r̄gni celestis Et hoc est qd̄ ap?
dicit ad hebreos **¶** Q̄ xp̄s assistēs p̄tifer futuro/
vuz bonoz p̄ p̄p̄uz sanguinē semel introiuit i sc̄a
sc̄oz. Glo. i. in celeste tabernac̄. In figura hui?

dicitur Nūeri xxxv. q. hōicida manebat i citate
 refugij donec sacerdos mgn. qui oleo vinct. est
 moriatur Glo. in cruce **N**on dū q. tria cōsiderā
 da sūt in xpi passione vt dicit Bern. viz op. mo
 dus & causa Naz. in opere qdē pacia In modo hu
 militas In causa caritas cōmōdat Patiētia aut i
 singulis q. viz cū supra dōsul. eius fabricauerūt
 pccōres aduersus prēm non murmurauit a quo
 missus fuerat. nō aduersus genus hūanū. pro q.
 que nō capuit exsoluerat. nō benign. contra pplm
 peculiare sibi a quo p. tant. beneficijs tanta mala
 recepit Plectūt aliqui p. pccōs suis et hūiliter
 sustinēt. et hoc eis ad paciaz reputa. flagellat.
 alij nō tā purgādi q. pbādi coronādiq. et maiore
 in hīs patiētia cōmōdat Quo nō maxima in xpo
 pacia cōseat. q. sicut nullū oīo pccm̄ habuit nec
 actu p. nec cōtractu. sic n. in quo crescere poss.
Hūilitas aut admirabil. Nepe in hūilitate iu
 diciū eius sublatū est. Nouissim. & atissim. o. hu
 hūilē et sublimē. o. ob pbziū hōiz & glōriaz āgloz
 nemo illo sublimior. et nemo illo hūilior **C**ari
 tas vtro est inestimabil. Maiore inq. caritate zē
 Tu maiore hūilisti qui dñe ponēs eā est. p. im̄. m̄.
 Dix. p. iusto quis mori. tu. p. iniustis passus es
 moriēs ppter delicta nā qui remisisti gratis iusti
 ficare pccōres. seruos facere frēs. captiōs hē. des
 epules reges **D**e sexto viz de plectiū cecitate
 et grauitate pccā ipsōz d. j. Chori. ij. Si cogno

uisset nūq̄ dominū gl'orie crucifixisset. Et Mat^h
xxij. Et vos implete mēsurā p̄m v'rorū Vbi dicit
Criso? Qz q̄tū ad veritatez excesserūt mēsuram
patrū suoz Illi em̄ hōies occiderēt isti deū cruci
fixit. Ad hoz vero euidentia sciendū qz ap̄d iude
os quidā erāt maiores q̄ eoz principes dicebāt.
qui cognouerūt vt d^r in li^o noui et veteris testa
mēti sicut et demones cognouerūt eū esse christū
in lege p̄missū. Oia em̄ signa videbāt in eo que
dixant p̄phe ventura Misteriū autē diuinitatē ei?
ignozabāt. Et ideo ap̄ls dixit Si cognouissent
nūq̄ dominū gl'orie crucifixisset. Sciendū tamē
qz ignozātia eozū erat quodā affectata Videbāt
em̄ signa ip̄h? diuinitatē s̄ ex odio et inuidia ea
perūtebāt et verbis ei? quib? se filiū dei fatebat.
credere noluerūt Vnde ipse de eis dixit Joā. xv.
Si nō remissem et locutus eis fuisset peccm̄ non
haberēt. nūc autē excusationem nō habēt de peccō
suo. Et postea subdit Si opera nō fecisset in eis
q̄ nemo ali? fecit sc̄. Peccm̄ eoz fuit grauissimuz
tū ex genera peccā. tū ex malicia volūtatē Quidā
vero erāt ap̄d iudeos minores & pplares. q̄ miste
ria sapie nō nouerāt qui nō plene cognouerunt
iplū ēe nec p̄pm nec filiū dei. licz aliqui eoz etiā
in eū credidit p̄pter signoz multitudinem & effi
catiam doctrine. Si fuerūt tñ postea decepti a suis
p̄ncipib? vt eū nō crederēt ēe nec p̄p̄z nec filiū
dei Vnde et petrus eis dixit Act. Scio qz pet

Ignorantiam fecistis sicut et principes vestri quod
 principes seducti erant Unde licet gravissime peccaret
 spiritu ad genus peccati in aliquo tamen minuebat eorum
 peccatum propter ignorantiam eorum Unde super illud Iudaeorum
 Nesciunt quod faciunt dicit Beda Pro illis rogat qui
 nescierunt quod fecerunt zelum dei habentes sed non scientiam
 Multo magis fuit excusabile peccatum gentiliu[m] pro
 quorum manus crucifixerunt est qui legis scientiam non
 habuerunt **N**ota quod Judas tradidit christum non pi
 lato secundum illud Iohannis 18. Gens tua et pontifices tui
 tradiderunt te mihi. Horum tamen omnium peccatum fuit magis quam
 pilati qui timore cesaris christum occidit Et etiam quod
 peccatum militum qui mandato pharisaeorum crucifixerunt
 non ex cupiditate sicut iudas non ex invidia et odio
 sicut principes sacerdotum **M**onendum quod eadem actio
 diversis modis iudicatur in bono vel in malo scilicet quod ex
 diversis radice procedit Petrus enim tradidit christum et christus
 seipsum ex caritate et ideo laudatur Judas autem tradi
 dit christum ex cupiditate Pilatus vero ex timore
 mundano qui timuit cesarem Et ideo ipsi vituperantur

De morte Christi

Sexto deo videamus de morte christi de qua dicit
 Iohannes 8. Expedi vobis ut unus moriatur homo
 Unde notandum quod expediens fuit christum mori primo
 propter redemptionem nostram completum quod licet passio qualis
 christi habuit infinitam virtutem propter unionem divinitatis
 non tamen per qualis passionem consummata fuit humani
 generis redemptio sed per mortem Unde notabile spiritus

ritus scūs per os Cayphe dixit Expedi vobis zc
Ps In manus tuas dñe cōmēdo spm̄ meu; Glo.
Populus fidelis passione xpi redēpt? dicit grās
agēs Tu de? writat? redēxisti me in xpo capite
clamāte In man? tuas domine zc. Unde Augu?
Admirēm? gratulem? amem? laudem? adozem?
qm̄ per redēptoris nū mortē. de tenebris ad lncē
de morte ad vitā. de corrupcōe ad incorruptiōez;
de exilio ad p̄riam. de luctu ad gaudiū vocati su
m? **N**otandū; vero qd xpe alicui? cause effūs
cōsiderat scdm similitudinē cause Unde qz mors ē
quedā p̄ua? vite xpe effūs mortis attēdit circa
remotionez eoz que cōtrariā? nrē saluti. que qdēz
sūt mors anime et mors cozporis Et idēo p̄ mor
tē xpi d? destructa et mors aīe que ē peccm̄ scdm
illd Rom. iij. Tradit? ē. s. in mortē xpe delicta
nostra. et mors cozporis que cōsistit in separatiōe
anime z cozporis & illd j Chozm. xv. Absorta est
mors in victoria **S**ecūdo fuit expedies p̄m mo
ri xpter fidei spei et caritatis augmētū. De aug
mento fidei d? in ps Singularit sum ego donec
trāseā. Glo. de mūdo ad p̄m Cū aut trāsero tūo
multiplicabo; Joā. xij. Nisi gnū frumti cades in
terra zc Aug?. De dicit granum mortificādū in
infidelitate iudeoz. multiplicādum in fide pploz.
De augmto spei d? Rom. viij. Qui xpo filio suo
nō peccat h̄ p nobis zc Glo. In p̄nti iusticia; z i
futuro vita; eternā qd nū? est qz nō p̄t hoc ne

gare Min? em est omnia donare qz causa hui mortis
 illu tradere Bern. Quis no rapia? ad spez ipetra
 di fiduciam qui atcedit crucifigi corporis disposi
 tionē. videlicet caput inclinatū ad osculū. brachia
 extēta ad āplexū. man? perforatas ad largiēdū.
 pedum affixioez ad nobiscū manēdū. Cāq. n. De
 ni colūba mea i foraminib? petre Glo. i. in vulne
 ribus xpi. Ecclia sedz et edificauit cū in passiōe
 domini spē sue salutis ponit. et per hoc ab inhi
 dijs accipit. i. dyaboli se tutādā cōfidit De aug
 mēto caritatis d? Eccl. In meridiano exiuit. i. i
 feruore passiōis accēdit terrenos ad amorē suū
 Bern. S? omnia reddit amabilē te michi bone
 Jesu calix q? bibisti opus nrē redēptionis. h? oīno
 amorē nostrū facile vindicat sibi totū. hoc ē qd
 nrām deuotionem et blādi? allicit et iusti? erigit
 et artius stringit et afficit whemētū. **T**ercio
 fuit expediēs ppz mxi ppter salutē sacramtū. vt
 ad similitudinē mortē ei? huic mūdo morerem? Col.
 iij. Mortui estis cū xpo. i. vanis et caducis Job
 viij. suspēdiū elegit aīa mea et mortēz ossa mea
 Grego?. Anima intē. mēq? ossa fortitudo carnis
 Qd suspēdit ab ymo elenat. Aīa g? suspēditur
 ad eterna vt ossa moriant? qz amore etrene vite
 onē fortitudinē exteriōris vite in se necat. Hui?
 aut mortē signū est h? a mūdo quis despici? Unde
 Grego?. Q? mare viua i se corpora retinet. mor
 tua mox extra se pellit. **Q**uarto fuit expediēs

ipm mozi ppter pfecte virtutē exēplū Unde pā
pe. ij. Christ⁹ passus est p nobis / vobis reliquēs
exēplū zc. Glo. tribulatiōis cōtueliaz flagellorū
crucē mortē. vt seq̄mini vestigia ei⁹. scda Thim.
scdo Si sustinem⁹ Glo. p xpo t̄bulatiōes et pas
siōes zc. cōregnabi⁹ Glo. cū illo in eēna b̄titudine
Verū. Q̄ pauci o domine post te ire volūt. cū tñ
peruenire nemo sit qui nolit. hoc sciētib⁹ cūctis
q̄ delectationes in dextera tua vsq̄ in finem. Et
ppter ea volūt frui te oēs / ac te nō imitari. cōreg
nare cupiūt. h̄ nō compati. nō curāt querere quē
tamē dēsiderāt inuenire. cupiētes cōsequi h̄ nō seq̄
Verū etiā hoc ep̄ docem⁹ nō solū p xpo pati sed
pro x̄mo etiā aīas ponere Unde p̄ma Joā. iij.
Qm̄ xps p nobis animam suam posuit Nota
dum vero vt Dam. dicit lib⁹ terciō Et si mortu⁹
est vt homo et scā ei⁹ anima a corpore separata
est. deitas tñ inseparabilis ab vtroq̄ pmanet Ad
cui⁹ euidētia sciendū q̄ id qd per grām dei conce
dit nūq̄ absq̄ culpa reuocat Rom. xi. Que sine
penitētia sūt dona dei et voca⁹ dei Glo. Dona dei
id ē pmissio. et vocatio dei. i. elcō ab eterno sūt
i. mutatiōe cōsiliij Multo autē maior
est grā vniōis per quā diuinitas vnita ē hūane
nature in persona xpi q̄ gratia adoptionis qua
alij sanctificat. et etiam mag⁹ pmanens ex sui
rōe q̄ hec grā ordinat ad vnōez psonalez. grā
vero adoptionis ad quādam vnōez affcīales Et

est videri? qd gra adoptiois nuq p dicit in culpa.
 Cū ergo in xpo nullū fuerit peccm vt d^r j pet. ij.
 Impossibile fuit qd solueretur vmo diuinitatis a
 carne siue ab aia Vnd de filio d^r qd sepult⁹ est. qz
 cozp⁹ ei⁹ sepultū fuit. / z qd descēdit ad inferos. / qz
 aia ei⁹ a cozpoze sepāta descēdit ad inferos.

De Christi sepultura.

D Eō septio videam? d xpi sepultura. / de qua
 dicit Vlaye xx. Et erit sepulchz ei⁹ glōsū
 Glō. i. ab hōibz honorabit. De mō autē sepeliēdi
 dicit Joā. xij. **F**uit autē cōueniēs xpm sepeliri
 tū ppe hōe mortē ei⁹ qz sepeliri mortuoz ē Vnde
 le² Mat. xv. De Pilat⁹ nō cōcessit Ioseph coz
 pus xpi ad sepeliēdū nō cognito prius a Cēturiōe
 de morte. tū ppter spē resurrectionis q̄ dat mēbris
 a capite Rom. v. Oēs qui in monumento sūt resur
 gēt zc. tū ppe misterii sepulture spūalis De qua
 d^r Rom. vi. Consepulti em sum⁹ cū illo p baptis
 mum in mortē Et Col. ij. Cōsepulti ei in baptis
 mo sp⁹ estis. Glō. i. ad hilitudinez sepulture ei⁹
 baptizati sūt. vt iam nō videāt qd fuerūt. s. vte
 res peccōres. sed noui iusti sicut xps in sepulchro
 positus non videbat. **N**ota etiā qd p sepulchz
 celestis contemplatio significatur. Vnde sup illā
 Job tercio. Gaudent vehementer cum inuenerūt
 sepulchrum dicit Gregori⁹ Sicut in sepulchro
 corpus. ita in diuina contemplatione anima ab
 scōditur mūdo mortua vt ab omi strepitu seculi

q̄ ena in m̄ho eduū sepulture est quieta Ps. Ab
scōdes eos in abscondito faciei tue a cōsp̄u hoīm
Glo. Tribulati ⁊ o p̄bis hoīm wpati mēte intrā
tes ad vultū dei nō turbāt. ¶ Sūt autē tria ne-
cessaria ad hāc sepulturā sp̄ualez. videlicet vt mēs
virtutib⁹ exerceat vt tota mūda et cārida effici
atur. vt hoc mūdo fūdit⁹ moriat⁹ q̄ circa sepulturā
misticē sūt designata. ¶ Prīmū h̄gū est Math.
xiiij. Vbi le⁹ q̄ beata maria magdalena puenit
vngere corp⁹ domini in sepulturā. qz per vngētuz
nardipistici p̄ciosi x̄pi sui p̄ciositatē virtutes desig-
nant quib⁹ in hac vita nichil p̄ciosi⁹. h̄ illd̄ Eccl.
xxvi. Non est p̄deratio digna cōtinēt̄ aie. et go
aia scā d̄z p̄us per exercitiū virtutū inūgi q̄ vult
in diuina cōtēplacōe sepeliri. Vñ Job. v. Ingridi
ens in h̄ndañ sepulchz. Glo. diuine cōtēplacōis
sicut infertur aru⁹. et tici ī tēpore suo. Glo. qz tēp⁹
actionis p̄mū ē eterne cōtēplōis. Et necesse est
vt p̄fais mēte prius exerceat virtutib⁹ et eam
post in horreū quietē cōdat. ¶ Scdm̄ sagit̄ Joā.
xix. Vbi d̄ q̄ ioseph m̄cat⁹ h̄ndonez ⁊c. h̄ndon ē
pān⁹ line⁹ vt dicit Remigi⁹ et cū magno labore
ad cādōrem p̄ducit. Vnde h̄ḡt eternuz mentis
cādōrem ad cui⁹ p̄fectiōez cū labore p̄uenitur
Apoc. xxiij. Qui iust⁹ est iustificet adhuc. et q̄
scūs sc̄ificet adhuc Rom. vi. In nouitate vite ā-
bulem⁹. Glo. de bono in meli⁹ p̄ficiendo p̄ iustici-
am fidei et sp̄ez ḡe. ergo mēs hōis cādōrē intēne

mūdicie d; i sepulchro diuine cōteplacōis rēcōdi
 Vnde Mat. v. Bū mūdo corde qm̄ ipi deum vider
 bnt Jerom? Mandus deus a mūdo corde cōspicit
 tur **T**ercū hīgū est Joā. xij. Vbi subiūgitur
 Venit et nicodem? ferēs mīxturaz mirre et aloes
 quasi libras cētū. q; p cētū libras mirre et aloes
 quib; caro mortua incorrupta seruat̄ perfecta
 mortificatio sensuū, exteriorū; delīgūtur qua mēs
 mūdo mortua est ne vicijs corūpatur scdm illd
 Choz. iij. licz is qui foris est noster homo corū
 pat̄ tñ is qui intus est renouat̄ de die in diem
 Glo. i. assidue purior a vicijs efficiē Per ignez
 tribulacōis ergo mēs hōis prius d; cū xpo mor
 tificari huic mūdo. et postea i secreto diuine cōte
 placōis cū ipso tumulari Vñ Col. ij. Mortui estis
 cū xpo Glo. v. anis et caducis Et postea subiūgit̄
 Et vita nrā abscondita est cū xpo in deo **P**ossa
 mus autē adh; circa xpi sepulturā quatuor notare
 quib; indigem; ad hoc q; xpi corp; in sepulchro
 cordis deuote recōdatur **P**rimū est mētis puri
 ficatio qd per lindonem Joseph hīgūtur Vnde dicit̄
 Glo. sup Joā. Q; in lindone mūda ihm inuoluit
 qui eū pura mēte suscipit **S**cdm est corporis
 castificatio signata per mirrā z aloes quib; caro
 mortua a corrupōe cōseruatur Vñ Theo?. Decz
 nūt nō soluz pura anima xpi corpus suscipere sed
 etiā puro corpore Vnde de cōsecōe. d. scda Oia
 Homo ant; cōione; a xpa vxore debet abstinere

tribus aut. iiii. aut. vii. diebus Racio autē huius est
 quod ad sumptionem corporis christi requiritur eleuatio mentis
 in deum per feruorem dilectionis. que quidem eleuatio
 maxime impeditur per deliciae; vetera que detrahunt
 mentem ad se habilia ut dicit Augustinus. i. libro soliloquorum
Tercium est vite totius renouatio signata per sepul-
 chri nouitatem Unde secunda Choro. v. Itaque epulem
 non in fermento veteri etc. Et infra Sed in alimnis sin-
 ceritatis Glo. i. noue vite et veritatis Glo. i. sine
 omni fraude simus. ut sinceritas mundam vitam faciat
 et veritas omnem fraudem excludat **Q**uartus est
 deuota christi meditatio que signatur per sepulchrum
 de petra excisum Theodosius. Imitemur et nos Ioseph
 christi corpus suscipere per unitatem et ponere in monu-
 mento exciso de petra. i. in anima memorate et non
 obliuiscere deus Unde Lucae christi. Hoc facite in me
 commemorationem habet. Disce quo pacto deus eberis
 corpus christi in memoria. s. obedientie eius usque ad
 mortem. ut qui uiuit non amplius in se uiuat sed in eo
 qui pro eis mortuus est et resurrexit. Notandum insup-
 er ex peccato consequitur homines quidam defuncti post mor-
 tem ex parte corporis. s. quod corpus terre redditur
 de qua assumptum est. Hic autem defuncti in nobis atten-
 ditur secundum duo. s. positionem et resolutionem; quorum;
 primum christus pati uoluit non autem secundum Iuxta illud psalmi.
 Non dabis sanctum tuum videre corruptionem que est p-
 resolutionem in elementa quod exponit Damascenus. i. tercio.
 libro de corruptione. Huius autem ratio est quod corpus eius

ſup̄ſit materiã de hũana natura h̄ formatio eius
 nõ fuit niſi virtute ſp̄s ſc̄i Et ideo p̄pter ſubſtã
 tiam materie ſubterranean; locũ q̄ corporib; mor
 tuis deputati cõſuevit pati voluit. Loc; em̄ debet
 tur corporib; ſcdm naturã p̄dñantẽ elem̄ti. Sed
 diſſolutioez corporis p̄ ſp̄m ſc̄m fabricati pati nõ
 luit Vnde q̄tũ ad hoc x̄p̄s ab alijs corporib; dif
 ferebat Sic ergo in ſignũ aſſũpte inſermitatis
 cõueniẽs fuit corp; x̄p̄i ſub terra pom; h̄ ad oſtẽ/
 ſionem diuine virtut; cõueniẽs fuit vt nõ diſſol
 ueretur Vnde Crifo; dicit Q̄ viuẽtib; alijs ho
 minib; hijs qui egerũt ſtrẽnue accidẽt; p̄pterea
 geſta hijs aut̄ peccãtib; pereũt Sed in x̄po totũ ẽ
 cõtrariũ Nã ante crucẽ omnia ſũt meſta & inſe
 ma vt aut̄ crucifix; ẽ oia clarioza facta ſũt vt
 noſcas nõ purũ hoĩez crucifix; az **N**otandũ q̄
 d̄ x̄p̄s trib; diebus & tribus noctib; fuiſſe in cor
 de terrẽ Math. xij. illo locutiõis mō quo pars p̄
 toto ſolet poni Cũ em̄ ex die & nocte vna dies na
 tural cõſtituat; quacũq; parte diei vel noctis cõ
 putata x̄p̄s fuit i morte tota illa die d̄ in morte
 fuiſſe Sedm aut̄ ſac̄ſcripturẽ cõſuetudinẽ nor
 cũ ſeq̄ti die cõputat; eo q̄ hebrei t̄pa ſcd; curſũ
 lũe obſuãt q̄ de ſero icipit apparere fuit at̄ x̄p̄s
 i ſepulchro vltã p̄te ſepte ferie q̄ h̄ cũ p̄cedẽte cõ
 putat; nocte erit dies artificial et nor quã vn;
 dies naturalis nocte vero ſeq̄te ſeptã feriã cõpu
 tata at; integra die ſabbati fuit in ſepulchro et

hic sūt duo dies. latuit etiā in sepulchro sequētē nocte que p̄cedit dominicū diē in qua resurrexit vel media nocte vel diluculo sc̄dm̄ alios. Unde si cōputet̄ tota nox vel pars ei? cū septi dñico erit dies terci? naturalis. Sicut em̄ p̄mi dies p̄pter futurū lapsū hōis a luce i noctē. ita isti p̄p̄t̄ rep̄ationez hōis a tenebris in lucez computantur.

Est etiā notandū q̄ masculinū gen? designat personā. neutrū vero gen? naturam. Unde de trinitate dicim? q̄ fili? est ali? a patre nō aliud. Et hoc x̄ps in triduo mortis fuit totus in sepulchro tot? in inferno/ totus in celo p̄pter grām q̄ vnita erat/ et carni que iacebat in sepulchro/ et aīe q̄ infernū spoliavit/ et subsistebat i natura diuina regnāte in celo. Silē dicēdū est q̄ cū vnio aīe cū corpore faciat hōiez x̄ps in illo triduo nō fuit hō licet anima ⁊ caro vnita essēt cū verbo.

De descēsiōe Christi ad inferos.

De octauo videam? de descēsu x̄pi ad inferos. De quo d̄ Eph̄ iij.º. Q̄ autē ascēdit q̄ ē nisi q̄ et descēdit p̄mū in inferiores partes terre. Glo. i. ad inferos. Ad c? euidentia sciēdū q̄ infern? aliquādo noīat locū/ aliquādo suppli?. Unde dicit Glo. Joā. ij. Q̄ demones semp̄ circūferūt infernū sicut febricitates ardorem suū. x̄pi vero aīa nō descēdit in inferni suppliciū sed locuz

Fuit autē cōueniēs x̄pm̄ ad infernū descēdere. P̄mo ad sue dignitāte ostēsiōez v̄l manifesta

tionem Unde Math. xi. Tu es qui venturus es an aliū expectam? Uchi apte dicat Sicut p hominib? nasci diget? es. an et? p hōib? mori z ad inferos descēdere dignet? ihūna. vt exponit Gre gozi? **S**cds ad p̄m liberacōez Unde Zach. ix. Tu aut in sanguine testam̄ti eduxisti victos de lacu in quo nō eāt aqua. Unde in p̄sona p̄m in inferno ex̄tū cātat ecclesia Aduenisti de libera/bilis zc. **T**ercio ad demonū cōfutaōez Unde in ps. Attollite p̄ncipes zc. Glo. Angeli p̄uētes x̄p̄z ad infernū dicūt O vos p̄ncipes inferni tollite portas vr̄as .i. auferte p̄tātē qua vsq; nūc hōies detinebatis ī inferno. **N**otādū q; quadruplex est infern? P̄rim? est dāpnatoz. in quo est carētia lucis gratie z visōis diuine z pena sensibilis Scds est sup istū. in quo sūt duo p̄ma s̄n tercio Terciz sup istuz est ifern? qui dicit purgatorizū In quo sūt vltia duo s̄n primo. **Q**uart? est sup istū qui d̄ s̄n? abrahe. In quo nō sūt duo extre/ma sed mediū .s. carētia visōis diuine et eterne A primo nūq; trāherūt aīe ad scd̄z nec ecōuerso Silt a scdo nūq; trāherūt ad terciuz nec ecōūso A tercio vero trāherūt ad quartū h̄ nō ecōuerso In hūc vero quartū x̄p̄s descēdit. et q̄q; ibi inue nit liberauit. Unde d̄ infernū momordisse h̄ illū Ozee. xiiij. Moel? tu? ero iferne. qz p̄tē abstulit m̄ fuit aut x̄p̄s in h̄ inferno p̄ edūm mortē sue cū sc̄is p̄b? . vt h̄ educeret z cozp? de sepulchro. et

ala de inferno. Quis autem deum est latroni. Hodie
meum eris in paradiso. intelligendum est de paradiso
spirituali. Est enim triplex paradisi? Primus celestis
de quo dicitur Ezechiel. xxviii. In deliciis paradiso dei
fui. Sedes terrestrius in quem adam positus fuit
Gen. ii. Tercius spiritualis. In quo sunt quae diuina
gloria perfruuntur. Et de isto deum est latroni. Ho-
die meum eris in aeternum. Quia latro est alij facti praesens
cum propter inferno exentes diuina eius gloria fruebantur.

De resurrectione Christi.

Quoniam nono videamus? de christi resurrectione. De qua
dicitur Math. vltimo. Iesum quem crucifixum suscepit non est hic. **P**ossimus autem
cautius notare circa christi resurrectionem. videlicet resurgendi
necessitatem. resurgendi qualitatem. resurrectionis volun-
tatem. et vltimo resurrectionis causalitatem. **D**e primo
videlicet resurgendi necessitate dicitur Luce vltimo. Oportuit
christum pati et resurgere a mortuis. **A**d cuius exist-
entiam sciendum quod necessarium fuit christum resurgere.
Primo ad diuinae virtutis ostensionem. Unde Iohannes
p. Nemo a me tollet animam meam. Et iterum Pot-
estatem habeo ponendi animam meam; et iterum sumendi
eam. Unde iudeis signum petentibus respondit. Soluite
templum hoc et per triiduum aedificabo illud. Glo. i. virtute
emittat. scda Chorin. vi. Et si crucifixus est ex infir-
mitate nostra sed vivit ex virtute dei. Est autem solus virtus
diuinae mortuos suscitare. Unde Damascenus. Crede resurrectionem
futuram diuina voluntate virtute et nutu. Vbi tria tangit.

circa rēōez. s. volūtātē dei q̄ ipat. **M**ūtē q̄ exēq̄
 facultatē exēcūōis / i hoc q̄ nutū adiūgit / ad fili
 tudinē nrām **I**lls em ē nobis facile facere q̄s ad
 nutū nrām fit **S**ecūdo ad diuine iusticie cōmēda
 tionem. ad quam ptinet exaltādo remunerāre eos
 qui ex caritate dei q̄ obediētia hūiliat. Unde in p
 sona xpi d̄ in ps. Tu cognouisti sessiōez meam q̄
 rēōnem meaz. Glo. i. hūilitatē in passione. q̄ glo
 rificōez i rēōne Est em iusticia dei p̄ma causa
 rēōnis oim. vt. s. cozpoza p̄miēt. vel p̄miēt h̄
 cū aiabz sic cōcauerūt i nūto vl̄ p̄cō. vt Dyo?
 dicit vl̄cō ca° ce. ier. q̄ Dam. li° tēcio **T**ercis
 ad h̄bei istrūōez Unde j. Chorin. xv. Si xps nō
 r̄surrexit inanis ē p̄dicatio nrā. inanis fides nrā
 gloria inutilis. cū nulla sit remunerātio futura Vñ
 in ps. Que vtilitas in sanguie meo. Glo. i. i effu
 sione sanguinis mei dū descēdo quasi per quosdā
 gradus malozum in cozruptōez. q̄ diceret nulla
 Si em ita non resurrexero cozruptūq̄ fuerit
 cozpus meum nemi anūciabo neminem lucratoz
Quarto ad spei subleuacōez Daē em mēbris
 ex capite spes resurgēdi Unde j. Chorin. iij° Si
 xps p̄dicat q̄ resurrexit a mortuis quō quātē in
 nobis q̄ r̄surrectio nō est Job xij. Scio q̄ r̄surrex
 toz me? uiuēt et in nouissio die d̄ tra surrectur?
 sū q̄. Et infra Reposita est hec spes mea in sinu
 meo Vbi dicit Grego?. Nichil nos certū habere
 credim? q̄ q̄s i sinu tēm? In sinu g° spez repōitā

tenuit. qz vna certitudine d spe r̄surrectōis pl̄siph̄e
Notandū ergo qz christus superata morte ad
immortalitatē resurrexit. vt sicut in adā peccāte
pr̄mo vita mortalis apperuit. ita in xp̄o satissas
ciente p̄zi° immortalitatē vita appareret. Redierit
autē ad vitam alij an xp̄m vel ab eo vel a p̄phet̄
suscitati tñ iteruz morituri. Sed xp̄s resurrexit
ex mortuis. i. nō morit̄ vt d̄ Rom̄. vi. Vnd quia
xp̄s necessitatē moriēdi p̄zim? effugit d̄ p̄moge
nitū? mortuoz Apoc̄. p̄mo qz a sompno mortē re
surrexit exausso iugo mortē et p̄mitie dormiētū
p̄ma Chozim. xv. Qz p̄zius alijs dignitate z tem
pore surrexit. vt dicit Glo. s. ad vitaz immortalē
Ergo xp̄i r̄ctio p̄cedit. tñ ordine tēporis vt dcm̄
est. qz p̄m? ad imōzilitatē surrexit. tñ ordie cause
qz ei? r̄surrectio est causa nō stre r̄ctōis vt infra
patebit. tñ etiam ordine dignitatē qz p̄re cūctis
gloriosior surrexit. / De hjs autē qui cū christo
surrexerūt dicit Jerom̄. Et tñ cū monūta apta
sūt. nō autē surrexerūt anteq̄ resurgeret dominus.
vt est p̄mogenit? r̄ctōis ex mortuis Vnd dicit
Mat. xxvij. qz exēutes d̄ monūmē p̄ r̄ctōnē ei?
venerūt in scām citate; **U**trū vero iterū mortui
sūt opiones sūt dicit em̄ Jerom̄. Quō lazarus
a mortuis r̄surrexit. sic z m̄lta corpoza scōz r̄sur
rexit vt dñm ostēderēt resurgētē Remigi? vero
dicit qz inuictatē cēdere debe? qz q̄ resurgētē dño
a mortuis surrexit. ascēdētē eo ad celos et ipsi

pariter ascēdit Quā mai⁹ est illis tormētū quē
surrexit hiterū mortui essēt q̄ si nō resurgerēt

Notandū insup q̄ xpi resurreō nō debuit vñ
in finez differri vel etiā nimis accelerari vt virt⁹
diuinitatis ostenderet. et veritas mort⁹ infra tri-
duū comprobaret Tercia vero die resurrexit vt
in virtute trinitatis se ostenderet resurrexisse. q̄d
nō est cōtrariū cū eadē sit virt⁹ diuina patris et
filij et spūs sc̄i Itē in signum spūalis rēionis. de
qua dici potest illd Osee. vi. Diuificauit nos p̄
duos dies. in die tertia suscitabit nos. **P**rim⁹ di-
es est cōtritio. **S**cds cōfessio. **T**ercia satisfactio.
Itē vt in nouitate vite ambulem⁹ Rom. vi. de bo-
no in meli⁹ perficiendo. s. per fidē spēs et caritatē.
Itē sicut diem rēionis precessit dies mort⁹ i pa-
tasceñe et dies quiet⁹ in sabbato Ita nostrā glo-
riosam rēionē in nobis precedat mortificatio
viciozum et quies cōtemplacionis eternozum.

Sciendū etiā vt Aug⁹. dicit viij. de trinitate
Q̄ xps in diluculo resurrexit. in quo aliq̄ lucis
apparet et aliq̄ noctis tenebray Vnde de mulie-
ribus dicit Joā. xx. q̄ cū tenebre adhuc essēt ve-
nerūt ad monumētū Racione ergo haz tenebra-
rum Grego⁹. dicit xpm media nocte surrexisse.
non quidē diuisa nocte in duas partes equales
sed infra illam noctem Illd em̄ diluculū et pars
noct⁹ et pars diei dici pōt xpe cōueniētā quā hz
cū vtroq̄ Q̄ aut xps illuscēte iam die surrexit

institute designat q̄ nos p̄ suā resurreōez ad lucē
glorie deducebat. sicut mortu⁹ est ad uel pascēte
iam die et tēdē in tenebras Ad ostēdēdū q̄ per
suā mortē destruxit tenebras culpe et pene **D**e
Secdo. s. resurgētis q̄litate d̄ Phil. iij. Refōrbie
corpus humilitatē nostre configuratū corpozi cla
ritatē sue Glo. quā habuit in reōne **H**oc idē
videlicet q̄ x̄ps habuit in reōne sua corpo? glōsū
p̄ triplici rōne Primo q̄dē qz resurreō x̄pi fuit
exemplar et cā nrē r̄surreōis j. Chozē. xv. Sacti
autē habebūt in resurreōe corpoza glorioza. sicut
d̄ ibidē Scia⁹ in ignobilitate surget in glā Vñ
cū causa sit potioe causato z exemplar exēplato
multomag⁹ corpo? x̄pi resurgētis fuit gloriozuz
Secdo per humilitatē passionis meruit gloriā
resurreōis Unde z ip̄e dicebat Joā. xij. Nūc aīa
mea turbata est qd̄ ptin; ad passionē Et post ea
subdit Pater clarifica no⁹ tuū. In q̄ petit glām
resurreōis. Unde etiā Aug⁹. dicit. Ut x̄ps resur
rectione clarificaret. hūiliatus ē passione. Hūili
tas claritatis est meritū. claritas humilitatē est
p̄miū. **T**ercio qz aīa x̄pi a principio cōcepōis
fuit glorioza per feuiōez diuinitatē Est at̄ dispē
satione factum vt ab anima glōria nō redūderet
in corpus ad hoc q̄ misterū nostre redēptionis
sua passione impleret Et ideo peracto hoc miste
rio passionis et mortis animi x̄pi statiz in corpo?
in resurreōe assūptū glōriaz suam diuinauit

Et ita factum est illud corpus gloriosum. Sunt autem
 quatuor dotes corporis glorificati. videlicet claritas. im-
 passibilitas. subtilitas. et agilitas. Ad quorum
 eundem sciendum quod claritas causatur ex redubantia
 glorie anime in corpore et scilicet quod anima est maioris
 meriti. Ita etiam dea claritatis erit in corpore. ut
 patet in Choro. xv. Impassibilitas vero resultat
 ex virtute anime corpus suum potenter continere.
 Ita ut a nullo exteriori agente valeat immutari.
 Subtilitas vero est in corporibus glorificatis propter
 completissimam corporis perfectionem. Que quidem
 completio est ex dominio anime glorificate que
 est forma corporis ratione cuius corpus gloriosum
 spirituale dicitur quasi omnino spiritui subiectum. Prima
 autem subiectio qua corpus anime subicitur est ad
 participandum esse specificum prout subicitur ei ut ma-
 teria forme. Secundo diuinum subicitur ei ad alia anime
 opera prout anima est motor. Et ideo prima ratio
 spiritualitatis in corpore est ex subtilitate et tenuitate
 ex agilitate et alijs appetitibus corporis gloriosi.
 Has vero dotes tangit apostolus in Choro. xv. *Seminatur*
in corruptione. Gloriosa. sepelitur vel mortificatur ut
corrupta. Surret in incorruptione. Gloriosa. immortale
et impassibile. Seminatur in ignobilitate. Gloriosa.
sine omni honore. Surret in gloria. Gloriosa. glori-
osa. Seminatur in infirmitate. Gloriosa. quod non valet
se regere vel mouere. Surret in virtute. Glosa
id est vere viuum et vegetatum. Seminatur

corpus aiiale Glo. i. tale qd cibis sustēte^r & vīualē
Surget spūale Glo. qz tūc plene spūi subditur
corpus Non iam repugbit. et qz spūi hīle erit.
quia nec aliquam corrupcōez patiet. nec alimē
egebit. **N**otandūz vero qd licet xps hēt corp^z
gloziōsū. tamē cicatrices in corpore suo reſeruauit
Qd quidē cōueniēs fuit. **P**rimo i fig^m victorie
Dicit em̄ Beda sē Lucā. qd n̄ ex impotētia curādi
cicatrices reſeruauit sed vt perpetuū victorie sue
citāferat triūphū Unde Aug⁹. dicit xxij. de ci.
dei Qd fortassis in illo regno videbim⁹ in corpore
bus martirū vulnerū cicatrices que p xpi noie
pertulerūt Non em̄ deformitas in eis h̄ dignitas
erit Et qdē quis in corpore nō corporis h̄ virtus
pulchritudo fulgebit. **S**ecdo vt discipulos i fide
resurrexōis solidaret Unde Joā. xx. Mitte digitū
tuū huc zc. Theo⁹ Qui p̄us infidelis fuerat post
later⁹ tactū opti^m se theologū oñdit Nā duplicē
naturā vni tāq̄ p̄postali xpi edisseruit Dicēdo ei
domin⁹ meus humanam naturam. dicēdo vero
deus meus diuinam cōfessus est et vnum eundē
deum et dominum. **T**ercio vt p nobis patrem
offensis vulnerum cicatricibus aduocaret Unde
ad Rom. octano. Iesus christ⁹ qui mortuus ym
mo qui et resurrexit. qui est ad dexteram dei qui
etiam interpellat pro nobis Glosa. non voce sed
misericordie et representatione hūmitatis. dum
cōsidie hominem quem assumpt⁹. et graue

gens mortis qd p nobis sustinuit vultui p̄no
 offert vt nr̄i miseretur. cui? postula° cū tantus
 sit nō p̄t cōtēpm̄. Sz notandū qd dicit Gregoꝝ.
 q̄ iust? aduocatus iniustas causas non suscipit.
 neq; dare verba p̄ iniusticia sentit. Oportet nos
 iuste viuere si nos volum? eū patronum habere.

¶ Quarto vt sua morte redēpt̄ q̄ mōrdit sine
 adati eiusdē mortē idicija insinuet. **¶** Postremo
 vt in iudicio q̄ iuste dāpnēt. pecōz annūciēt. Dñ
 Apoꝝ. p̄. Videbit euz omnis oculus et qui eum
 pupugerūt. Vnd Aug? in libro de symbolo dicit
 Q̄ p̄s inimicis vlnera d̄mōstratur? vt cōūcēs
 eos veritas dicat. Ecce hōiez quez crucifixistis.
 videtis vulnera que trāsfixistis. agnoscitis lat?
 quod pupugistis. qm̄ per vs et p̄pter vs ap̄tuz
 est nec tamē intrare voluistis. **¶** De tercio scilicet
 verionis veritate d̄. Luce vi. Surrexit dominus
 vere. **¶** Sciēdū q̄ p̄s pbauit resurrexiōez testi
 monio āglico et argumto veridico. De primo d̄
 voce āgeli Math. xxviii. Jesū querit nazarenuz
 crucifixuz surrexit nō est h̄. fuit autē cōueniēs
 vt testimonio āglico p̄i resurrexiō demonstraret.
 Qz dicit apls Rom. xiiij. Que a deo sūt ordina
 ta sūt. Est autē hic ordo diuinitus institutus vt
 ea que supra hōies sūt hōib? per āgelos reuelēt.
 Vt p; p̄ Dyo. iij. ca. ce. ier. Christ? autē resur
 gens nō redijt ad vitam cōiter oib? notam h̄ ad
 vitā quādā immortalē q̄ deo cōformē ē illd̄ Rom.

vi. **Q**uoniam enim vivit vivit deo Et ideo conveniens fuit
ut angelico testimonio hominibus manifestaretur
Unde Hilarius dicit se Mat. Morte dei patris inigne
est resurgente filio ab inferis virtutum celestium mis-
teria mittere Atque ideo patris ipse rationis est inter-
quodam famulatu patris voluntatis resurrectio nuntiatur
De secundo dicit Actus. primo quod Christus apparuit discipulis per
dies. primo in multis argumentis Dicitur autem hoc loco
argumentum signum sensibile aliquod quod inducit ad
aliquam manifestationem Et sic Christus argumentis probavit
rationis gloriæ et veritatis Veritatem rationis
probavit dupliciter Uno modo ex parte corporis Circa quod
tria ostendit Primo quod esset verum corpus et solidum
et non corpus fantasticum vel tantum sicut est aer Et
hoc ostendit per hoc quod corpus suum palpabile probavit
Unde Luce vi. Palpate et videte quoniam spiritus carne
et ossa non habet spiritus. Secundo ostendit quod esset corpus
humanum ostendendo eis veram effigiem ut oculis in-
tuerent. quoniam discipuli eius cognoscere gaudebant
Unde Joannes. xx. Gauisus sunt discipuli visum domino.
Tercio ostendit quod esset idem corpus numero quod
prius habuerat per vulnerum cicatrices. Unde Luce
vi. Videte manus meas et pedes spiritus. Alio modo ostendit
veritatem rationis ex parte anime. creato corpori unita
Et hoc per opera triplex vite. Primo per opera nu-
tritivæ vite in hoc quod cum discipulis manducavit et
bibit ut dicit Luce vi. **U**bi tamen notandum quod Christus
ut dicit Beda super Luc. Manducavit potestate

non egetate Et ponit exemplū tale. **Q**ualiter
 absozby aquam terra sitiens. aliter solis radius
 calens. illa indigētia. ista potētia Unde cibo ille
 non cessit in nutrimentū corporis. sed in piacētē
 materiam resolutus fuit. Secūdo per opera virtutē
 sensitivē **I**n hoc q̄ discipulis ad interrogata re
 spōdebat et p̄sentes salutabat **I**n qua ostēdebat
 se videre et audire Luc̄ ultio et Joā. iij. **T**ercio
 per opa vite intelligit in hoc q̄ scripturas disci
 pulis exponit Luc̄. vi. **G**lam vero rēionis sue
 ostēdit dū ad discipulos ianuis clausis intrauit.
Un Grego. in om̄. Palpāda; carnē dñs p̄buie
 quā clausis ostijs introduxit. vt ostenderet post
 rēionē esse corp̄ eius tē ne² z alteri² glē. Sic
 etiā ad p̄petatē glē ptinebat q̄ subito ab oculis
 discipulorū euauit. vt d² Luc̄. vi. qz p̄ hoc ostē
 debat q̄ in potestate ei² erat videri et nō videri.
 et claritatē suam ostēdere et occultare. qd̄ ptinet
 ad rōnē corp̄is glōsi. **V**irtutē et diuinitatē ostē
 dit p̄ miraculū qd̄ fecit i piscis capiēdis et q̄ eis
 vitētib² ascēdit i celū **Q**uia vt d² Joā. iij. **N**ō
 ascēdit in celū n̄ q̄ descēdit de celo fili² hōis q̄ est
 in celo. **N**ōndū in sē q̄ p̄ps q̄nq̄es **(D**oin?
 in p̄ma die rēionis apparuit. **P**zi^o) **(q̄nq̄es**
 marie magdalene **U**nde Math. ultio. **)**appa/
 Surgens **J**esus mane p̄ma sab. **(**ruit.)
 bati apparuit. p̄mo marie magdalene zc̄ fuit
 autem conueniens vt p̄mo marie magdalene

appareret. Tū ppter vehemētiā dilcōis De qua
d' Joā. pp. Maria stabat ad monumētū zc. Ubi
dicit Grego? Pēsandū ē hui? mulier? mētē q̄ta
vis dilcōis accēdāt que a dñico monumēto etiā
discipulis recedētib? nō recessit Orig. Amoz fa-
ciebat eam stare/dolor cogebat eā plozare. Sta-
bat z circūspiciebat. si forte videret q̄ diligebat
plozabat qz ablaty estimabat quez q̄rebat. Tū
ppter diligētiam inq̄stiois. De qua d' Joā. pp.
Et dū fletet inclinavit se zc. Ubi dicit Grego?
Certe iam monumētū vacuū viderat/ iam sublatū
dominū nūciauāt. q̄ est q̄ itē se inclinat. iteruz
videre desiderat. Sed amāti semel asperisse nō
sufficit. qz vis amozis intēcoez multiplicat inq̄s-
tionis. Tū ppter perseuerātiā expectatiōis.
Grego? Quēruit et nīme inuenit. perseuāuit
vt q̄reret/vnde cōtigit vt inueniret. Qz nimiz
virt? boni operis perseuerātia est Vnde voce veri-
tatis dicit. Quī pseuāuit vsqz in finez hic salu-
erit. Tū etiā ppter fiduciā pccōz Vnde Beda sē
Math. Hic autē hec mulier que leticiam diuine
reūonis p̄zima nūciauit a septem demonib? esse
curata memorat. ne q̄sq̄ digne penitēs de admis-
soz vniā desperet. et vt vbi habūdauit dlcēm su-
perhabūdasse et grā memorat. Tū est vt ml̄ier
que p̄ nūciū hōis ad mortē. p̄ est hōibz vitā xpi
resurgētis in gloria nūciaret Vnde Cirill? f̄cia
q̄ quodāmō fuit mortē m̄istra. vnerāde reūonis

p̄ma misteriu p̄cepit et n̄ciat Abseptū est femi
 neū gen? et ignomine absolucōem et maledōis
 repudiū. Sicut etiā per hoc ostēdit q̄ q̄tū glorie
 pertinet nullū detrimentū patiet̄ femine? sexus
 Sed si maiore caritate seruebunt. maiori etiā
 gloria ex dei visione potiēt. Eo q̄ mulieres que
 ab ei? sepulchro discipulis etiā recedētib? nō re-
 cederēt primo viderūt dominū i gloria ēsurgētē
Secdo mulierib? a monumento veniētib? Math.
 xxviii. Et exierūt cito de monumento cū timore et
 gaudio magno n̄ciare discipulis eius Et ecce
 Jesus occurrit eis dicēs Aue. Ille aut̄ accesserūt
 et tenuerūt pedes ei? adorauerūt eū Vbi di-
 cit Jeronim? Q̄ primo merēt mulieres audire A
 uete. vt maledc̄m eue m̄lieri i m̄lierib? soluat
 Mistice vtro per ep̄itū mulierū de monumento
 cōtritiō p̄cōz signat Vnd̄ Ezech. xxxviii. Ecce
 ego ap̄ia; tumulos vr̄os ⁊ educa; vos de sepulchris
 p̄ris pp̄le meus Quid exponit Glo. de h̄is qui ad-
 iustat lazari p̄cōz suorū fascijs colligati ad vo-
 cem domini suscitāt De qua voce d̄ Ioh̄. v. Vēit
 hora ⁊ nūc est quādo mortui Glo. i p̄cis audiēt
 vocē filij dei et q̄ audierūt viuēt Glo. i. obedierūt
 Q̄ aut̄ mulieres exierūt de monumento cū timore
 et gaudio. Per hoc dat̄ intelligi q̄ victus p̄ine
 per quā a monumento p̄cōz nr̄oz eximus timore
 pene cōcipitur sc̄z illd̄ Psalme. A timore tuo dñe
 vocē ⁊ q̄ p̄s̄sa. Expulso vtro timore p̄ caritatē

dolor contritiōis in gaudiū mutat. scdm illud ps.
xiiij. Cor qd cognouit amaritudinē aīme sue in
gaudio ei? nō miscbit̄ extrane? Per cursū vero
mulierū designat̄ mistice operatio Unde in ps Vi
am mandatorū tuorū curri gē. Vbi dicit Aug?
Qz cordis dilataō est iusticie operatio Unde nō
timore h̄ dilectiōe agatur quod ē donū dei Per
ocursū xp̄i designat̄. Vtq̄ diuina subuētiō Vñ
Ka. dicit Qz per hoc ostēdit se oībz iter virtutū
inchoātibz vt ad salutē perpetuā peruenire q̄ant
adiuādo occurrere Vñ Job xiiij. Operi manū
tuaz porriges dextera. Per pedū detētiōez docet̄
a futur̄ pc̄is p̄seruatio Sūt aut̄ pedez dei iuxta
sb̄^m misticiā mīa et iudiciū quozum vnum tenere
hinc alio secuz nō est Vñ Bern̄d?. fallit̄ qui sic
osculatur pedem mīe vt pedez iudicij nō attēdat.

Tercio apparuit petro In luce vltio. Surrexit
dominus et apparuit petro Vbi dicit Criso?. Qz
ideo primo apparuit petro. qz vt q̄ primo cōfess?
est eū xp̄m. primo ei? rētiōnem videret. et etiam
qz eū negauit p̄us sibi voluit apparere cōsolans
eū ne desperaret Vñ etiā Grego?. sē illis Mat.
vltio. Dicite discipul̄ ei? et petro Qui v̄tur ex
nomine ne desperaret ex negatione Unde Ber.
Magna grā et magna pietatis digna q̄ ei q̄h
p̄re ceteris dignatus est apparere. quez p̄re cete
ris de negatione eius rea cōsciētia cōfundebat

Quarto apparuit duobus discipulis euntib?

in eians luce vltio. Apparuit autez eis in alia
na effigie. vt dicit Math. vltio. **F**uit autez con-
ueniens xpm sic apparere. **P**rmo ad signanduz
prioris status comutatioez. **U**nde dicit Deuerus
Nemo putet xpm sua resurrectione sui vultus
effigiem commutasse sed mutatur effigies dum
efficit ex mortali immozlis. vt hoc sit acquississe
vultus gloriāz non vultus substātiāz perdidisse
Secūdo ppter discipuloz dubitatiōez. **S**apie
p^o Apparet autez hijs qui fidē habēt in illo. **P**re-
dicti autez discipuli duo de resurrectione eius du-
bitabāt. **U**n Grego^o in om^o. dicit. q^o domin^o disci-
pulis de se loquētibz pntiā suā exhibuit. h^o de se
dubitantibz cognitionis sue speciem abscondit.
Tercio ppter nostrā instructionem. scda Chozī
ij^o. **Q**uā diu sum^o in corpore peregrinamur. **U**nde
dicit Jerom^o. q^o domin^o ābulātibz. i. laborātibz
ostēlus est in aliena effigie. mystice designatur
q^o fides h^o laborat agēs actiuā vitā. illic cōtēpla-
tīa vita secura visionē regnat. hic per speculū con-
tuebim^o ymaginē illic facie ad faciez videbimus
veritatē. **S**ciēdū vero q^o domin^o fingit se lōg^o
ire non mēdatiuz sed figura veritatē fuit. **U**nde in
libro de .q. euangeliij. **N**on omne quod fingim^o
mendaciū. sed quando id fingerem^o quod nichil
fuit tūc mēdatiū est. **C**ū aut fictio nrā refert ad
aliquā significōez nō ē mēdatiuz. h^o aliqua figura
veritatis. **A**liquin omnia que a sapientibz vel

a viris sc̄is sc̄a vel ab ip̄o deo figuratiue sc̄a sūt
mēdacia reputabūf. Sicut a ūe dca/hic etiā facta
hic mēdaco fingūt ad aliq̄ rē signādā Et sic dñs
finxit se lōgius ire. qz a fide discipuloz adhuc pe
regin? eāt vt dicit Grezoz. Vel vt dicit Aug?
Quia lōge recessur? erat ascēdēdo i celū p hōpi
talitates quodāmō in terra detinebat. ¶ Quanto
apparuit discipul? ianuis clausis quādo thomas
nō erat cū eis Joā. xx. Cuz sero factū est die illa
vna sabbatoz ⁊ fores essēt clausē vbi erāt disci
puli cōgregati ppter meū iudeoz. vt n̄t Jesus
et stetit in medio eoz ⁊ dixit eis Pax vobis.
Et cū hoc dixiss̄ ostēdit eis m̄n? et lat? Gauss̄
sūt ergo discipuli viso domino. Vbi dicit Aug?
Qui moli corporis vbi diuinitas erat ostia clau
sa nō obstitit. ille quippe non eis aptis intrare
potuit quo nascēte virginitas m̄is inuolata p
mansit. ¶ Mystice v̄o circa hanc apparitionem
quatuor sūt notāda viz tēporis qualitas. diei sol
lempnitas. clausure firmitas. et discipulorum
societas. ¶ Primū ibi cū sero sc̄m est. Vbi notādū
qz tps serotinū quādo dies defecit et ad occasuz
tēdit h̄ge virtutē mentē deuote. cui prē desiderio
eternitatē deficit et occidit dies mūdane p̄speci
tatis seu vanitatē. Vnd i ps̄. Iter facite ei q̄ ascē
dit sup occasū. Bern. Bon? occasus cū stat vire?
⁊ corrūit viciū Super hūc occasū ascēdit domin?
⁊ nō excipit eū noua vita nisi vt? exciderit. vt

dicit Aug⁹. Scdm ibi Una sabbatorz Vbi notā
 dū q sabbatū idē est qd requies Est autē triplex
 sabbatū. Corporis tm̄ de quo pōt dici illd̄ Psalme.
 p^o. Sabbatū et alias festiuitates nō ferā Glosa
 id ē nō sustinebo ampli⁹. Itē est qddāz sabbatū
 mētis de quo potest dici illd̄ Exodi. xvi. Requies
 sabbati sanctificata ē domino /z ita māeat vnus/
 quisqz apud sapm̄ Glo. i. quiescat vt egrediat̄
 ad op⁹ Est etiā qddā sabbatū simul mētis /z cor/
 poris De quo d² Psa. ¶ **E**rit sabbatū ex sabbō
 Glo. i. ille quiescit in futuro qui hīc quiescit a
 malo opere / Sabbatū p^m cōsistit in corporis ocio
 siue voluptate / Sedz in mētē trāqllitate / Tercio
 in eterna felicitate. Una ergo sabbatoruz venit
 Ies⁹ qz i mētē trāqllitate xps ad nos p grāz dcli
 nat. qz in pace scūs ē loc⁹ eius vt d² in ps. Sed
 heu maligni spūs sabba^m mētē sepe mētū² violare
 Vnde d² Treū. p^o. Viderūt eā hostes /z deriserūt
 sabbata eius Glo. Maligni spūs vōcōis nrē ocia
 ad cogitacōes illicitas ptrahūt / Terciiū ibi Et fo
 res essēt clause Vbi notādū qz p fores sēs⁹ corpis
 designāt p quos aia solet egredi /z delcāri in istis
 exterioribz vt dicit Bern⁹. Per quos etiā exte/
 riora ingēdiūt ad aiaz. Vñ d² Iohel. ij^o Domo
 cōscēdūt Glo. quas opibz edificam⁹ p fenestras
 intrabūt qī sūt sfozes iste claudēde sūt scdm illd̄
 Psal. xxvi. Vade pple meus intra cubicula tua
 claude super te ostia tua / ¶ **Q**z autēz fores clause

fuerūt ppter meū iudicium mistice designat qd
per timorē dei fores sensuū claudūt Unde Eccl.
xxvij. Si nō in timore cōstāter te tenueris cito
subuertet dom⁹ tua Quartū ibi Vbi erāt discipuli
cōgregati Math. xvij. Vbi duo vel tres con
gregati sūt zc. ps. Ecce q̄ bonum et q̄ iocūdum
zc. i. vtile. Se² Sicut vngentum in capite zc.
Glo. Aaron sacerdos significat ppz qui fuit victia
et sacerdos In capite eius est vngentū. qz in eo
habitauit plenitudo diuinitatē corporalē Sed a
capite pps descēdit in barbā. i. fortes & strenuos
quos barba liget que est iudiciū virilitatis Et ab
illis descēdit in oram vestimēti vestis ppi est ec
clesia que ē sine macula & ruga. Ora vestis finis
est in quo perficitur. Hij sūt perfecti qui vnū ha
bitant Et est sensus Ita est illd bonuz et iocūdū
sicut vngentū. i. unio spū sancti que prius fuit
in ppo capite zc. | Se² sicut ros harmon. Glo.
Mōtes illi mēno interuallo sūt diuini Unde spū/
aliter intelligēduz est Harmō em d² lumē exal
tatum. i. pps prius in cruce postea in celo exal
tatus a quo ros grē descēdit in syon. i. ecclesiaz
Nō em in vno est ecclesia n̄ eius dono & gratia.
De quarto. s. resurreōis causalitate. sciēdū qd
ppi resurreō est causa nrē resurreōis in futuro.
Unde p^o Choz. xv. Christ⁹ resurrexit a mortuis
pmitie dormiētū. qm̄ qdē p hōiez rēio mortuoz
Et hoc racionabiliter Nam principūz humane

viuificatiōis est uerbum dei De quo d^r ps. Apud
 te est fons uite Unde ipse dicit Joā. v. Sicut pē
 suscitāt mortuos et uiuificat sic et filij quos uult
 uiuificat Habet autē hic naturalis ordo rerū diui
 nit^r institutus ut quelibet causa operet in id qd
 est sibi p^rinquit. et per id operet in alia mag^r re/
 mota Sicut ignis p^o calefacit corpora distincta
 et ipse de^r p^o illuminat substātiās sibi p^rinquit
 per quas illūiat mag^r t^rmotas. ut Dyo. dicit p^rij.
 ca. ce. Jerf. Et ideo uerbū dei p^o attribuit uitam
 corpori sibi unito naturali et p^r ipz operat reuōez
 in oībo alijs. **N**otādū autē q^d xpi reuō est causa
 efficiēs et exēplar. nrē reuōis s; non meritoria
 Efficiēs qdē inq^rtū hūanitas xpi scdm quā resue
 rexit est quodāmō instrumētū diuinitat^r iph^r et
 operat in uirtute ei^r Exemplar^r uero q^d sicut re
 surrectio xpi ex eo q^d corpus illud est personaliter
 uerbo unitū est p^rma tēpore Ita etiā est p^rma dig
 nitate et p^rfectiōe ut Glo. dicit j^r Choz. xv. Sp
 autē qd p^rfectissimū ē ex^m. qd mutat min^r perfecta
 scd^r suū modū Et ideo resurrectio xpi est exēplar
 nrē reuōis s; illū Phil. iij. Resōzbit corp^r hūili
 tatē nrē cōfiguratiū corpori claritatē sue licz at re/
 surrectio xpi se extēdat ad reuōez tā bonoz q^m ma/
 loz Exemplaritas tēpectu eius se extēdit p^rpe
 ad bonos qui sūt facti cōformes filiationis eius
 ut d^r Ro. p^rij. Non autē fuit xpi resurrectio causa
 meritoria nrē tēurrectōis. tū q^d claritas tēurrectōis

fuit p̄mū passionis vt patet per ap̄lm Phil. ii.
tū qz x̄ps non erat iam viator vt sibi mereri com
peteret. Similit̄ est dicendū qz x̄pi resurreō est
causa resurreōis animaz sc̄dm illd̄ Ro. viij. Re/
surrexit p̄pter iustificacōez nostrā q̄ nichil aliud
est q̄ resurreō aiāz. Et super illd̄ ps̄. Ad resp̄m
demorabit̄ fletus. dicit Glo. Qz resurreō x̄pi ē
causa nostre resurreōis. ⁊ aiē in ps̄ētī. et cozpozis
in futuro. Est aut̄ resurreōis animaz causa effici
ens et exēplaris. Efficiēs autē in q̄tū resurreō
x̄pi agit in virtute diuinitat̄. que q̄dē se extēdit
nō solū ad resurreōez animaz sed etiā cozpoz. A
deo enī est qz anima viuit per grām. et cozpoz per
animā. Similit̄ est x̄pi resurreō h̄z exēplaritatē
resp̄cū resurreōis aiāz qz p̄ resurgētī sc̄dm aiāz
cōformari debem⁹. Unde sc̄dz ap̄lm Ro. vi. Cū
x̄ps resurrexit per gl̄az. ita et nos ī nouitate vite
ambulem⁹. Glo. de bono in melius p̄ficiendo. In
nouitate vite per iusticiāz fidei et sp̄e gl̄e. Et quō
resurgēs ex mortuis iā nō moriē. ita et vs esti/
mate fr̄es mortuos q̄dē esse p̄cō viuētes autē in
x̄po iesu d̄no nr̄o. Glo. Dicit x̄ps mortu⁹ ē semel
ita p̄cō moriat̄ in nobis semel. vt nō oporteat
iterari. Et sicut x̄ps sp̄ viuit. ita ⁊ vs sēp viuat̄
v̄tutib⁹. ⁊ h̄ ī x̄po iesu. i. ope x̄pi. Alibi ei⁹ nulla
sp̄es ē. **N**otādū vero qz in iustificacōe aiāz duo
cōcurrūt. s̄. remissio culpe et nouitas vite p̄ grām.
Quā ergo ad efficiētiaz q̄ ē p̄ v̄tutē diuinā tam.

passio xpi q̄ resurrecio est causa iustificacois quo
ad utruq; sed q̄ tu ad exemplaritate xpe passio
et mors xpi est ca remissiois culpe p qua morim^r
pco Resurrecio aute est causa novitatis vite que
est per gram hie iusticia Et ideo apl's dicit Ro.
iii. **Q** traditus est. s. in morte ppter delicta. s.
tollēda. et resurrexit ppter viuificacoem nostraz
D; passio xpi est e causa meritoria vt dictū e nō
resurrecio **N**otādū insup q̄ sicut xps resurrecoez
suā pbavit tripliciter. viz aspū luce vltio Videte
man? meas et pedes meos qz ego ipe sū. Tactu.
Luce vltio Palpate et videte qz spūs carnez et
ossa nō habet zc. Gustu. Vñ subdit ibidē Adh.
illis non credētib; sed mirātib; pre gaudio dixit
Habetis aliq̄ quod māducat zc. **S**ic et resur/
reco spiritualis demōstrat **P**rīmo aspectu facti/
tatis Math. v. Sic luceat lux vestrā corā hōib;
zc. Aug⁹. Non ibi finē cōstituāt homo; referat
ad laudē dei. **S**e² Et glōrificēt patrē vestrū zc.
Qz autē dor; in? ostendit man? et pedes. mystice
designat qz resurrecio spūalis per affcū dilcois et
effectuz bone operacois declarat Apoc. iij. Noⁿ
habes qz viuas z mortu? es. s. pte defectū diuine
dilectionis et bone operationis Eccl. xxxij. Au
rum probat fornax/hominem iustuz temptatio
tribulatiois. **S**eūdo tactu aduerſitatis Gen.
xxvij. Accede ad me fili mī vt probez te zc. Job
septo. Que prius nolebat tangere anima mea

Glosa. mala seculi. hunc pre angustia etc. Glosa
iam dulces tibi sunt pre amore et desiderio celi.
Quod autem dominus dixit Palpate et videte etc. mystice
designat quod spiritualis homo carnis consolacionibus
non innititur sed spe celestis patrie ecclesia aspa
pati non formidat Job Et hoc fit michi consolatio
ut affligens me dolore non peccat Tercio gustu icne
et etne suauitatis Col. iij. Que sursum sunt sapite
Unde Bern. Quicumque post lamenta penitentie non
ad carnales redit consolaciones sed in fiducia quadam
diuine misericordie excedit et ingreditur deuocionem
nouam quadam et gaudium in spiritu sancto Nec
tam copugnetur preteritorum recordatione peccatorum quod
delectatur memoria et inflammat eternorum deside
rio premiorum Isa plane est qui cum christo resurget
Iste pre occupatum secularibus desideriis animi delectatio
sancta declinat. nec misceri possunt vera vanis.
eterna caducis. spiritualia corporalibus. summa ymnis
ut pariter sapias que sursum sunt et que super terram
Quod autem dominus comedit partem piscis assii et fa
uam mellis mystice designat. quod spiritualiter resuscitati
debent dulcedinem diuinitatis ipsi et humanitatis
pregustare Que quidem per piscem assum et fauam
mellis figuratur Unde Gregorius. Quid significare
credimus? piscem assum mihi mediatorem dei et hominum
passum Ipse enim latere dignatus est in aquis generis
humani. capi voluit laqueo mortis nostre. et quasi
tribulatione allatus est tempore passionis sue Sed

quā piscis assus fieri dignatus est in passione. fau? mellis nobis extitit in resurrectione. Et qui in pisce asso figurari voluit tribulationem passionis sue. in fauo mellis utramque naturam exprimere voluit persone sue. fau? quippe mel in cera est. mel in cera est diuinitas in humanitate.

De Ascensione Christi.

Ultimo videamus de christi ascensione. De qua dicit Joā. pp. Ascēdo ad patrem meum et patrem vestrum etc. Augu? Patrem meum per naturam patrem vestrum per gratiam. Possu? autem quatuor notare circa christi ascensionem. scilicet ascensionis christi convenientiam. ascensionis virtutem siue potentiam. locum in quem ascendit eminentiam. et glorie ipsius excellentiam. **De primo** Eph. iij. Qui descendit ipse est et qui ascendit. sicut autem convenienter christus ascendere. Prius propter fidei augmentum que est de non visis. Unde ipse dominus dicit Joā. xvi. Quis spiritus adueniens arguet mundum de peccato et de iusticia. Ubi dicit Augu? quod mundus arguet de peccato quod non credit in deum. De iusticia vero eorum qui credunt. Ipsa quippe fidelium comparatio. infidelium est vituperatio. Unde subdit Quis ad patrem uado et iam non uidebit me. Sed enim qui non uident et credunt. Erit itaque uera iusticia de qua mundus arguet quoniam quod non uident credunt. Secundo ad spei subleuationem. Unde ipse dominus dicit Joā. xiiij. Si abiero et ipse uero uobis locum iterum ueniam et accipiam uos ad meipsum ut ubi ego sum et uos hinc. Per hoc enim quod christus humanam naturam assumptam in celo

collocauit dedit nobis spem illuc perueniendi / qz
vbi fuerit corpus congregabuntur et aquile vt
dicit Math. xxiii. Grego. Ach dicat. qz celesti
spere incarnatus pzeliduo electoz animas cu
carnem soluero illuc subleuabo Et Michee ij. d.
Ascendit pandens iter ante eos. Tercio ad eri
gendum caritatis affectum ad celestia Vnd Col.
iij. Que sursum sunt sapite no que sup terra Mat.
vi. Vbi est thaurus tuus? ibi est et cor tuus In fig.
huic? ppo ascēdēte stabāt apostoli suspēns vultu/
bus in celū Act. p. Hinc etiā voce spōse d. Cant.
p. Trahe me post te quasi volētē sed non valētē
vt dicit Grego. Huic autē verbo alludēs quidā
dicit Trahe me ad te post te i te Ad te p dil. cōez.
post te vt te mutari valeā. in te vt tibi cōformis
immōlitate et passiōe hām. Quarto vt fidelib?
dona spūs scī mitteret Eph. iij. Qui ascēdit se
oēs celos vt adimpleret oīa Glo. domis suis Vnde
Joā. xvi. Expedi vobis vt ego vadam / si em non
abiero paraclit? nō veniet. postq. aut. sc. Glo.
non q. in terra possit? nō possit dare. h. qz non sunt
pdonei recipere n. eū h. carnē desistāt nosse Postq.
em ab eis subtract? suāt traxit p. se corda eoz
ad celestia. z etna q. eleuat? sic celestes et spū
ales facti sūt. z ideo spiritus scī capatiores vt
dicit ibidem Glo. Mentib? nostris sic captis ad
celestia avertit simul pater et filius. Spiritua/
les em ex carnalibus facti capacius fuerāt deuz

habituri **D**e scda. s. ascēditis virtute sue potē
 tia d^r Psal. lxxij. Iste formosus in stola sua gōiēs
 in multitudine fortitudinis sue Unde et Grego.
 in omi. ascēsiōis **N**otāduz qd Helyas in curru
 le^r ascēdit. vt viz apte demōstrat qd hō pur^r
 adiutorio idigebat alieno. Redēptor at noster
 non curru/nō angelis subleuat^r legis. qz q̄ fece
 rat omnia sup omnia sua virtute ferebat **A**d
 cui^r euāsiōtia sciēdum qd in xpō ē dupl^r natura.
 diuina. s. et humana Unde scdm vtrāq̄ naturā
 pōt accipi p̄p̄a virt^r ei^r. Vna quidē naturalis q̄
 p̄cedit ex p̄cipijs nature et tali virtute manifestū
 est qd xps nō ascēdit Alia virt^r in hūana natura
 est virt^r glorie scdm quā xps ascēdit. que quidē
 p̄cedit ex parte anime gl̄ificate. ex cui^r redūdā
 tia gl̄ificabit corp^r. vt Aug^r. dicit ad D. p̄ascoz
 Erit em̄ tanta obediētia corporis gl̄osi ad animā
 btām vt Aug^r. dicit xxij. de ciuitate dei qd vbi vol^r
 spicit^r. ibi erit p̄n^r corp^r Decz at corp^r gl̄osus
 et immōzle esse in loco celesti Et ideo ex virtute
 anime volentē corp^r xpi ascēdit in celum Sicut
 autē corp^r efficiē gl̄iosū ex redūdātia aie gl̄ofi
 ficatē Ita vt Aug^r. dicit sup Joānez. p̄cipacōe
 dei fit anima btā Unde prima origo ascēsiōis in
 celū fuit virt^r diuina Sic ergo xps ascendit in
 celum p̄p̄a virtute Primo quidē virtute diuina
 Secdo virtute anime gl̄ificare mouētē corpus
 prout vlt De p̄cio. s. loci emiētia d^r Eph. iij.

Qui ascendit super omnes celos Glo. loco et dignitate Et Eph. p. d. Constituit eum super omnem principatum et potestatem et super nomen quod nomen sit in hoc seculo sive in futuro Quia tanto debet alicui rei locus altior quanto est nobilior Corp. autem Christi licet considerando conditionem nature corporee sit infra spirituales substantias. considerando tamen dignitatem unionis qua personaliter est deo unitum excellit dignitate omnium spiritualium substantiarum Et ideo secundum proportionem congruentie rationem debetur sibi locus altior. non solum ultra omnem creaturam corporalem verum etiam spirituale Unde dicit Gregorius in omni ascensione Quia qui fecit omnia super omnia sua virtute ferebat.

De quarto. s. glorie Christi ascensionis excellentia dicit Math. ultio. Dominus quod dicitur Jesus postquam locutus est eis / assumptus est in celum et sedens ad dexteram dei Ubi notandum quod nomine dexteram tria intelligi possunt Uno gloria et iustitia Unde Damianus. Dexteram patris dicimus gloriā et honorem dum imitatur in qua dei filius existit ante secula ut deus et pater consubstantialis Alio modo beatitudo patris Unde Augustinus. Sed deus habitare intelligitur. quomodo dicimus de quocumque homine In illa patria sedit per tres annos Sic ergo credite Christum habitare in dextera dei patris Beatus enim est qui habitat in beatitudine quam dextera patris virtute

Tercio dextere nomine intelligitur iudiciaria potestas Unde Augustinus. Ipsam dexteram intelligite ipsam potestatem quam accepit ille homo acceptus a deo ut videretur iudicaturus

quā prius venāt iudicād? Ergo xps scd; q; deus
 scd; ad dexterā pr̄is .i. equalis p̄ri in diuinitate
 scdm p̄mā accepōem dextere. Christ? vero scdm
 hūanitatē scd; ad dexterā pr̄is .i. in potiori bo-
 nis pr̄is in eterna b̄titudine habēs iudicariā
 p̄tātē. Juxta scdam et terciā accepōez dextere.
Notandū vero q; sup illd hō. vi. Cōsepultū su-
 m? cū illo p̄ bap^m in morte. Vbi dicit Glo. Quid
 q; gestū est in cruce xpi/in sepultura z r̄surreōe
 in ascēsiōe z sessiōe ad dexterā patris. Ita gestū
 est vt hīs reb; mistice nō tm dictis s̄ et gestis
 cōfiguratē vita xp̄iana. Et infra d^r. Q; in cruce ē
 dolor cōfessor; in sepultura requies absolutoz; in
 resurrectione vita iustoz; in ascensione profect?
 perfectoz; in cōcessu ad dexterā gloria beatorū.
 De primo scilic; de cruce penitētie dicit Gal. v.
 Qui christi sūt/carnes suā crucifixerūt cū vicijs
 et cōcupiscētij; Glo. Pugnātes cū vicijs operū
 et cōcupiscētij; desiderioz; Cōgruit em̄ deuotioni
 nostre vt quā domini crucifixi passionēz cōsim?
 reprimēdaz carnaliuz voluptatum crucez nobis
 faciamus. In hac quib; cruce in hac vita semper
 pendere debet christian? . vt sit affix? clauis id ē
 p̄ceptū iusticie. vt christ? in cruce clauis affix?
 fuit Glo. super Luc. xxiij. Tollitur crux a; sp̄i
 facta carnis mortificantur Per vnum a dextris
 significat mortificatio carnis pro celesti gloria.
 Per aliū a sinistris significat mortifica^o carnis

1
p aliqua mundi causa **N**otandum vero qd erup ista
bz habere latitudinem/longitudinem/altitudinem/et p/
fuitatē. Unde Glo. super illud Eph. iij. De possit
cōphēdere cū oibz scīs que sit latitudo longitudo
sublimitas et pfūdū Intelligētes misterium crucis
mūdo crucifigam^r. cōtēdētēs man^r in latitudinē
honorūz operū. et lōgitudinē vsqz ad finē perseue
rantes. atqz habētēs cor sursū vbi xps est totus
hoc nō nobis s̄ illi^r misericordie tribuētēs eius
pfūda oēz scrutatozem fatigāt. De scdo. s. sepul
chro q̄scētū Job iij. Qualit̄ effodiētēs thaurū
gaudet vehemēt cū muenerūt sepulchrū Quia
antiqui cū diuitijs recōdebāt vt dicit Gregori⁹.
Sic iuxta sensū m̄sti cū aīa scā gaudet cū sepul
chrū muenerūt inēne quiet^r. qz n̄ a tumultū vicōz
pfecte quieuerit thaurū grāz et virtutū mīe nō
poterit inuenire vel repire **N**otandum vero qd sei
peliri mortuoz est Unde n̄ aīa huic mūdo fūdīt^r
moriaē in sepulchro icne q̄et nō poterit absōdi
Col. iij. Mortui estis. Glo. mūdānis et caduc^r. et
vita vrā absōdita ē Glo. oibz hic peregrinātibz
s̄ maxime carnalibz et terēnis. cū xpo qui ē vita
vrā. que vita ē in deo prē qui cū xpo idē ē Videat
ergo aīa scā si huic mūdo mortua sit et tūc pote
rit ad sepulchrū m̄terne q̄et āhelare Quis^r mort^r
fig^r est si a mūdo despicat. qz mare viua corpora
in se retinet/ mortua vero mox extra se pellit. vt
dicit Grego⁹. De tercio d^r hō. vi. Quō christ^r

surrexit a mortuis. ita et nos etc. Ubi notādas q̄
 vetus vita est vita terrestris vetustate peccōz con
 sūpta. Iuxta illd̄ Tren̄. iij. Vetustam fecit pellem
 meam et carnem meam. Glo. In genuit anima
 dū exeret? quasi pellis inuetera². et cōscia interi?
 de cora². quasi caro corrupta tabe peccā cōsūit. Et
 noua vita ē vita celestis per grāz de die in diem
 renouāda s̄m illd̄ Eph̄. iij. Renouāmi spū mētē
 vestre et induite nouuz hōiez qui s̄m deū creatus
 est etc. Quō autē x̄ps resurrexit subiūgit Christ?
 resurgēs ex mortuis iam nō morit̄. Et infra Ita
 et vos existimate fr̄es mortuos quidez peccō etc.

¶ Sciēdū vero q̄ vita manifesta² per motū. Vñ
 vita vet̄ p̄ modū terrene opacōis ostēdit̄ de qua
 in ps̄. d̄. Oculos suos statuerūt declinare in terraz
 Vita vero noua p̄ motū celest̄ opacōis declarat̄
 De qua d̄ Col. iij. Si cōsurrexistis cū x̄po que
 sursum sūt sapite. Glo. i. cogitate Inuēta at̄ foūda
 habete. Et hoc ē qd̄ subdit Que sursum sūt sapite.
 De quarto d̄ in ps̄. Et̄is vire et̄ ē r̄up̄^m abs te.
 ascēsiōis i corde suo disposuit. Unde Bern̄. Ascē
 sam? velud duobz pedibz meditacōe et orōe. Me
 dita^o q̄tē dicit q̄ dicit. orō ne dicit obtinet. illa viā
 ostēdit. illa deducit. Itē Quatuor gō? ascēsiōis
 esse dicit? Prim̄? ad cor. Sed̄s in corde. Tercia? de
 corde. Quart̄? sup̄ cor. In primo timef̄ domin̄?
 in sedo audif̄ cōsiliari? in tercio delidat̄ spōs?
 in quarto videt̄ d̄. De quinto d̄ Eph̄. ij. Res

fuscitauit et cōfiteri fecit in celestibus in xpo iesu.
nūc q̄dē in spe ut dicit Glo. postea vero in re h̄m
illd Col. iij. Cū aut apparuerit xps vita vr̄a q̄c.
Joā. xxiij. Volo ut vbi sum illic et minister me?
erit etc. Aug. Quē honorē maiorē poterit acci
pere adoptat? q̄ q̄ ibi sit vbi sit vni? (De ad/

Quia vero sū h̄m Berndū eplicē (actu xpi
aduētū xpi distingi? s. i carnē.) (i mētē.)
in mētē. et ad iudiciū. nūc de scdo aduētū videat?

Ad cui? euidentia est notandū q̄ aduēt? xpi in
mētē est per grām ḡtū facientē. qz cū ds sit cōiter
in oībo rebo sicut cā i effc̄bo p̄cipat̄is bonitatē
īpi? et hoc p̄ essētiam potētiam et p̄ntiam. Per
essētiam inq̄tū adest nobis ut cā essēdi sicut anima
in corpore et in qualibet ei? parte tota est. Per
potētiam inq̄tū oīa ei? p̄tātū subdūf. sicut rex in
regno. Per p̄ntiā inq̄tū oīa nuda et apta sūt ocl
lis ei?. sicut p̄fālias i domo Nō ē h̄c intelligēd?
aduēt? dei ut veniat vbi p̄zi? nō erat. s̄ vt nono
mō vbi p̄zius erat epistat Nou? autē mod? scd?
q̄ de? ē i vōnali creatura. sicut cognitū i cognoscē
te et amatū in amatē Cognoscere vero et amare
deū inq̄tū est obiectū b̄titudinis ē per grām ḡtū
facientē Unde aduēt? xpi in mētē h̄m grām ḡtū
facientē intelligēd? est Hūc ergo aduētū sapiēs
deh̄terabat cū diceret Mitte illā de celis sc̄s tuis
et a sede magnitudinis tue ut meū sit et mecum
laboret et sciā q̄ acceptū sit ap̄d te Glo. Quicq̄

de sapia dī dicim? ad ipz referim? qui ē pap nra
 qui fecit vtraq; vnū Virt? et sapia dei et ymago
 dei inuisibilis p̄mogenit? oīs creature q̄i diceret
 Mitte xpm̄ dei virtutē et dei sapiētā. vt mecum
 sit per virtutē grē ḡtificat. et mecum laboret p̄ vir-
 tutē grē subleuāt. et sciaz q̄ acceptū sit apud te
 p̄ splēdore grē illustrat. Petit ergo aduētū xpi
 in mētē vt ḡtificet. quo ad statū viuēdi. vt illas
 cretur quo ad actū intelligēdū p̄mū ibi vt mecum
 sit. i. me sibi ḡtificādo. Vnde Eph. 1. Gratificauit
 nos i dilecō filio suo. Hic ē p̄m? effūs grē q̄ sol?
 de? in nobis sine nobis operat. Vnde j. Chori. xv.
 Grā dei sū id qd sū Glo. Recte grām noiāt. p̄mū
 em̄ sola grā dat de? cū nō p̄cedāt n̄ mala merita
 h̄ post grām incipiūt bona merita. **S**ciēdū vto
 q̄ aduēt? iste p̄ grām occult? est et hūano sensui
 inuestigabilis. Vnde Ro. xi. O altitudo ditiaz
 sapie et scie dei et ce. Ad cui? euidentia sciēdū q̄
 triplē aliq̄ scit. Primo per demonstracōez q̄ fit
 per principiū pp̄ū rei. Sic em̄ certitudo habet de
 conclusiōibz demonstratis p̄ p̄ncipia demonstrabilia
 et vniuersalia. Null? aut̄ p̄t scire se habere sciām
 aliaui? conclusiōis si p̄n? ignoraret. P̄ncipiū autē
 grē et obiectū ei? ē ipse de? q̄ pp̄t suā excellētiaz
 est nobis ignot? fm̄ illud Job xxxvi. Ecce deus
 magn? vincēs nrām sciām. Et ideo ei? p̄sētia vel
 absētia per certitudinē demonstracōis cognosci nō
 potest scd; illud Job ix. Si vñt ad me nō videbo

2
eum. si autē abierit nō intelligā. **S**ciēdū autē qd
expedit qnqz pntiaz dei in nobis p grāz ignorare
Primo qdē vt tior futuri iudicij nos hūillet. **D**n̄
p̄i. xxviii. **B**tūs hō q sp ē pauid? **G**lo. p futura
pena. **Q**uī vero mētis ē dure. s. q nō afficit tior
futurē pene corruet i malā. **T**ior iste hōiez hūiliat
p̄t qd expedit grām ignorare. **D**n̄ **G**regō. **I**deo
de? bona nrā volūt nobis esse incerta. vt vnam
certam. tēam? grām hūilitatē. **S**ecdo ne p̄supta
securitas p̄cipitet. **U**nde **T**hebb. p̄. **C**uz dixerint
pax et securitas tūc t̄pētā? eis supueniat int̄it?
Iero? **T**imor cultos virtutū ē. securitas ad lap
sū facit. **T**ercio vt vigilāt et delibētāt grām dei
expectem? **U**nde p̄i. viij. **B**tūs q audit me et q
vigilat ad fores meas cotidie et obseruat ad pos
tes ostij mei. **B**er̄i. **S**p delē? habere vlt? suspē
sos et sin? exp̄sōs ad largā dei benedōez. **A**lio
mō scit aliqz p cōiecturacōez. et hō mō km quādā
spei fiducia possu? scire deū nobiscū esse per grāz.
Unde **J**udith riiij. **A**pi portas qz nobiscū est de?
quī fecit virtutē in isrl. **S**ūt autē tria signa hui?
cōiecturacōis. s. grē dei. **P**rimū ē testimoniū cō
scie nrē. **D**n̄ **B**er̄i. **N**ichil hac luce clari? nichil
hoc testimonio glōsi? cū veritas in mente fulget
et mēs in veritate se videt. **S**ed quales? **P**udicā.
vere iudā. pauidā. circūsp̄cāz nichilqz admittētē
qd euacuet glāz cōscie attestāt in nullo sibi quo
subleuat in presentia veritatis. **H**oc plane est.

quod super omnia diuinos delectat aspectus.
Secundum signum est auditus verbi dei non solum
 ad intelligendum sed etiam ad faciendum. Unde Ioh. viij.
 Qui ex deo est verba dei audit. Ubi dicit Grego?
 Celestem patriam veritas desiderare iubet. mundi
 gloria declinare. aliena non appetere. pro largiri
 Presertim apud se vnusquisque si hec vox dei in auribus
 cordis eius conualuit et quia iam a deo sit cognoscit.
Tercium signum est interitus gustus pietatis qui est quodam
 prelibatio future beatitudinis. Unde in psalmo. Gustate
 et videte quam suavis est dominus. scilicet per gratiam suam
 in nobis Aug. Quid sum? in corpore peregrinans
 a domino Gustem? saltem quod suavis est dominus
 qui dedit nobis pignus spiritus in quo sentiamus
 eius dulcedinem et desideremus ipsius vite fontem ut sobria
 ebrietate mundemur et irrigemur sicut lignum quod
 platum est secus decursus aquarum. **I**tem fac pro
 me domine gustare per amorem quod gusto per ag
 nitionem. sentiam per affectum quod sentio per intell
 ctum plus tibi debere quam meipsum totum sed nec plus habeo
 sed nec hoc ipsum per me totum possuo. Illud detrahe
 domine in amorem et hoc ipsum quod sum. **T**ercio modo
 scitur aliquis per reuelationem. Et sic deus ex privilegio
 gratie quibusdam reuelauit presentiam suam gratiosam
 sicut discipulis suis quibus dicebat Math. vltimo
 Ecce ego vobiscum sum usque ad consumationem seculi
 Glo. cum finitis laboribus mecum regnabitis. Unde
 Rom. viij. Ipse spiritus prohibet testimonium spiritui nostro

id ē recognoscere facit vt dicit Glo. q̄ sum? filij
dei. si filij et heredes zc. **S**ciendū vero q̄ hmōi
reuelatio fit quibusdā p̄ter tria Primo vt oēs
humanū timorez tam in agēdis q̄ in sustinēdis
abiciat Vnde Jerē. p̄. Ne timeas a facie eoz qz
ego tecū sū Et in ps̄. Non timebo mala quoniā
tu meū es Glo. in corde per fidē. vt post mortem
ego tecū sim per spez. **S**cdō vt gaudiū securitatē
in hac vita habeat Proū. xv. Secura mēs quasi
tuge cōiūiū Eccl. ij. Vade et cōmede cū leticia
panem tuum et bibe cū gaudio vinū tuū. qz deo
placent opera tua. Tercio vt vitā in paciā ha
bētes mortē cū desiderio expectēt Qui em̄ nescit
vtrūz amore dignus sit an odio mori formidat.
qui vero secur? est mortē i desiderio habet Talis
fuit ap̄s desideriu habēs dissolui et esse cuiz p̄pō.
Phil. p̄. Bern̄d? O vita secura vbi absqz formi
dine mors expectat. ymo exoptat cū dulcedine
et excipit cū deuotiōe. **S**cdz tangit ibi et me
cū laborez. s. in statu vite p̄sentē diuinis me cōsol
latiōibz subleuādo quaz quidē expertus fuit qui
dixit O q̄ bon? et suauis est spirit? tu? in nobis
Aug? in li° cōf. Quis dabit michi vt venias in
cor meū qz inebries illud qz obliuiscar mala mea
et vñ boni amplectar te Ille ē aduēt? solaci.
Sunt autē tria que disponūt ad istū aduētū.
Primū ē cōtēpt? terrene voluptatē Vñ Col. iij.
Que sursum sūt sapite nō q̄ super terrā. quasi d.

Nō potestis simul terrena et celestia sapere Vñ
 Bern. Errat oīno si quis illā celestē dulcedineꝝ
 huic tymiamati. diuinū illd balsamū huic vene-
 no. carismata illa spūs misceri posse hui? mundi
 illecebris arbitrat. putas te illū meācissim spm
 posse suscipere nisi carneis istis cōsolacōibꝝ renū-
 ciaueris Reuera cū inceperis tristitia implebit
 cor tuū Sz si perseveraueris tristitia tua vetetur
 in gaudiū. tūc em̄ purgabit affectꝝ et volūtas
 renouabit. vt oīa que prius difficilia pmo ipossi-
 bilia videbāt. cū multa percuratūe dulcedine et
 auiditate. Sed; ē deuota medita° dine bonitatis
 Vñd i ps. Memoz sui dei sc̄. Bern. Nō deere
 elc̄s cōsolatio d̄ memoria dei q̄bo nō an̄ d̄ pñcia
 plena refcō indulget Sz p̄cipue bonitas dei ex-
 hibita in hōie p̄po delc̄at cogitantē Vñde s̄ illd
 ps. Memoz ero ab inicio miē tue dicit Glo. qz d̄
 hūano generi indlc̄at ab inicio. s. qz adā ad yma-
 ginez suā fecit. qz abel hostiā accepit Sz sic qz de
 noe fecit. i c? archa diuisa aīalia i m̄teriu ecc̄ie
 saluauit. qz de abrahaz fecit c? oblacōe filij xp̄i
 incarnacōez qz passionez designauit. tādem qz ipse
 dominꝝ venit Hec sunt que delectāt vitū sanctū
Tercium est feruens desiderium caritatis Vñde
 Bern. tract̄s illd ps. Ignis ante ip̄z precedz
 Sed nāqz vt sancti desiderij ardo: p̄ueniat faciē
 eius Ac anima ad quā ipse venturꝝ Et qui oīnez
 cōsumat rubiginē vi.oz. et sic ip̄z i. et locū dño et

tūc aīa scit iuxta se esse dominū cū se senserit illo
igne succensam **I**de Spiritus deus ē et cōcupiscit
decorem illi? anime. q̄ forte aduertit in spiritu
ambulante et curam carnis nō perficientē in desi-
derio. p̄sertim si sui amore fragrantē cōspexerit
Tali anime suspirati fr̄q̄t̄ p̄mo s̄n̄ intermissiōe
orāti et affligēti se p̄e d̄iderio interdū desidāt?
ille misāt? occurrat Ergo si quis ita est d̄iderij
vt cupiat dissolu et esse cū x̄po cupiat vehēter
ardēt s̄tiat. assidue meditet̄ is p̄fecto suscipiet
deum. Siquis d̄e desideriu; cordis tribuet ei et sic
adhuc peregrinari in corpore ex parte. tñ id et ad
tēp? et tēp? modicū Nam cū vigilijs et obsecra-
tionib; et m̄lto labore et ymbre lachrymar; q̄sit?
fuerit subito dū teneri putat̄ elabit et n̄ videbit̄
nisi itez toto desiderio requirat̄ Ita ergo et in hoc
corpore potest esse de p̄sētia sp̄s̄ fr̄q̄t̄ leticia
sed nō copia. qz et si visita° letificet sed molestet
vicissitudo. nec tñ vel in transitu p̄sēto. sic erit oī
aīe nisi illi dūtaxat quā igens deuotio et desideriu
vehemens et p̄dulcis affectus sp̄s̄az p̄obatur et
dignam ad quaz grā visitandi accessuū verbum
decorez induat formā sp̄s̄ accipiēs. **D**e signis
vero aduert? verbi et recess? eiusd̄e sic dicit Bern-
ffateoz michi aduentasse verbū in insipia dico et
pluries tñ qz cū sepi? intrauerit nō sensi Aliquo-
tiens atq; intrauerit adesse sensi affuisse recordor
interdū et p̄sētice potui int̄uituz eius sentire.

nunquā h̄ neq; ep̄itū quidē. Tria ergo in verbis
 Berūdi sūt notāda. s. q; aliquoties potuit aduē
 tū presentire. q; sentit adesse et recordat? fuit af
 fuisse De p̄mo dicit sic Cuz perseipz dignat. de?
 animā querētē se que tñ ad q̄rēdū se toto behē/
 rō z amore deuouit Et hoc signū istiusmōi ad
 uentus eius sicut ab eo qui expt? est edocemur
 Ignis ante ip̄m precedz q̄. vt s. De secūdo dicit
 sic Queris ergo a me cuz ita sint inuestigabiles
 om̄es vie ei? vnde adesse noueriz. Viuū z efficac
 est verbū mox vt int? venit exsp̄gefecit dormi
 tantē animā meā. mouit z emolliuit z vulnāuit
 cor meū qm̄ durū lapideūq; erat et male sanum
 cepitq; euellere et destruere plantare z edificare
 arida rigare. tenebrosa illuminare. clausa rese
 rare. frigida inflāmare. necnō z mutare plana z
 indirecta et aspera in vias planas. ita vt benedi
 ceret anima mea domino et omnia que intra me
 sūt nōi sancto ei? Igit̄ intrās ad me aliquoties
 verbuz sp̄sūs tantū ex motu cordis sicut p̄fat?
 sū intellexi p̄nciā ei? et ex fuga vicōz. carnaliū
 q; affectuū aduertī potētīā virtutē ei? et ex dil
 cussione siue redargutione occultoz meoz admi
 ratus sum p̄fūditatē sapientie eius. z ex q̄p̄ula
 aiq; emendacōe mox meoz experet? sū bonitatē
 mansuetudinis eius. z ex reformatione z reno
 uatione spiritus mentis mee id est interioris ho
 minis mei percepi vtrumq; speciez. decoris eius.

et ex comitatu omnium horum simul expavit multitudine magnitudinis eius De tercio dicit sic Verum quod hec omnia ubi abcesserit verbum quoddam illico languore corruptetia primum iacet incipit. ac si ex celo bullienti subtraxerit ignem Et hoc michi signum abcessiois eius? Et quoties elabitur totiens repetit a me. nec cessabo clamitare quasi post tergum abeuntis arbitri desiderio cordis ut redeat et reddat michi leticia salutari sui reddat michi seipsum. Fratres filij nichil interim aliis libere dum non preesto est quod solum libere. **T**ercium meorum principale tangitur ibi Et sciam. scilicet per ipsum presertim illustrat quod acceptum sit apud te. quod candor est lucis eterne et speculum sine macula Sapientie. vij. **S**unt autem tria que disponunt ad internam mentis illustrationem. Primum est in abstractioe transitorie dulcedinis Unde Ysaia. xvij. Quae docebit sciam et quae intelligere faciet auditus ablactatum a lacte. et auulsum ab uberibus scilicet terrene consolationis vel delectationis Unde se illud Joannes. p. Mundum eum non cognovit. dicit Crisostomus. Mundum dicitur homines qui soli mundo affixi sunt et qui mundi sunt sapiunt Nichil autem ita turbat mentem ut liquorem amoris primum. Secundum est in approximatione ad ipsum fontem luminis Unde in psalmo. Accedite ad eum et illuminamini Augustinus. Via inter deum et creaturas media posita conversione ad deum illuminat meliorat et perficit. conversione autem ad creaturas deteriorat obtenebratur occiditur Tercium consistit in interiori mente

dilatione que fit per conatū hōis ipsius Unde
 in p̄l°. Dilata os tuū Glo. cordis. et implebo illū
 Glo. pane vite et intellectu Unde Aug⁹. dicit qd
 deus in genti libertate replet oēs creaturas pro
 captu eaz Sic per xpm dei virtutē et dei sapiām
 veniūt nobis omnia bona dū in eius adnētū ḡti
 ficam⁹ quo ad modum essendi. consolam⁹ quo ad
 modū viuēdi. illustram⁹ quo ad actū intelligēdi
 Sciendū vero qd nō solū filius s̄ et pater et spūs
 sanct⁹ veniūt per gratiā et mētē hūanam inha/
 bitant fm illū Joā. p̄iij. Ad eū veniem⁹ et mā/
 tionem apud eū faciem⁹ Unde Psa. xl. Qui dat
 lasso virtutē. Glo. fidei et operis et hīs qui non
 sūt fortitudinē et robur multiplicat. Hac fortu/
 tudine cōfortatus apostol⁹ dixit. Oia possū in eo
 qui me confortat. Filius vero venit per sapiētiaz
 nos illūiando. qd est lux vera que illūiat omnē ho/
 minē venientē in hūc mūdū Joā. p̄. Glo. Null⁹
 sine illo illuminat Und sapiēs ei⁹ aduētū deli/
 berans ait Mitte illā de sede magnitudinis tue
 Et infra Ut sciam qd acceptū sit apud te Spūs
 fact⁹ venit per bonitatē nos ad amorē suū in fā/
 mando. Treū. p̄. De excelso misit ignē in ossibus
 meis Glo. i. spiritū sanctū vt caste timeā Unde
 cantat ecclesia Veni sancte spiritus reple tu xū
 corda fidelium et tui amoris in eis igne; accēda
 Sic ergo per aduētū beati. sime trinitat⁹ resoe/
 matur in nobis qd per peccatū fuerat deformatū

duz nostrū posse per peccm̄ infirmatū cōfortatū
per patris potētā. nostrū nosse p̄ peccatū obscū/
ratū illuminatū per filij sapiāz. nostrū velle per
peccatū infrigidatū inf̄ amat per spūs s̄cti benigni/
tissimā clemētiaz. Hec autē sunt opera gratuita
beatissime trinitatis in nobis mirabilē operātis.
Unde in ps̄. Mirabilia opera tua domine et aīa
mea cognosceat nimis Reueta mirabilia opera di
in nobis. Nā patris potētia cōfortando debilitat
et debilitando cōfortat Unde Ps̄. xl. Qui sperāt
in domino mutabūt fortitudinē glo. sic vt fortes
in deo debiles fiēt mūdo. et post mortē carnis fiēt
immōzles Et se² ibidē Assumēt pēnas vt aquile
Glo. quibz volent ad deū. curēt z nō laborabūt
Glo. qz omnia facilia amanti Ambulabūt scilz
proficiendo et nō deficient in^o. Chor. xij. Cū emz
infirmoz Glo. exteri? tūc potens sum Glo. victoz
efficioz Similē filij sapiētia nō vidētes illūiat z
vidētes excecāt Undē Joā. ip. Ego in iudiciū veni
in mūdū vt nō vidētes videāt Glo. humiles ceci
qui se videre non putant. et qui vident ceci fiant
Glo. superbi sapiētes qui se videre putāt Grego?
sup Job xxvi. Ecce deus magn? vincēs nostrā
cōfctam Quicqz de claritate magnitudinis dei
scim? infra ipm̄ est et tanto ab ei? scia longe re/
pellimur quāto eius potētā nos comprehēdisse
suspiciamur. cuius tunc aliqz ex parte cognosci/
mus quādo eum nos digne cognoscere nō posse

sentim? Sic etiā bonitas spūs sancti mirabiliter
 opat̄ in nobis Vñ sapiēs admirādo dicit sapiēs
 p̄ij. O q̄ bon? et suavis est domine spūs tuus in
 nobis Vbi notādū q̄ valde bon? ē i nobis spūs
 scūs cū nos ad amōez suū accēdit Quia amor
 dei fōs ē toti? boni vt dicit Glo. Vñ tūc se nobis
 sūme cōleat. S; vald̄ suavis est in nobis dū nos
 in nōo gustu sue dulcedinis letificat Vnde sē illd̄
 ps. Suavis dñs vniuersis dicit Glo. s; maxime
 se gustātib; Verū. Sol? cōsolator ē qui et inha
 bitator caritas de? q̄ et iustis nūq̄ desit ad medi
 tū. plerūq; tñ ad solaciū abest. illd̄ iocūdi? istud
 vtili? Valef ergo s; latet dū sensū cordis nime
 tangit illa suauitas habita. sicut p̄ls isrliticus
 cū p̄o sibi domn? māna plueret amirac? fuit. d.
 manhu. i. q̄ ē h°. Sic deuota aia gustās i itimis
 dine bonitatē suauitatē amicat. tū qz talē in rebo
 creat̄ expta nō est Vnde Anselm? Cogita q̄le sit
 illud bonū qd̄ cōtinet oīm bonoz iocūditatē qz nō
 qualē expta sum? in rebo creat̄ s; tanto differēte
 q̄ tū differt creator a creatura. tū etiā qz rebo
 nō exp̄ nif. tante bonitatē suauitas. nec lingua
 docet s; grā. Vnde Apoc. ij. Vincētū dabo māna
 absconditū. qz nullis sermonib; apit Vñd̄ Berū.
 O q̄s q̄s curio? es scire q̄ sit verbo frui. para illi
 nō aurē s; mētē nō docet lingua doc; s; grā. tū est
 qz excedit de ingeniū. et de desiderū qd̄ plus est
 qz mltā scim? q̄ nō exp̄mim? Dine bonitatē tāta.

est suauitas q̄ nō solū verbis ip̄az nō exp̄mim?
veruetiā inq̄rēdo deficiū? Unde in ps̄. Memor fui
dei dicit Glo. in quo est suauitas. Et se² Exaudi
me domine defecit sp̄s me? Unde Bern̄d² dicit
q̄ nō capit h̄ intelligētia n̄ q̄ attigit exp̄ictia
Sic ergo p̄z verbū p̄phe dicēq̄ Mirabilia testāo
nia tua domine et aia inea cognoscet nimis id ē
valde. et p̄ris potētiam et filij sapiām q̄ sp̄s sc̄i
suauitate; Ex quo se videt deficere in cognoscēdo
potētie magnitudinem. sapientie altitudinem.
et dulcissime suauitatis habundantiam.

¶ De aduētū x̄pi ad iudiciū.

S Equit̄ de vltio aduētū x̄pi ad iudiciū. De
quo d² Luce x̄pi. Tūc videbūt filium hōis
veniētē in nube cū pt̄ate m̄gna q̄ maiestate. Vbi
circa aduētū x̄pi ad iudiciū tria notāda d̄scribūt
scilz q̄ veniet patēt. d̄nant̄ h̄ue solēpm̄t̄ q̄ potēt̄.

¶ Primū notat̄ ibi Tūc videbūt filiū hōis Glo.
In hac vita oīs hō x̄pm̄ videre nō potuit h̄ in die
iudicij in sede maiestati q̄ electi q̄ re x̄pi pariter
videbūt. vt iusti remunerēt̄ q̄ mali se t̄nū gemāt̄.

¶ Notabilē autē d² q̄ videbūt filiū hom̄is. qz in
forma hūanitatē oībo apparēbit. in qua iudicabit
sc̄dm̄ illd̄ Joā. v. Dedit ei pt̄atē iudi² facere. qz
fili² hōis est. Nā sc̄dm̄ q̄ dei fili² est se p̄ habuit
vt dicit Aug². Cōueniēs em̄ ē vt in for̄ hūani
tatis v̄niat iudicatur². in qua venerat iudicād²
sc̄dz illd̄ Job xxxvi. Cā tua quāsi impij iudicata

est tam iudiciūq; recipiēs Unde Aug⁹. de verbis
 dñi. Ad iudiciū fōz hōis ventura est. fōz illa iudi
 cabit q̄ iudicata ē. sedbit iudex q̄ sub iudice stetit
 dampnabit veros reos qui fāis est falso re? Itē
 in eodē. Hēm em̄ erat vt iudicādi iudicē viderēt.
 iudicādi em̄ erant et boni et mali. restabat vt in
 iudicio fōz serui ⁊ bonis ⁊ mal' ostēderet. fōz ma
 dei solū bonis seruaret. Bā em̄ mūdo qm̄ ipi deū
 videbūt Et qz ptās iudiciaria ad xp̄i exaltacōez
 ptinet sicut ⁊ reuōis gl'a xps in iudicio nō appar
 rebit i hūilitate q̄ ptinebat ad meritiū h̄ i forma
 gl'osa ptinēte ad p̄mū Und d' Luce xpi. q̄ viciet
 tū potestate m̄gna ⁊ maiestate. quod ptinet ad
 glam. Unde Origenes dicit Qz in cōsumatiōe
 toti? mūdi apparebit in multa gl'a vt videāt eoz
 om̄s in gl'a. **S**ciēdū qz viho claritatē xpi elc̄is
 qui eū toto corde dilexerāt erit ad gaudiū. quod
 eis p̄mittit̄. **V**ia. **R**egē in decore suo videbūt
 Impij autē ad cōfusiōez et luctū. qz iudicāq; gl'a
 et potestas dāpnacōez timētib; tristitiā et metu
 inducit Und d' Psa. xxxvi. Videant ⁊ cōfūdāl
 zelantes ppli. Glo. inuētēs m̄ et meis. et ignis
 hostes tuos deuoret Glo. ignis i iudie vl gehēne
 Unde Grego⁹ dicit qz oēs de? ad iudi? veniens
 et blād? iustis. et horribilis apparebit iniustis.
 Et q̄uis i fōz gl'osa se oñdet. apparebūt tū mdi
 cia passiōis nō cū defectu h̄ cū de core et gloria.
 Apparbit et; h̄z? cruc̄ in celo. vt d' Mat. xxiiij.

et ex hijs viuis et electi accipiant gaudium qui pro
passionem xpi se liberatos recognoscunt. et reprobis
tristitia qui tantum beneficiu contempserunt. Unde Apoc.
p. Videbunt in quem transfugerunt et plagent se super eum
omnes tribus terre. Unde Crisostomus dicit quod crucis apparebit
lucidior sole exiis. et non erit tunc necessitas excau-
sationis cum viderint crucem et ipsum christum in corpore suo
habentem testimonia passionis. **S**ciendum vero quod signum
crucis non accipit hic pro ipso ligno crucis domini. sed pro
aliqua representatione ipsius. Sic ergo videbunt filius
hominis in forma carnis glorie habentem indicia passionis
virtuose cum signum crucis viderit. ut ex hijs habeat
et boni letitiam et mali tristitiam. Tunc etiam ut ex indi-
cijs passionis et crucis appareat gloriosior salus electorum
et iustior dampna reproborum. **S**ecundum nota est ibi ve-
niet in nube. Unde Crisostomus dicit quod filius hominis in
nubibus veniet. ut deus et dominus non lateat sed in gloria
digna deo. Ubi notandum quod in primo aduentu venit tempus
seculi. In secundo veniet tempus domini et iudex. Et ideo
primo venies tempus seculi. conueniens fuit quod ad terram
descenderet. In secundo aduentu tantum iudex et dominus.
Et ideo conueniens in nubibus veniet ut liquide omnibus appa-
reat quod ipse est qui constituitur iudex viuorum et mortu-
orum. ut dicitur Actuum. **S**ciendum vero quod nubes ista non
causabitur ex aliqua euaporatione terre quod cessante
motu celi nulla erit alteratio. sed fiet virtute divina
propter conformitatem in aduentu domini ad iudicium et
descensionem. Unde super illud Actuum. Sic veniet dicitur

Glo. Creatura ubiq; obsequitur creatori Africa
indicat nascētē patiētī cōpatiētē. ascēdētē nubes
suscepit. redētē ad iudiciū comitabit. **M**otan
dū autē q̄ pbabilē crediē p̄ps ventur? ad iudiciū
circa locū mōtū oliueti z vallis iosaphat q̄ subia
cet mōti oliueti scđm illd Johel. iij. Cōgregabo
oēs gētes z dducā eas i vallē iosaphat z discep
tabo cū eis. Tū vt itē ostēdat esse q̄ descēdit et
qui ascēdit. tū qz cōueniēs est vt ibi veniat cum
glā iudicatur? vbi fuerat cū ignominia iudicat?
Possum? autē rōem hui? cōueniētē accipere
ex nōib; locoz. Mōs oliueti designat miāz. iosaf
phat qd̄ interpretat iudiciū designat iusticiā. Qz
vero in extremo iudicio tractād? ē op? miē et ius
ticie cōueniēt d^r p̄ps ventur? ad locū p̄dcm̄ ad iu
dicādū. Nō autē descēd; ad terrā h̄ i spacio h̄ aerē
sedebit circa locū mōtū oliueti ex q̄ ascēdit. Unde
dicit Glo. Johel. iij. Tūc fiet seperatio' bonoz et
maloz. Nā boni q̄ fidelē p̄po adheserūt h̄m aplz
p̄^o Thesb. iij. rapiēt in nubib; obuiā p̄po in aera
vt cōformēt p̄po nō solū cōfigurati glē claritatis
ei? h̄ loco cōsociati ei h̄ illd Mat. xxiij. Ubicūq;
fuerit corp? cōgregabūt z aq̄le. Per quas sign^a
sc̄i. Signat autē i hebreo ioathan d^r qd̄ cadauer
sonat ab eo q̄ per mortē cadat h̄m Jero^m. ad cō
memorādā p̄pi passiōez. per quā z p̄ps p̄tātē iu
diciariā p̄meruit. z hōies passiōi ei? cōfōrti ad
societatē glē ipi? assumēt h̄m illd apli h̄^o Thim

scdo. **S**i cōpatimur et cōregnabim? Impij uero
qui p̄po nō adheserūt remanebūt in terra quam
dixerūt. **h**m illd̄ Jere. xvij. Dñe oēs qui te dere
linquūt cōfiteb̄t. **G**lo. perpetuo recedētes a te. in
terra scribēt. **G**lo. deleti de libro uite cū hijs qui
terrena sapiūt **G**rego?. **O** q̄ anguste erūt tūc
reprobis uie. superi? iudei irat? inferi? horredū
chaos. a dext̄is peccā accusāti. a sinistris infinita
demonia ad suppl̄m̄ ptahētia. int? cōscia p̄res.
foris mūd? ardēs **M**iser peccōz sic dēphensus quo
fugiet. latere erit impossibile. apparere intollera
bile **S**ic ergo patz ueniet iudicij eminetia. qz in
nubibz ueniet. loci iudicij cōuenētia. qz circa lo/
cū mōtū oliueti. differēs bonoz et maloz assistē/
tia. qz bonis i aere subleuat. impij i terra rema/
nebūt. **f**inālē ete rne dāpnacōis p̄ suis me
rit̄ recepturi **T**ercū notat̄ ibi cū ptāte et mai
estate **G**lo. **I**n ptāte et maiestate uisuri sūt q̄
in hūilitate positū audire noluerūt. ut uirtutē ei?
tāto districti? tūc sētāt. q̄to nūc ceruicē cordis
ad potētia nō inclināt **R**euera cū ptāte magna
ueniet. nā uirtutes celoz mouebūt **M**at. xxiiij.
et **I**uā. xxi. **G**rego?. **Q**uid em̄ uirtutes celozū.
nisi āgelos dñacōes et ptātes p̄ncipat? appellat
que in aduēu districti iudicij tūc ocul̄ uisibilit̄er
apparebūt. et districte hoc tūc a nobis exigāt qd̄
nos mō inuisibilis cōditoz equanit̄ portat **C**riso?.
Si rex terren? p̄cessit? ad belluz cōtra aliquam

expeditōez mādat i p̄lo dignitates monē. exer
 citus excitant. cītas tota feruet. q̄tomagis rege
 celesti expurgēte iudicat viuos z mortuos āglice
 vīctutes cōmouebūf tēribiles ministri tēribiliozē
 dominū p̄cedētes **S**ciēdū vero q̄ potestas xp̄i
 iudicāq̄ erit insupabil̄ inexplīcabilis ītminabil̄.
 De p̄ Criso. Nec resistendi vīct. nec fugiēdi
 facultas. n̄ p̄me loc. n̄ satisfactio tēp. tūc erit
 ex angustia oīm rerū nisi luctus De scdo Aug.
 tractās illd̄ Joā. xvij. Et aut̄ dixit Ego sū abie
 rūt retroz sū z cecidit in terrā. sic dicit Una vox
 turbaz odijs feroceꝝ armīs tēribilē. sine v̄llo telo
 percussit repulit et stravit. V̄tute latēt diuinitatē
 Quid faciet iudicatur? qui h̄ fecit iudicād. q̄
 regnatur? poterit qui moritur? h̄ potuit. Quasi
 diceret. explicari non p̄t tanti iudicis ptās De
 tercio d̄ Dañ. vij. Aspīciebam in vīfione z ecce
 fili? hōis Et infra Ptās ei? ptās eterna q̄ nullo
 sine claudet. Ntū ergo timēda est tanti iudicē
 ptās Luc. xij. Timete eū q̄ p̄ q̄ occiderit habet
 potestātē mittere in gehēnā Sicut at̄ potestas
 xp̄i iudicāq̄ erit insuperabil̄. ita sapia infallibilis
 iusticia īnspībilis. Vnde Bern̄d. Veniēt dies
 iudicij. vbi pl̄ valebūf pura corda q̄ astuta ver
 ba. et cōscīa bona q̄ īsubia plena. qm̄ iudex ille
 n̄. verbis falle. n̄. flecte. domis. Nec aut̄ tria ad
 faciēdū iudiciū req̄rūt. s. zel? iusticie quo ad iu
 diciū p̄ceda. lumē sapie fm̄ quā sūia p̄fāt. v̄t?

potētie p̄ quā sūta lata efficacit̄ exequatur. Que
excellētissime in xp̄o iudice rep̄iūt. vt pote cui?
iusticia inf̄ribil̄. sapia inf̄allibil̄. potētia inf̄sup̄a
bilis. scripture scōz testimonio cōpbat̄. **¶** Sed
notandū sū. pe q̄ tēp̄? aduēt̄? ist̄? modi oībo ē
ignotū s̄m illō Math. xiiij. De die at̄ illa q̄ hora
nemo scit neq̄ aḡli in celo. neq̄ fili? nisi pater.
Vbi tñ sciēdū q̄ tūc dē? d̄? aliq̄ scire q̄n alic? rei
noticiā cōfert. sicut dixit ad abraham Gen. xxij.
Nūc cognoui q̄ timeas deū. i. cognoscere te feci.
Sic est fili? dei dicit̄ ignorare diē aduēt̄? sui qz
nobis noticiā hui? diei nō dedit. Vnd̄ discipulis
de hoc die querētib? Act. p̄. r̄ndit. Nō est vstrū
nosse t̄pa v̄l mom̄ta q̄ p̄t̄ posuit in sua potestate
Ideo at̄ h? diei noticiā nō donauit qz nō expedit
vt sēp̄ incerti de aduētū iudic̄ sic cotidie viuam?
quasi alia die iudicādi vt dicit̄ Glo. Math. xiiij.
Vigilate videte et orate nescit̄ em̄ q̄n tēpus sic
In q̄bo verbis notabilē dñs tā inuolat. s. videte
vigilate et orate. **¶** Ad cui? euident̄ sciēdū est. q̄
p̄mo delem? s̄c̄. p̄t̄ v̄l d̄te diē aduēt̄? iusti iudic̄
p̄f̄ado. S̄c̄p̄ em̄ ante oculos meos ponēda ē dies
illa dies ire dies calamitat̄ et miserie Vnde ps.
Vtinā saperēt / q̄ intelligerēt / ac nouiss̄ia p̄uiderēt.
Dicit̄ Jerōi?. Diue comedā / sū bibā / huc scribā
sue ad opis q̄q̄ faciā. sonet in aurib? meis v̄p̄.
illa Surgite mortui venite ad iudiciū. **¶** Sed
delem? vigilare iust̄at̄ op̄rādo vt bonis op̄ri ca

parati inueniamur Grezo? Vigilat q̄ ad aspectu
 tū veri luminis oculos aptos habet. vigilat qui
 seruat operādo quod credit. vigilat qui a se torpo
 ris et negligētie tenebras expellit Sic ergo vi
 gilādūz est qz nescim? qua hora domin? noster
 ventur? sit. siue ad iudiciū singulaē quod erit in
 obitu cuiuslibz. siue ad iudiciū vniūsale et finale
 Unde Aug? s̄ illud Math. xij. Quod vni dico
 omnibz dico vigilate Tunc vnicuiqz veniet dies
 ille cū venerit ei? dies vt tal hinc exeat qualis
 est iudicād? illo die Ac per hoc vigilare dz om̄is
 xp̄ian? ne imparatū eū inueniat domini aduēt?.
 Imparatū autē eū inueniet dies ille. q̄ i paratū
 inueniet suē vite vlti? dies Tercio debem? orāe
 feruenter impetrādo xp̄i miām vt digni esse pos
 sim? omnia que futura sūt mala fugere et stare
 ante filiū hōis vt d̄ Luc. xxi. Vbi duo tāzūtur
 pro quibz est orādū. s. p̄ futuris malis vitandis.
 et pro futuris bonis adipiscendis. Primū ibi De
 digni habeami fugere ista omnia. Vñ est Mat.
 xiiij. d̄ Orate ne fuga vstra fiet in sabbato. i. na
 tūz vltiqz fugere quādo nō licz nec possit. Spūalē
 autē orare precipit. vt nō frigescat fides in dm̄
 et caritas neqz ociofi in opere dei torpea? virtutū
 sabbato vt dicit Glo. **S**ecūdū tangitur ibi Et
 stare āte filiū hōis Nec sūma b̄titudinis. in pre
 sentia iudicis sui securū cōsistere Theo?. Nec em̄
 est āgelica gloria stare ante filiū hōis/ deuz nēm

et facie ei? iugit? enet? Notandū ergo q? vltimū ad
uētū xpi qdā sūt ancectia qdā vero cōcomitātia
Ancectia at? p̄cipue sūt tria. **P**ri^mū ē antixps
cū veritatis cōtradictōe. Unde ap̄ls ij^o Thesb. ij.
Ne terreami quasi istet dies domini qm̄ nisi p̄?
discessio venerit et reuelat? fuerit homo peccati
filius perditionis qui aduersat? et extollitur sup? oē
quod d^r deus aut quod colit? ita vt in templo dei
sedeat ostēdēs se tēp? de? sit Dicit Glo. Nō veniet
domin? ad iudiciū nisi p̄? fiat discessio a romano
imperio. sū ecclesiaz a spūali obediētia romane
ecclesie. vel homin? a fide. Et nisi māifestat? fuerit
homo peccati. i. toti? peccati seru? et fōs. i. antixps
filius perditionis. i. dyaboli qui aduersatur xpo in
mēbris suis. Unde antixps et extollit? super omē
quod d^r deus a quod colitur. s. falsa opinione vt
dij gentium. Ita vt in templo sedeat a romanis
destructo quod iudei reedificabūt. **N**ascel? aut?
antixps i babilone de tribu dan. Juxta qd iacob
ait. Fiat dan coluber in via ceastes i semita. Et
cū venerit iherosolimā circūcidet se dicēs iudeis
Et sum xps vobis p̄missus. Tūc confluet? ad eū
oēs iudei et reedificabūt tēplū a romanis destruc/
tū. et vbi sedebit ostēdēs se quasi sit de? Nā sicut
in xpo ois plenitudo diuinitat? habitauit. ita in
antixpo plenitudo malicie et ois iniquitas habi/
tabit. Quia in ip̄o erit caput oim? maloz. s. dyab/
ol? qui ē rex super oēs filios superbie. **S**ciendū

vero q̄ antīp̄s tribus mōis pplm sibi subiugabit
Primo per falsam miraculoꝝ operacōez Unde
 Math. xxiij. Surgēt pseudo xpi et pseudo p̄phe
 id ē antīp̄s et ministri ei? vt exponit Criso. et
 dabūt signa m̄gna et p̄digia. ita vt in errorem
 inducāt h̄ fieri p̄t et̄ elcōs Glo. s̄ illd̄ Apoc. xij.
 Et fecit signa m̄gna. vt et̄ ignez faceret de celo
 descēdere. vt apl̄s dat? ē sp̄s sc̄us in sp̄e ignis.
 Glo. s̄ illd̄ ij. Thess. ij. Cui? ē aduēt? h̄m opera/
 tionē sapie in oī verbo et sermone z p̄digijs z p
 magicam artē nō veram faciet illa. et p̄ fantasia
 deludet hōies. sic symōmag? delahit illū qui pu/
 tans eum occidere. arietē decollocauit p̄ eo. **S**e
 cūdo per munerū largicōez Unde dicit Glo. sup
 illd̄ Dan. xi. Dabit eis potestātē in mulez et trā
 diuidz gratuito Antīp̄s decept̄ multa donabit
 et trāz suo exercitui diuidet Quos em̄ suo t̄roze
 subiugare nō poterit auaricia subiugabit. **T**er
 cio per tormentoꝝ illatiōez Unde Math. xxiij.
 Er̄t em̄ tūc tribulatio magna Glo. t̄pe antīp̄pi
 qualis nūquā fuit ab inicio mūdi vsq; mō neq;
 fiet. et n̄ abbreuiati fuerūt dies illi. nō fiet salua
 oīs caro. h̄ p̄pter elcōs breuiabūt. dies illi. Glo.
 Erunt enim hec mala tribus annis et dimidio
 tantuz. Unde Dan. xij. d̄. q̄ iurauit angelas p̄e
 viuētē ietnū. qz in tpe Glo. vmi? āni z tpe Glo.
 duoz ānoꝝ et dimidiū t̄pis Glo. vmi? anni. hoc
 sp̄acio d̄ futura desolatio sub antīp̄o. vt ibidē in

Glosa subinfertur / Sciēdū est q̄ tēpore antiꝑi
uenient Helyas et Enoch uerbo et exēplo p̄nāz
p̄dicātes ⁊ fidē saluatoris cōfirmātes Und̄ dicit
Joā. vltio. Ecce ego mittoꝝ uobis Helyaꝝ ⁊ p̄p̄taꝝ
anteq̄ ueniat dies domini m̄gn⁹ ⁊ horribilis ⁊c.
Apoc. xi. Dabo duobꝝ testibꝝ meis. Glo. Helye
et Enoch. ⁊ p̄p̄tabūt diebꝝ mille ducentis ⁊ sexa
ginta Glo. tribꝝ annis sicut ip̄e x̄ps predicauit.
amicti saccis. Glo. p̄dicātes penitētiam et exēplo
ostēdētēs Tandē antiꝑs occidet eos. Antiꝑm
uero domin⁹ Iesus x̄ps interficiet in spiritu uis
sui ut d̄ i. Thess. ij. i. uirtute sp̄s sancti sui
q̄ a se p̄cedit potētia iussiois sue Et subiūgit in
Glosa q̄ h̄m doctores occidēt in mōte oliueti et
papikione in solio suo in illo loco contra queꝝ dñs
ascendit in celū Illo autē interficō nō statā ueniet
x̄ps. sed ut ex libro Dan. int̄ll. cōcedūtur elc̄is
xlv. dies ad penitētiam. q̄tum uero domin⁹ post
uentur⁹ sit penitus ignorat. **S**edm qd̄ p̄cedz
vltim⁹ x̄pi aduētū sūt signa cū horribili chorasca
tione Unde Luce. xxi. Erūt signa in sole et luna
et stellis. De quibꝝ expressim⁹ d̄ Math. xxiiij.
q̄ sol obscurabit et luna nō dabit lumē suū et
stelle cadēt de celo. i. lūie carebūt dicit Glo. Ra
banus. Nichil prohibet ueraciter intelligi solem
et lunam cum ceteris syderibus ad tempus suo
lumine priuari. sicut de sole constat tēpore passi
onis Vñ Johel. ij. dicit. Sol cōuertet in tēbras

et lūa in sanguinez antequaz veniat dies domini
 mgn? et horribilis Qd quidē fieri potest virtute
 diuina. tū vt vicinū indicet domini aduentū km
 Glofā. tū etiā ad terrozē hoim. vt ad reuerētia;
 iudicis venturi et subiectioez homines pparētur
 Peracto vero die iudicij mūdo innouato mai?
 lumen recipiēt vt dicit Glo. sē Math. **T**erciu
 quod precedet iudiciū est ignis cū vehemēti fla
 gratione Vnde in pl°. Ignis ante ipsuz precedet
 et inflāmabit in circuitu inimicos eius. Vbi no
 tanduz q ignis iste h; quatuoz effect? **P**rim?
 ē q mūdū purgabit Vñ Glo. sē illd j Choz. vij.
 Preterit figura hui? seculi .i. pulchritudo nō sba
 hui? mūdi mūdanzū igniū cōflagratiōe peribit
 Et sē. ij° Thesh. p°. In flāma ignis dātis vindic
 tā. dicit Glo. q ignis erit in mūdo qui pced; totū
 tantū spaciū aeris occupās qñ occupauit aqua
 diluuij qui ardebit terram et celitudinem aeris
 Purgabit autē mūdū a culpe infectione et impu
 ritatis cōmixtione que sūt cōtrarie dispositiōes
 ad quādā glorie perfectionē quā xps in aduētū
 suo mūdo confert vt sensus carnis glorificat? de /
 lēabilius in ipso mūdo deū contēplet? **S**cds est
 q bonos purificabit Vnde dicit Glo. sē illd scda
 Thesh. p°. In flāma ignis. q ignis ille purifica
 bit elōs domini Jesu Vnde boni in quib; nichil
 purgādū inueniēt nullū dolozē ex igne sentient.
 sicut nec pueri senserūt in canio Dan. ij. **Q**uis

eorū corpora nec seruentur integra sicut puerorū
suata fuerūt Et hoc diuina virtute fieri poterit
vt sine doloris cruciatu resolutionē corporū pati/
antur Aug⁹. Hoc erit incēdiū mūdi sc̄s qđ fuit
carni⁹ trib⁹ pueris In quib⁹ fuerit aliq⁹ purgā
dam purgabit per illū ignē. alijs vero nullā mo
lestiam ingeret **S**ūt autem tres cause quare
subito illi q̄ viuū reperiēt purgare poterūt Vna
ē qz pauca purgāda in eis reperiēt cū terrozib⁹
et persecutionib⁹ p̄cedētib⁹ fuerint p̄purgati.
Sc̄da est qz viuū volūtarie sustinebūt Pena
autē volūtarie in hac vita suscepta multo plus
purgat q̄ pena post mortē inflicta. sicut patet
in martirib⁹. qz si q̄ in eis purgandū inueniē.
passionis flāma tollitur. vt dicit Aug⁹. Cū tñ
pena martirum fuerit breuis in cōparatione ad
penam que in purgatorio sustinet Vnde Aug⁹.
Hoc erit incēdiū mūdi sc̄. vt p̄sus Et tm̄ iste ig/
nis recuperabit in intētionē q̄tū amittit in t̄pis
abbreviatione **T**erci⁹ effc̄s est qz malos cru
ciabit Vnde in ps̄. Ignis ante ipsuz p̄cedz sc̄.
Vnde dicit Glo. s̄ illd̄ ps̄. Ignis in cōspectu ei⁹
exardescet Ignis iste material⁹ erit quo cōburef
facies hui⁹ mūdi qz mali puniē. boni vero purga
būf Pena vero terreat quos p̄mia nō inuitat
Quart⁹ effc̄s hui⁹ ignis km̄ doctores est qz
fā bonorū q̄ malorū corpora incinerabit Et q̄tū
ad oēs p̄dōs effc̄s p̄cedz iudiciū Q̄tū vero ad

involucres maloz et cruciatu ex iudiciu sequet
 Unde etiā ppter diuersa officia pcedētis z subse
 ptis iudiciū dicūt esse duo ignes sicut d' i Glo.
 sē illud p' Choz. iij. Vniuscuiusq op' qle fuerit
 ignis pbabit Glo. mō p'dcō a doctozibz exponit

¶ Dilē cōcomitātia aduētū iudic' tria sūt P' 2^m
 est mortuoz resurreō Unde p' Thess. iij. Qm
 ipse domin' in iussu et i voce archāgeli z in tuba
 dei descēd; de celo z mortuū q' in xpo sūt resurgēt
 p'mū Vbi circa mortuoz resurreōez tria notātur
 viz dominiū diuine virtut' imperant' ministeriū
 archāgeli cooperāt' signa iudic' venient' z susci'
 tantis. P' 1^mū ibi Qm ipse domin' in iussu Dñ
 Dam. Crede resurreōez venturā diuina volūtate
 virtute z nutu Vbi circa resurreōez tria tāgit. s.
 volūtate diuinā que imperat. virtutē que epeq't.
 et facultatez epeq'di in hoc q' nutum adiūpit ad
 similitudinē eoz que in nobis sūt Ills em valde
 facile est nobis facere quod statim ad nutū nos/
 trum fit Nutus autem diuinus ex quo resurreō
 fiet nichil est aliud q' signum ab eo datum cui
 tota natura obediēt ad resurrectionem mortuozū
 de quo patebit infra. Secūdu ibi in voce archā/
 geli Unde Augstin' in iij. d. trinitate dicit q' sic
 corpora crassiora et inferiora per subtiliora et po/
 tentiora quodam ordine reguntur a deo per spiri/
 tuz rōnalez vite Et hoc etiā Grego' in quarto
 dyalogoz tāgit Vñ in oibz que corporalē a deo

fiūt utitur deus ministerio angeloz In reuione
aut est aliq̄ ad trāsmutationē corporis pertinēs
scilz collectio cinerū et eoz p̄paratio ad rep̄acōez
humani corporis Unde q̄tū ad hoc utitur de? in
reuione ministerio angeloz Sed anima sicut i/
mediate a deo creata ē ideo imediate a deo corpo
ri iterato uiuet^r sine aliqua op̄tatione Similiē
etiā gloriā corporis ip̄e faciet absq; ministerio
āgeloz sicut ⁊ animā imediate glōrificat Et illd
ministeriū angeloz w̄p dicit s̄m vnaz expōnem
quā tangit Magister s̄niāz in iiii. d. xliij. Istud
autē ministeriū erit p̄ncipaliē vni? archāgeli
scilz Michaelis qui est p̄ncip̄s eccl̄ie sicut fuit
synagoge. vt d^r Dan. v. Qui tñ agit ex illi uētia
uirtutū et alioz superiorū ordinū Unde quod ip̄e
faciet superiores quodā mō facient Similiē infe
riores āgeli cooperabūē ei circa reuionē singloz
quoz custodie deputati fuerūt Et sic w̄p illa p̄t
dici vni? vl̄ pluriū āgloz Vñ Mat. xxiij. d^r Mit
tet āglos suos cū tuba ⁊ uoce m̄gna glō. tā apta
⁊ tā int̄sā uoce q; vbiq; a mortuis audiat. ⁊ cō/
gēgabūt elcōs a q̄tuoz v̄ijs. i. a q̄tuoz climatib;
mūdi. s. oriēte/occidēte/aq̄lone/ ⁊ austro vt dicit
Rem. Terciiū ibi Et in tuba dei descēd; de celo
Ubi notādū q; x̄ps d^r dñdēte in tuba Tū p̄pter
sui aduētū euidentiaz. q; māifeste ueniet vt dicit
Glo. Vñ dicit Grego? q; tubā sonare nichil aliū
ē q; mūdo vt iudicē filiū demōstrare. Tū p̄t sue

vocis efficacia Unde in ps°. Dabit voci sue voce
 vit tue. i. efficacia resuscitandi mortuos. q̄ prius
 vt agn? sū voce corā tōbere se obmutuit vt dicit
 Glo. Et sū h° son? tube est vox xpi imperat̄ vt
 q̄dā exponūt Tū etiā p̄ter quādā cōueniētiā ad
 vsus tube i veteri testam̄to. tuba em̄ cōgr̄gabāē
 ad cōsiliū. cōmouebāē ad plū. z vōbāē ad festū.
 Resurgētes autē cōgr̄gāē ad cōsiliū iudicij. ad
 plū quo orbis terraz pugbit cōtra infelatos. et
 ad festū eterne solēpnitat̄ Cū ergo xps sic descē
 derit in iussu z in voce archāgli z in tuba dei tūc
 mortui resurgēt Q̄ at̄ apls subiūgit Dem̄ nos
 q̄ viuim? q̄c. nō sic intelligēdū ē q̄ viuū repti nō
 moriāē. s̄ vt Glo. ibidē dicit In ipso raptu mors
 eoz erit. et resurrectio. vt q̄si aīa p̄ soporē egressa
 de corpore eidē in mom̄to reddat Tūc vntilabit̄
 area ministerio āgloy et triticiū sepābit̄ a palea
 Quia boni sū aplm rapiēē in nubibz obuiam
 xpo. impijs in terra remanētibz. **N**otādū vero
 q̄ licet determinata hora t̄pis future reuōnis pro
 certo sciri nō p̄t/ tñ sat̄ pbabilē a q̄busdā dicit̄
 q̄ resurrectio erit q̄i in diluclō sole exūte i oriente.
 luna in occidēte. qz in tali dispōne credūt sol et
 luna creata vt sic eoz circulatio cōpleat̄ penit?
 per reditū ad idē pūctū Unde de xpo d̄ q̄ tali hōe
 resurrexit. **S**cdm qd cōcomitat̄ iudicij aduētū
 est meritorz retributio Unde in ps°. Tu reddes vni
 cuiqz iuxta opera sua. ij°. Choz. v°. Oēs nos ma

manifestari oportet ante tribunal xpi ut referat vnus
quisq; Glo. a fili messorum ppa corporis put gessit
sue bonu sine malu Glo. h. em oe meritū cōpāt
quo p? hāc vitā possit q̄spia reuelari vel grauari
Quia vero meritoꝝ retributio fiet p iudiciū. ideo
de tpe iudicij videat? ¶ Und sciēdū q̄ p? iudiciū
singulare qd erit in obitu cuiuslibet restat aliud
iudiciū vniuersale qd erit i nouissimo die Quia
licet per mortē vita hōis terminet t̄pali s̄m se
remanet tñ ex futur. s̄m q̄ depēdes Vno° s̄m q̄
adh° viuit in memorijs hoīm/ in q̄bo q̄nq; cōtra
veritatē remanēt bone fame vel male Alio° in fi
lijs q̄ sūt q̄i aliq; p̄ris s̄m illis Eccl. xxx. Mortu?
est p̄ illi? z q̄i nō est mortu? s̄leq; em reliq; sibi
post se. z tñ mltoꝝ bonoꝝ sūt mali filij z ecōūso.
Tercio° q̄tū ad effem suoz operū. sicut ex decep
tione arrii et alioꝝ seductoꝝ pullulat error infi
delitāt vsq; ad finē mūdi. et vsq; tūc p̄ficit fides
ex p̄dicatōe ap̄loꝝ. Quarto° q̄m ad corp? quod
q̄nq; tradit honorifice sepulture. q̄nq; vero rema
net insepultū z tandē intumulatū resoluēt oīmo.
Quinto° q̄tū ad ea in q̄bo hō suū affem defixit.
puta in q̄busdā t̄paliꝝ rebo quaz q̄dā citi? fini
ūt. quedā diuti? durāt. Oīa aut h̄c subdūf existi
mationi diuini iudicij. et ideo de h̄is oībo p̄fem
et manifestū iudicij h̄i nō pōt q̄diu hui? t̄pis
circus durat Et p̄t h̄c oportet esse finale iudi?
in nouissimo die/ in q̄ p̄fē id qd ad vnūq; hōieꝝ

pti; quoquoq; mō p̄cē et manifeste diiudicetur.
Sz circa hoc iudiciū tria possum? cōsiderat̄. s.
 iudicē eq̄tatē. iudiciū cū xpo dignitatē. et iudicā/
 doz varietatē. De p̄ d̄ in p̄s̄. Iudicabit p̄los i
 equitate. Glo. in futuro iudicio Et Mat. xxvij.
 Cū venerit fili; hōis in maiestate sua zc. Ubi eq̄
 tas iudicis deligē. **P**rīmo q̄ ad bonoz et maloz
 sep̄acōez ibi Et sep̄abit eos quasi p̄stoz segēgat
 oues ab hēdis. i. bonos a mal̄ vt dicit glo. **S**cdo
 q̄ ad meritoz discussiōez. cū dicit bonis Esuriui
 et dedistis m̄ manducare zc. **T**ercio quo ad snie
 illacōez. cū dicit bonis Venite benedū. mal̄ vero
 Ite maledū. **S**ciēdū vero q̄ totū iudiciū z quo
 ad discussiōez/ et quo ad accusacōez maloz et cō/
 mēdacōez bonoz z quo ad sniām de v̄s̄q; mētalē
 perficiet. Si em̄ v̄lēt singuloz scā n̄ratē inesti
 mabil̄ lōgītudo t̄pis ad hoc exigere. sicut etiam
 dicit Aug. xx. d̄ citate dei. **Q**z si liber ex e? scrip
 tura oēs iudicabū vt d̄ Apoc. xx. carnalē cogi
 tel. q̄s ei? m̄gītudinē z lōgītudinē valeat esti
 mare. ā q̄to t̄pe legi poterit. in quo scripte sunt
 vie vniuersoz. **N**ō tm̄ m̄? requir̄ ad narrādum
 oreten? singuloz scā q̄ ad legēdū h̄ essēt in libro
 materiali scripta. **U**nde p̄babile ē q̄ illa q̄ dicūt
 Math. xxv. **N**ō v̄lēt h̄ mētalē intelligēda sunt
 perficiēda. **S**iet ergo virtute diuina vt statū vni
 cuiq; occurrat bona vl̄ mala p̄ q̄bo est p̄māduz
 vl̄ puniēd? Et non solū vniuiq; de seip̄o h̄ est de

alio Vnde d^r j Choz. Veniet dñs et illūiabit
abscondita tenebrarū Glo. i. pccōz et māifestabit
consilia cordiū Glo. qz gesta et cogitata bona vel
mala tunc erūt apta et nota oīa oībo Apoc. xij.
Vidi mortuos magnos et puillos stātes i cōspā
throni et libri apti sūt. Glo. i. consāe singulorū q
apte oībo erūt. **D**e scdo. s. iudiciū cū xpo dig
nitate d^r Math. xij. Sedebit sē sedes xij. iudi
cātes xij tribū isrl Vbi dicit Glo. qz per xij sedes
vniūtas iudiciū p xij tbo vniūtas iudicādoz
intelligit. **N**otā dū vxo qz qdā iudicabūt sola
cōpācōe. s. boni mi? bonos. mali mag? malos fm
illd Math. xij. Viri niniūte surgēt in iudicio et
cōtēpnabūt grācōez istā Glo. nō ptātē s; cōpācō
nis exēplo. Quidā vxo iudicabūt p solā appo
bacōez. et sic oēs iusti iudicabūt scdm illd sapie
ij. Iudicabūt scī nacōes Quidā vxo iudicabunt
quali iudiciariā ptātē accipientes a xpo fm illd
Math. xij. Sedebit sup sedes xij zc. **A**d cui?
euidētā sciēdū qz iudicare importat actionem in
aliū pcedētē Ideo xpe loqdo iudicare d^r qz sniām
in aliū loqdo cōfert. S; hoc duplē cōtigit Vno^o
ex xpa auctoritate. et hoc est illi? xpe qui h; in
alios dominū et ptātē. cui? regimi subdūc omēs
qui iudicā. Et sic iudicare ē soli? dei Alio modo
iudicare est sniām alterius auctoritate latam in
alioz noticiā ducere. qd ē sniām lataz pnūciare
Et hoc mō pfa viri iudicabūt. qz quāt i cōgōez

diuine iusticie. aut quod iuste eis pro meritis
 debeat. vt ipsa reuelatio iusticie iudiciū dicatur.
 Vnde Richardus de scō mētoze. Iudices corā iudi
 candis secretorū suorū libros aperire est ad eorū
 cordiū inspectionē; inferiorū quozlibet visū
 admittēre sensūq; suū in hijs que ad iudiciū
 pertinet reuelare. **S**ciendum vero q; hec dig
 nitas ad illos pertinet qui relictis omnib; xp̄m
 sunt secuti Vnde Math. xix. Petro querētī Ec
 ce nos reliquim; omnia z secuti sum; te. q; ergo
 erit nobis. respōdit Iesus Amē amē dico vobis
 zc. Vnde Grego;. Quisq; stimlo diuini amoris
 excitatus hic possessa reliquerit. illic proculdubio
 culmē iudicarię potestatis obtinebit vt simul tūc
 iudex cū iudice veniat. qui nunc consideratione
 iudicij/spontanea se paupertate castigat. Quia
 enim pauperes voluntarij soli deo adherētes nō
 impediuntur rerū sollicitudinib; a perceptione
 sapientię nec retrahuntur rerū cupiditatibus
 a zelo iusticie Et quia etiā de p̄ssioe paupertatis
 merētur culmen honoris et excellentię. ideo p̄do
 nei et digni iudicantur potestatem iudicariā
 possidere. **D**e tercio scilic; iudicandorū varietate
 dicit Grego;. q; in iudicio erūt quatuor ordines
 Alij enim iudicant et pereunt. alij non iudicantur
 et pereunt. alij iudicantur et regnant. alij nō iu
 dicantur et regnant. **A**d cui; euidentiam scien
 du; q; ad iudiciū tria vidētur occupare. Primo

quidē q̄ iudici presentetur iudicandus. Sedo q̄
ei⁹ merita discutiat. Tercio q̄ sēctiā accipiat.

¶ Quātum ergo ad primū omnes boni et mali
a primo homine vsq; ad vltimū xp̄i iudicio sub
dentur vt dicit scda Chor. v. Oportet ōnes nos
assistere ante tribunal xp̄i. A quorū generalitate
nō excludūtur etiā pauli qui vel sine baptismo
vel cū baptismo decesserūt vt dicit Glo. ibidem.

¶ Quātūz vero ad scdm scilicet ad meritorū discus
sionem non omnes iudicabūtur nec boni nec
mali. Ibi em̄ necessaria est discussio iudicij. vbi
bona malis permiscens. Vbi vero est bonū absq;
permixtiōe mali. vel malū absq; p̄mixtiōe boni
discussio locū non habet. Honorūz ergo quidam
sunt qui totaliter temporalia contempnūt. soli deo
vacantes ⁊ hīs q̄ dei sunt. Quia ergo peccatū cō
mittit per hoc q̄ sp̄reto incōmutabili bono bonis
cōmutabilibz adhereat. Nulla videtur in hīs no
tabilis cōmixtiō boni et mali nō q̄ absq; peccato
viuant. cū ex eorum persona dicat p̄^o Joā. p̄^o. Si
dixerim⁹ qz peccatū nō habem⁹ ip̄mos seducim⁹.
Sed quia in eis leuia quedam inueniūtur que
feruore caritatis quodāmodo cōsumūt vt nichil
esse videātur. Vnd hī in iudicio non iudicabūtur
per meritorū discussionē. Qui vero terrena vita;
agentes rebo seculari⁹ intēdetes vtiunt. nō q̄dē
contra d̄um. sed eis plus debito inherētes habēt
aliquid mali bono fidei et caritatis admixtū em̄

aliquam notabilem quantitatē. ut non defacili
 apparere possit q̄ in eis preualeat Unde tales iū
 dicabūtur etiā quātū ad discussionem meritoꝝ.
¶ Similiter etiā ex parte maloꝝ est notanduz
 q̄ principiū accēdēdi ad deum est fides s̄m illud
 Heb. xi. Accēdētē ad deum oportet credere Qui
 ergo fidem non habet nichil boni in eo inuenitur
 cui? aliqua mala permixtio faciat eius dubiam
 dampnationē Et ideo dāpnabit absq; meritoꝝ
 discussiōe Qui vero fidē habet. caritatē autē nō
 habet nō bona opera nec aliquid vnde deo cōiūga
 tur. hui? necessaria est meritoꝝ discussio ut eui
 detur appareat q̄ in eo ip̄dēret bonum vel malū
 Unde talis cū meritoꝝ discussione dampnabitur
 Sicut rex terren? qui peccantē cū audientia dāp
 nat. hostem vero sine omni audientia **¶** Quātū
 vero ad terciū scilic; s̄mē probationem omnes
 iudicabūtur qz omnes ex ipsa s̄mā vel gloriā
 v̄l penā repōbūt Unde dicit̄ ij. Choz. v. Ut refe
 rat vnusquisq; p̄pā corpoꝝis siue bonū siue malū.
¶ Terciū vero quod cōcomitatur aduētū iudicē
 est mūdi innouatio De qua dicit̄ Vsa. lxxv. Ecce
 ego creabo celos nouos z terraz nouā et nō erūt
 p̄ioꝝa in memoriaz. Apoc. xxi. Vidi celū nouū
 et terrā nouā Ad cui? euidētā sciendū q̄ oīa
 corpoꝝa esse facta p̄pter hominē credūt Unde et
 omnia dicūt ei subiecta Deriuūt autē ei duplē
 Vno° ad sui sustētationē corpoꝝal' vite. Alio° ad

perfectiōis diuine In quōtū hō p ea q̄ facta sūt in
uisibilia dei cōspicit vt d^r Ro. p^o. Pri^o g^o mīste-
rio creaturaz hō glōrificat? nullo modo indigebit
cū ei? corp^o? oīmo incorruptibile sit futurū virtute
diuina id faciēte p animā quā glōrificat. Sedo
etiā mīsterio nō indigebit hō quōtū ad cognitiōes
intellectiuā. qz tali cognitiōe deū sancti videbūt
immediate per essētiā Sz ad hāc visionē essētie
diuine oculus carnis attingere nō potest Et ideo
vt ei? solaciū. etiā sibi cōgruēs de visione deitatis
prebeat. inspiciet deitatem in suis effectibus corpo-
ralibus i quibus manifesta iudicia diuine maiestatis
apparebūt & precipue in carne xpi et post hoc in
corporibus sanctorum et deinceps in omnibus alijs
corporibus Et ideo oportebit vt etiā alia corpora
maiozem influētiam a diuina bonitate suscipiāt
non tamē speciē varietatis sed addētē cuiusdā glo-
rie perfectionē Et hec erit mūdi innouatio Unde
simul mūdas innouabit & homo glōrificabit.

ExPLICIT tractatus de humanitate Christi beati
Thome de Aquino. finit^o cōpletus et impressus
Leydis per me Henricū henrici. Anno domini
MCCC lxxxiiij^o. In profesto sancti Bonifacij
et sociorum eius. DEO GRATIAS.

De desertione anime a deo

Homo delinquitur a deo ppter quatuor
 scilicet ex ppa delidia. ex dyabolica falla
 cia. ex diuina iusticia. et ex diuina mia.
Primo dico dereliquit aia ex ppa delidia quando
 scilicet remissus viuens in suo vicio pigra remanet
 et nohis cogitacōibz pascit Tūc de terra cordis
 sui germinat sibi spmas et tribulos inutilium
 sollicitudinū et occupationū. ex quibz causatur
 sterilitas Tūc germina virtutū deuastāt et pij
 fructus absorbet. et sic terra fructifera vertitur in
 saluginē a malicia inhabitantiū in ea Tūc era
 cordis patēs auctibz bestiaz. replet lubricū appe
 titibz. qz deficit disciplina vōis. et sic cessatibus
 spūalibz influētijz et diuinis cōsolacōibz longe
 a se recedit auide querēs tēporales cōsolacōes
 Hinc ē qz subito tāta replem^r tristitia. torpem^r
 accidia callem^r duricia. qz cū exercitio spūali red
 dim^r steriles. vt nec regni celestis desiderio. nec
 gehenne supplicio. nec orōis suffragio. nec colla
 cōis solacio valet hec ariditas emolli. ymo ali
 quāto nec p̄cibz nec gemitibz. nec aliqua vi mētē
 vel corporis vel laboris in p̄stinū gradū possumus
 repāri. aut cōsueta s delicias diuine cōsolacōis ex
 periri. ita vt tandē ad nosipos conuerſi clamare
 compellim^r Deus meus vt q̄ dereliquisti me Et
 cū aya filia caleph Pater terrā apertē dedisti m̄

da et irrigua; Sed iterū quādoq; solitarie se-
tes subito tanto replem^r gaudio q; homo nō ca-
pit seipm nec sermōe explicare sufficit Et q; igit
tūc fōrtur orō mētalis. feruēscit de hēriū. mens
deserit mūdū. ascēdit in celum et in excessum ca-
pit. Et tūc audit dominū dicētē Non vocaberis
vltra derelicta. et terra tua nō vocabit̄ amplius
desolata O anima sterilis amplius non accuses
creatozem tuā. nec extollas te pretēdes meritorū
tuū. h; ex predictis cognosce causas derelictōis tue.

¶ Secūdo derelinquit̄ a dyabolica fallacia Cū enī
dyabolus fraudulētia subtilitatis sue mētē pene-
trat et eā a bonis abstrahit. tūc a diuine cōtēpla-
cōis intuitu sepāt et a puritate directam tantum
eam depmit vt sacraz lectiōez fastidiat et puras
preces ad deū nō effūdat Et sic suauitate celesti
p̄dita. asper impatiēs et omnib; grauis efficiē
Vnde dyabolus intellectū obscurat. affectū mesti-
ficat. et effectū boni operis enuat Etia cū se sicut
scriptū est in angelū lucis trāffigurat Vnde ps.
Cōr meuz conturbatū est derelinq; me vt? mea.

¶ Tercio derelinquit̄ ex diuina iusticia nostraz
superbia; spumētē vt amiss; delictis velud a dño
derelicti. namq; infirmitatē humiliter cognosca?
vt pro puritate cordis dudū nobis collata nulla
ten? efferamur. et vt sciam? preteritam cordis
alacritatē spiritualēq; leticiā nō nostro merito.
industria vel labore obtētam sed xpi uisitacione

nobis collatam nec em̄ aliqua futuraꝝ sufficiētā
 possumꝝ obtinere ꝑꝑo merito nec ꝑdita recupā
 sed totū est a diuino manere Vñ Ezechias egri
 tudinem incurrisse dicitꝝ qꝝ diuitias suas quas
 dei dono possedit alienigenis ostēdebat Ista nūc
 carnis infirmitas anxietatē loꝝ mētis Vnde dū
 te eleuas dū dona dei diuinitꝝ tibi data reuelas
 gratia manifesta minuitꝝ deuotio cordis suspen
 diturꝝ sponsus secretissimꝝ indignatꝝ Aperti sūt
 thesauri et auolauerūt nebule sicut aues Sic
 derelinqueris sicut lignuz ariduz in heremo Sic
 testimonio Jeremie vniuersę ciuitates derelictę
 sūt et nō habitabit in eis homo Donuz ergo dei
 tibi mutuātū sit homibꝝ oculū dyabolo ignotū
 soli deo notum Thesaurū qui nō abscondit perdit
 Ideo paulus suū captū quatuordecim annis oc
 cultauit Quanto em̄ semē in terra iactum am
 pliꝝ occultatꝝ tanto magis fructificat **Q**uarto
 derelinqꝝis o homo ex diuina misericordia tuaz
 perseverātiā promouēte vt mētis tue cōstātia
 et desideriū comprobetꝝ Vel vt qua intētiōe cor
 dis vel orationū instātia spūs sancti grāꝝ reqꝝras
 ostēdas vt cognoscas etiā quāto labore gaudiū
 spirituale perditū requiratꝝ conseruetur et custo
 diatur Quicqꝝ em̄ faciliꝝ creditur posse recupari
 negligētīꝝ custoditꝝ Suscitantꝝ tibi hostes coti
 die ne corpore deficias sed vt materiā exercebē
 virtutes habeas Sicut scriptū ē. Hęc sūt gētis

quas dereliquit dominus? ut evadiret israel in eis et
omnes qui non novant bella chanaanorum ut postea
discerent filii eorum certare cum hostibus. et haberent
consuetudinem preliandi Constituto prelio statim vite
stipendij insurgit spirituale gaudium. et tunc vite
brauij vel triumphij succedit corona glorie Si ergo
dilectum inueneris si primitias gaudij prelibaueris
tecum manere compelle ne recedat insiste cantum
illud implere Inveni. s. diligenti inquisitione et fer-
uenti dilectione quam diligit anima mea. tenui eum
memori retractione nec dimittam eum iugi continua-
tione donec introducam Hec verba non sonant
securitate sed sollicitudinem Sit ergo retinendi
sollicitudo cum non sit remanendi certitudo deus intro-
ducam eum in domum matris mee. s. celestis que
est mater omnium nostrum. et in cubiculum genitricis
mee ubi est eterna quies. secura possessio. perfecta
caritas. et iocunda fructio Ad quam nos perdu-
cat christus angelorum dominus **A M E N.**

Jeronimas.

Difficile primo impossibile est ut et presentibus quis
fruaatur bonis et futuris. ut et ventrem hic et illic
mentem impleat. ut de delicijs ad delicias trans-
eat. ut et in celo et in terra gloriosus appareat.

Remediū circa carnalē delectationem.

Quotiescūq; senseris aliquas cogitationes illicitas aduersū te cōsurgere/nō eis cōsentias sed illico eas a te excute. nūc ad operationē fuge. nūc ad operationē. Sepe autē ad meditationē cōfugiens nec quiescas donec oīno euanesccāt. Intuere quō xp̄s pro te stetit ī cruce. Cum te pulsat turpis cogitatio r̄curte ad vuln̄a xp̄i quia nullū tam efficacē cōtra ardorē libidinis medicamētū q̄ mors xp̄i. Cōsidera etiā quomodo vbi vel quando morieris. attēde et statue te ante tribunal tremēdi iudicis. Descende etiā ad infernum inferiores et ibi cerne quomodo anime pro peccat̄ suis puniūtur. Talis em̄ cogitatio probatissimū ē remediū cōtra turpes et iniquas cogitationes. O sancta anima semper tibi cauere debes a cogitatione carnali. a sollicitudine tēporali. ab ymaginatione cōporali. qd̄ si seruaueris. eterna quiete fruere. Ad celum trāire non valeas nisi sis exercita bona operatione. probata dura tribulatione. eleuata pia et deuota meditatione. cōfōcta sacra cōione. Si vis bibere quod dulcescit prius bibe quod amarescit. Christ̄ prius fel et acetum bibit et post paradisi ianuar̄ intrauit. Si nō vis p̄pter Jesū in hac via present̄ vite contraria tollerare non poteris cū illo in patria reḡre. Si vite future p̄remia diligēter se cogitates. omnia p̄ter

sentis vite mala equanimiter portares Quales te
 paraueris deo / talis necesse est ut appareat tibi
 deus Deus suavis et mitis et multe misericordie.
 suaves dulces humiles et misericordes requirit.
 Elige eum amicum pro omnibus amicis tuis qui cum
 omnia subtracta fuerint solus tibi fidem seruat
 In die sepulture tue cum omnes amici tui recedent
 a te ille te non derelinquet sed tuebitur te a rugi-
 entibus parat ad escam et conduxet te per ignota
 regionem atque perducet ad plateas superne syon
 et ibi collocabit te cum angelis ante faciem maiesta-
 tis sue ubi audies illud canticum leticie Vox exul-
 tationis et salutis gratiarum actio et vox laudis
 atque alleluia in perpetuum. A M E R

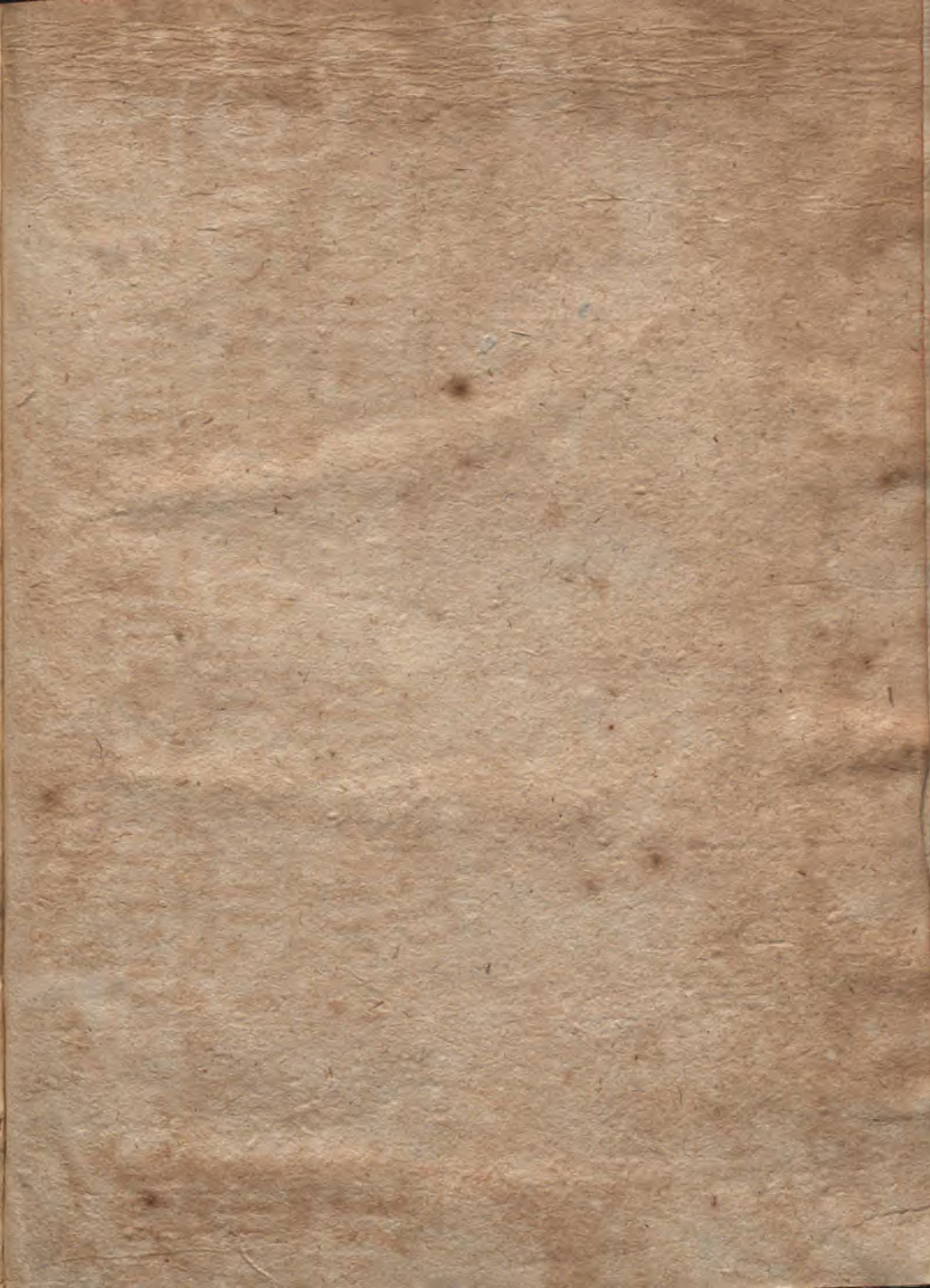

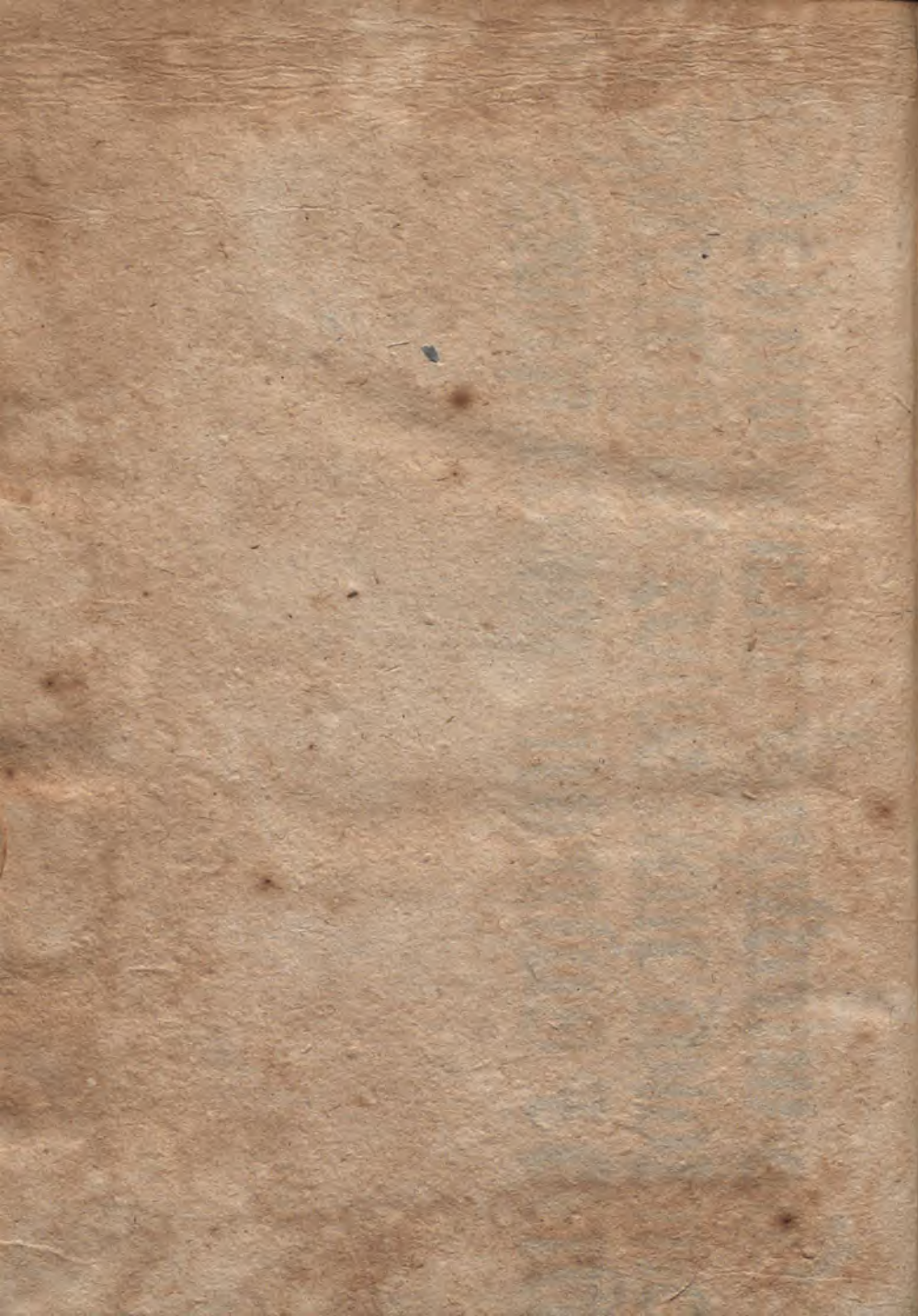
Peruenit fr. Antonio por

Deo inuicem & mutuum
 dicitur in eis mores
 sui solus tunc solus
 dicitur in eis mores
 sui solus tunc solus

De humanitate xⁱ p^rphetarum op^s
videtur si est dolor sicut dolor me
tamq^uam mensuris et certis

~~Ine~~
186

Falta a N: fl. (a')

